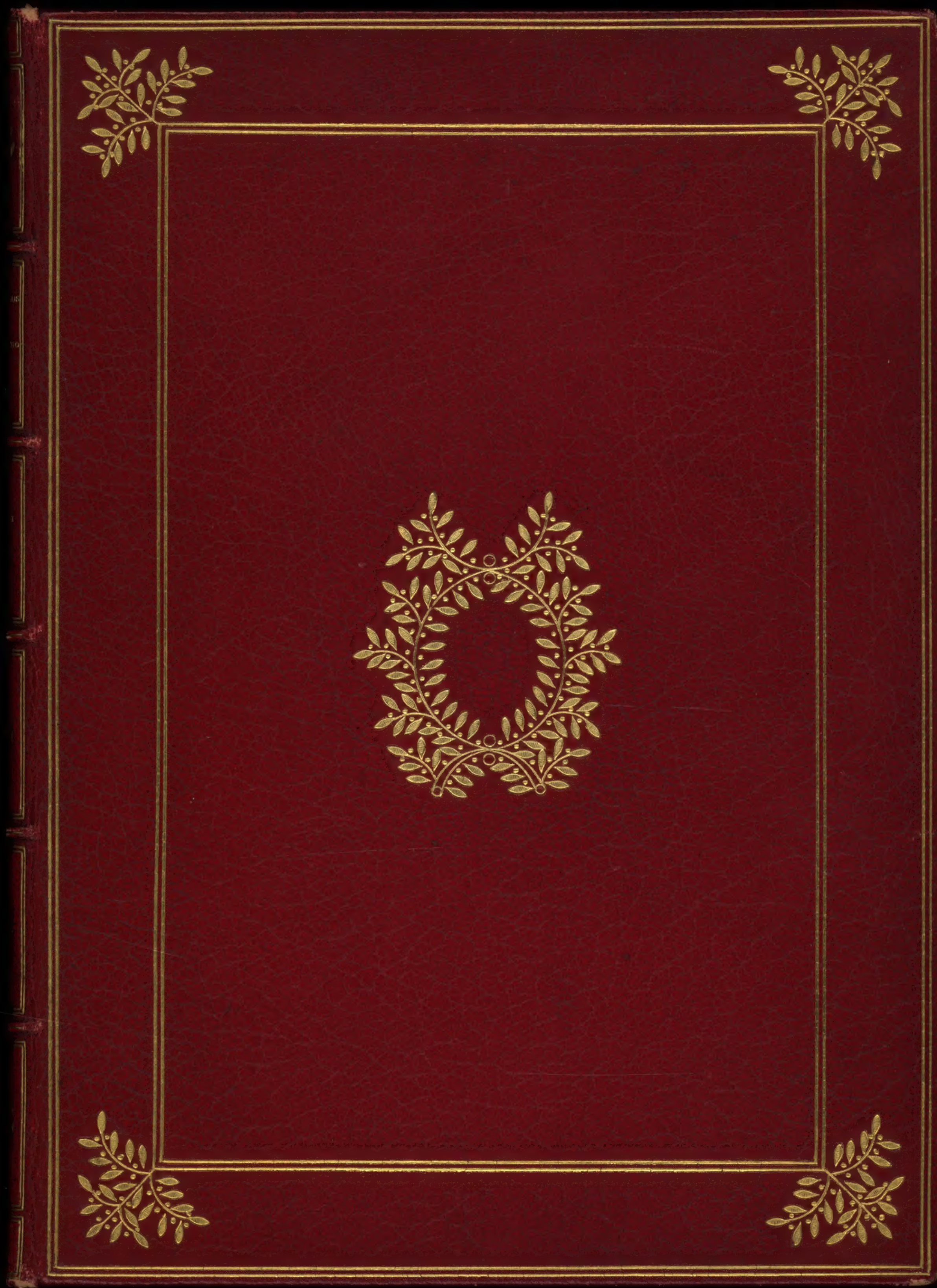
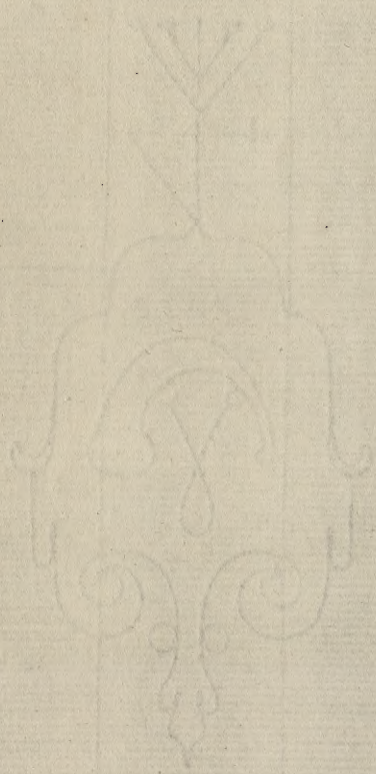

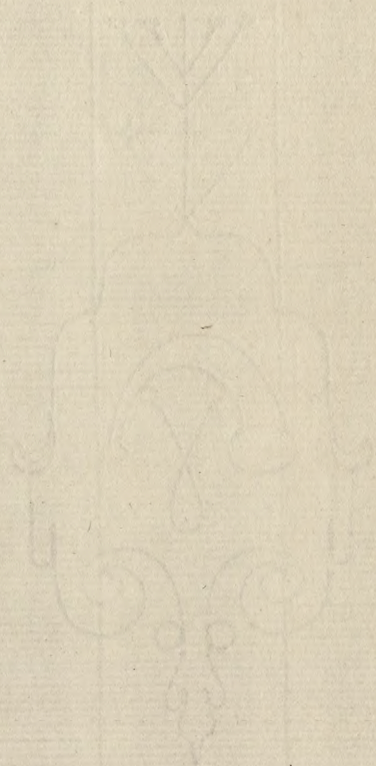

LORTIC

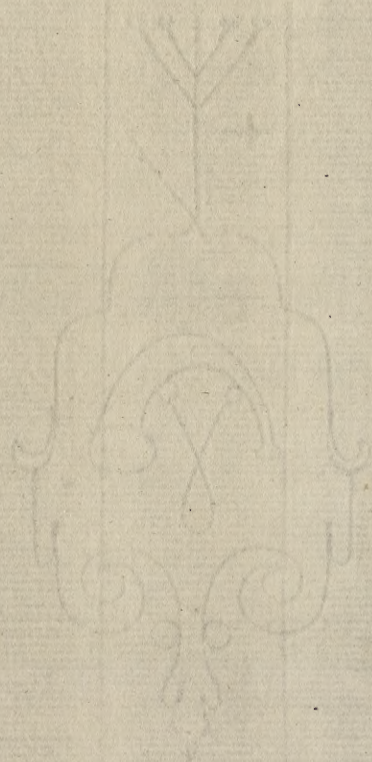

68 lfs
61 printd

Э.К.

Methodius primū olympiade: et postea Tyri ciuitatum episcopus. sub diocleciano Imperatore In Calcide ciuitate (que nigropontum appellatur vt diuus scribit hieronimus martyrio) coronatur: qui cū eruditissimus esset vir: multa edidit documēta et presertim de mundi creatione eidem in carcere reuelata. passus fuit quarta decima kalendas octobris.

De reuelatione facta Ab angelo beato methodio in carcere detēto.

Ad Venerādū religiosūqꝫ frēm Johem me der
ordinis sancti francisci minoꝝ de obseruantia in
Basilea publicū ꝯcionatorē: Sebastiani Brant
In beati methodij reuelationem p̄facio

Hortaris me crebro: interpellacōibus quoqꝫ assiduis ef
flagitas amātissime pater: quatenus Methodij Euboi
ci p̄sulis sanctissimi: btēqꝫ hildegardis virginis reuela-
tiones quasvocant: in picturatas redigere nō dedigner
tabellas. Motus fortassis gregoriane constitutionis lec
tione: qua scriptū reliquit. picturam rerum gestarū esse
necessariam: Nam quod legētibus scriptura. hoc et idio
tis p̄stat pictura cernentibus· quia in ipa ignorantes vi-
dent quid sequi debeant. in ipa legunt qui lr̄as nesciunt
Unde et p̄cipue imperitis pro lectione pictura est. Tuo
igitur iussu deo amabilis pater: tuoqꝫ suasu hanc q̄ꝫ corā
cernis popularez subij ꝓuinciā. Tabulas vtcūqꝫ sculpē-
das ordinaui: quo facilius spiritus ꝓphetici multis in-
notescat vaticiniū. Feciqꝫ id eo libentius quo gloriosum
reipublice xpiane ꝯtra infideles Thurcasqꝫ inibi repro
missum ꝓpius existimo fore triūphū. Id quod ex varia
iam rerum mutatione colligi licet Tamē si cōperiantur
qui prius italiam hostili gladio feriendaz autumēt scrip
tores. Neqꝫ rursus ignoro quosdā vaniloquij sectatores
non vereri hanc nr̄am reuelationē ꝓpheticam. anile de-
liramentum aut fabulam appellare inanem. Illud beati
augustini in epl̄is afferentes elogium Xpa nouissima di
numerare non audemus. Neqꝫ aliquē ꝓphetam de hac
re numerū existimamus p̄finisse annoruz. sed illud poci-
us p̄ualere quod ipse ait dn̄s: Nemo potest colligere tē-
pora q̄ pater posuit in sua potestate. Quasi p̄dicere chri
stiane reipublice status reformationē triūphūqꝫ: conti-
nuo foret terminū extremi p̄finisse iudicij. Quod mihi
non sit verisimile. Cum et saluator nr̄ omis veritatis au
ctor in euangelio dixisse legatur Et p̄dicabitur hoc euā
geliū regni in vniuerso orbe. in testimoniū oībus genti-
bus: tūc veniet finis. Quid ē tūc veniet finis: nisi aū nō

veniet. fateamur ꝙ necesse est: incertū eē nobis qñ veniet finis et id sibi soli deū reseruasse Dubitare tamen vtiqꝫ non debemus: antea non esse venturum finem nisi prius fructificāte ecclesia: vniūsus a mari vsqꝫ ad mare īpleatur orbis. et gentiū prius vt apostolus ait intret plenitudo Nemo igitur doctus negare ausit gloriosum hunc ecclesie catholice triūphum: gētiumqꝫ subuersionē īmo ad fidei archana cōuersionē nō modo diuinis ꝑdici reuelationibus: sed et astrologicis ꝑfiniri posse calculacionibꝰ Ego itaqꝫ neqꝫ detrahere sanctorū assertionibus tutum esse arbitror: neqꝫ cuncta taliter tradita ꝓ necessarijs accipere: euangelijve haberi loco dignū esse iudico. Cum autem multa ꝑ eos ꝑnūciata: effectu iam dudū cōpleta esse ꝑuideam: dubium non statim quoniā sequātur et pauca que restant. Quia sequentiū rerū vt gregorius inquit certitudo: est ꝑteritaꝝ exhibitio. ꝓderit itaqꝫ hec nr̄i effigiati opis ꝓmulgatio: vt saltem ad cautele studiū mētes euigilent humane: ne securitate torpeant: aut ignorātia languescant. Sed semꝑ eas et timor ī bono oꝑe sollicitet et sollicitudo cōfirmet: Maturet deus optimꝰ maximus hanc sanctimi sui nominis credentiū plenitudinem. ꝑsertim īuictissimi xp̄ianissimiqꝫ regis nr̄i. Maximiliani ductu ⁊ auspitio felicissimo: cuiꝰ regnū et imperiū vitāqꝫ ⁊ fortunā diuina adaugeat tueaturqꝫ clementia Uale deuotissime pater. vtqꝫ id celerius fiat cūcta quoqꝫ ꝓsperētur: sedulo deuꝫ exorabis. Ex edibus nr̄is kalendis nouembribus Nonagesimo septimo

De preuaricatione angelice na-
ture: et illius e celo deiectione.

Incipit pfatio in opusculum diuinarũ reuelationũ sancti Methodij martyris et episcopi Partinensis ecclesie prouintie Grecorũ: quas a sanctis angelis cum erat mancipatus propter fidẽ xpi recepisse fertur scribens de principio et cõsumatione seculi

Homo cum in honore esset non intellexit comparatus est iumẽtis et similis factus est illis ps. xlviij. Cum autẽ lucifer inter omnes angelos esset excelsior a deo creatus ac speciosissimus vt de eo scribatur Ezechie. xxxj. Omne lignum paradisi non est assimilatum pulchritudini eius: quoniam speciosum eum feci: Etiã inter stantes angelos nec fuit eo dignior Eminentiam sue nature et profunditatẽ sue scientie perpendens: in suuz creatorem superbiuit intantum: q deo voluit se equare: vt patet secundo sentẽtiarũ dist: vj: Dixit enim in corde suo illud Esaie: ix: Ascendam in celum vbi magister in supradicto sententiaꝝ libro prefato: celũ vocat equalitatẽ diuinam: Deo enim se parificare volebat in illa parua morula in qua creatus fuit vna cũ alijs angelicis creaturis: Mox ergo vt creati fuerunt angeli: quidam deo adheserunt per charitatem: quidam vero cũ lucifero deo restiterunt per superbie prauitatem: et sic inter vtrosq hoc est inter rõnales dei creaturas et substãtias primum bellum factum est in celo: Unde scribitur in apoca: xij: ca: Factum est prelium magnũ in celo: Michael et angeli eius preliabantur cũ dracone et draco pugnabat et angeli eius et non preualuerunt neq locus inuentus est eorum amplius in celo: Et sequitur: Et proiectus est draco ille magnus serpens antiquus: qui vocatur diabolus et sathanas qui seducit vniuersum orbem. et proiectus est in terram et angeli eius cũ illo missi sunt

De iniqua serpentis psuasione et primorum parentum transgressione

Uidens autē diabolus se expulsum e celo: in magna tamen potestate relictum: Cogitauit quomodo posset displicere deo et in omnibus sibi contrariari: Et quia vidit primum hominem Adam scilicet cum sua vxore in terrestri paradiso collocatum: scilicet in locū voluptatis: innocentia decoratum: ac omnium bestiarum volatilium et

piscium dominum: necnon possessurũ in celo sedes quas ipse cum sibi adherentibus per superbiam amiserat: doluit vehementer: Et inuidens eius felicitati: proposuit ipsum debellare et totaliter interficere: Cognoscens ꝙ ex putrida radice non possunt nisi poma vermiculosa generari: mouit primum bellum super terrã cum primo homine ꝑ medium mulieris: Et licet miser homo: esset fortior demone ꝑ innocenciam: proiectis tamen armis innocentie sue: vt mulieri cõplaceret: relicto deo et tradito paradisi castro sibi cõmisso: inimico dei vtputa diabolo negata obedientia regi superno videlicet deo: libere se tradidit: proditor factus in manibus diaboli Et sic habita victoria de homine primo: indignatus deus propter proditionem Et quia sic armis innocentie proiectis captiuũ se fecerat cum posteritate sua: deus eiecit ipsum de terrestri paradiso vt patet Geñ: iij: et misit eum in exilium locum bestiarum et lacrimarũ vallem Quare sanctus Dauid memorãs exiliũ primi prothoplasti nostri: prorupit in verba thematis: Homo cum in honore esset loco et capitulo vbi supra ꝛc.

De primorum parentum ex paradiso expulsione

Incipit diuinarū reuelationum sancti Methodij episcopi Martyris incliti de regnis gentiū ⁊ nouissimis temporibus certa demōstratio christiana: ab Adam vsq̧ ad extremum diem iudicij procedens.

ſ

Ciendum nanq̧ est q̄ exeuntes adam et Eua de paradiso virgines fuisse. Anno aūt tricesimo expulsionis eorum de paradiso genuerūt Chain primogenitū: ⁊ sororem eius Chalmanan: et post tricesimuȝ aliū annū pepererūt Abel et sororē eius Deborrā. Anno aūt tricesimo centesimo vite Ade: occidit Chain fratrē suum Abel: et fecerūt planctū sup eum Adam quoq̧ ⁊ Eua annis centū. Ducentesimo aūt tricesimo anno primi millenarij qđ est primū seculū. natus est Seth vir gygas in similitudine Ade. Quingētesimo vero anno in eadē prima Cyliade. filij chain abutebanť vxoribus fratrū suorum in fornicationibus nimijs. Sexcentesimo aūt anno ipsius millenarij viri magno stupro amoris ⁊ fornicationis ⁊ istorum mulieres colapse sunt: vel diffuse ⁊ in uesaniam verse sunt: nam suis viris tanq̄ pecudes mulieres supgresse vtebanť: et facti sunt homines in vita sua fere ⁊ vt clarius dicam inverecūdi apparētes omnino: et in fornicatione omibus confusio magna. Octogesimo vero anno vite Ade: dilatatū est sup terraȝ fornicationis inquinamentum a filijs fratricide Chain. Mortuus est aūt Adam nongentesimo et tricesimo vite sue in primo millenario: et tunc distincte sunt generationes abinuicē: vtputa generatio Seth a cognatiōe Chayn: ⁊ abstulit Seth suā cognationeȝ sursum in quendam montem qui erat proximus paradiso. Porro Chain ⁊ huius cognitio in campo habitabant in quo ⁊ nephandum fratris homicidiū ppetrauit. Quadringētesimo aūt āno tpib⁹ Jareth ptransit primū millenariū seu pma gńatio.

De prima p̄uaricatione.

Pria etas mundi.

Expulsio priorum parentuȝ facta est ambobus existētib⁹ virginibus: Prim⁹ genit⁹ ade fuit Chaȝ ⁊ soror ei⁹ chalmana pma filia. Abel ⁊ deborra secunda generatio ade

Fratricidium chayn cōmissū in abel Geñ. iiij. cap̄.

Gńatio seth.

Abusio fornicationū filiorū chayn cū vxoribus suis que erāt de filiab⁹ Seth.

Pria diuisio filiorum Ade et ppli sup terrā

Quo tempore inceperint malarum artiū inuētiōes ₇ exercitia.

Scđa etas mundi.
Primi inuētores magyce artis.

Anno aūt tricentesimo q̄dragesimo Jareth secūdi millenarij surrexerūt viri male artis inuentores: iniqui ₇ omni nequitia pleni ex filijs Chayn: vt Jobeth: Tholucel filij Lamech qui fuit cecus qui et chain inter fecit: quos dominatus diabolus conuertit eos postea in omnē magycam artem ₇ omnē speciē musicā cōponendi. Anno autē quingentesimo secūdi millenarij: adhuc etiā exarserunt in nephandā fornicationē omnes homies in castris Chayn: peiores q₃ sunt facti priori generatiōi: qui ₇ more ani-

maliū in alterutrū cōuenientes insurgebant: quidā in virilem sexum: ⁊ muliebris in mulierē peruertentes naturam. ⁊ similiter eisdē turpissimis ⁊ incestis actibus hi q̄ erant de cognatione Chain vtebanł. Septuagesimo aūt anno tempis Jareth. scꝫ vite sue. i. in scda cyliade: apposuit malignus ⁊ infestus diabolus bellū fornicatiōis adiūgere filijs Seth vt cōcupiscerent filias Chain: et perfusi apparuerunt gygantes super terram de Seth: qui peccati in foueam lapsi: atrocissimi facti sunt. Gen. vj. cap. Prima generatio gygātū.

Quō deus ꝑpter peccata hoim in vndationez vniūsalē ⁊ diluuiū imiserit ⁊ oia aīantia pemit.

Diluuiū vniuersale.

Tanna interp̄taē nūer⁹ eoꝝ et loc⁹ isti⁹ terre dr̄ ſm aliq̄s p̄ma ps Europe incipiēs inter danubiū et occionū septētionale et vſq₃ ad germaniā porrigitur.

Et iratus dominus deus: in expletione ſecundi millenarij factū eſt diluuiū aquarū. Et oīs creatura p̄ma deleta eſt vel abſorpta ⁊ deperijt generatio primi hominis figmenti. Et ſexcenteſimo duodecimo anno a principio vite Ade iam triū miliū annorum poſtq̄ exiuit noe de archa edificauerūt filij Noe nouā poſſeſſionē in exteriora terre: et appellauerūt nomē regiōis illius Tanna ſecūdū nūcupationē filioꝝ Noe ⁊ nūeꝝ illoꝝ q̄ exierūt de archa.

Quō poſt diluuiū hoīes turrim babylonis cōtra deum edificare conati fuerint.

Centesimo aũt anno de tertia cyliade natus est filius quartus Noe: scd̃m ipsius similitudinẽ: et vocauit nomẽ eius Jonithũ. Trecentesimo vero tp̃e de triũ miliũ annorũ: dedit Noe donationes filio suo Jonitho: et dimisit eum in terrã etham. Et post obituz Noe sexcentesimo et nonagesimo anno in eisdem triũ miliũ annoꝝ ascẽderũt filij Noe de terra orientali ethã: ꝛ edificauerũt sibi turrim in terra seu campo sennaar: ꝛ ibi facta est diuisio linguaꝝ et ex hoc dispersi sunt homines sup̲ faciem terre totius. Jonithus aũt filius Noe tenuit introitũ in Etham vsq̃ ad mare qd̓ vocat̃ Eliochora: id est regio solis in quo solis ortus fit. ꝛ habitauit ibidem. Hic Jonithus accepit a deo donũ sapientie ad omnes artes: qui nõ solũ litteraꝝ ꝛ aliquaꝝ artiuz: verũetiã om̃is astronomie primus fuit inuentor. Ad hunc descendens Nemroth qui erat vir gygas ꝛ in multis erudit⁹ a deo: accepit a Jonitho consilium in quibus influentijs astroꝝ incipiendum esset ei regnare super terrã. Hic aũt Nemroth natus fuit ex filijs Chus cui erat pater Cham: ꝛ ipse primus regnauit sup̲ terrã. Septuagesimo vero anno ꝛ nonagesimo tercie cyliadis in q̃ agebat̃ non⁹ ann⁹ de iã dicta cyliade: edificata est babylon magna ꝛ regñuit in ea Nemroth. Et post hec fecerũt sibi filij Chã regẽ ex ip̃is cui nomẽ Pontipi⁹. Et septuagesimo ꝛ nonagesimo anno tp̃is triũ miliũ annoꝝ Anno tertio regni Nemroth: miserũt viros potẽtes ex filijs Japhet nimis sapiẽtes ꝛ artifices in arte tectoria cõstructores: ꝛ descẽderũt in terrã Etham ad Jonithũ filium Noe: ꝛ edificauerũt ei ciuitatẽ iuxta nominis illius nuncupationẽ: ꝛ pax multa erat in terra Jonithi ꝛ Nemroth vsq̃ in p̃sentẽ diẽ. Regnũ aũt Nemroth ꝛ filij Sem et Pontip ij filij Cham ꝛ Japhet contra seinuicẽ rebellabat. Scripsit autẽ Jonithus ep̃lam ad Nemroth ita dicens. Quia regnũ filioꝝ Japhet ipsuz incipiet delere regnũ filioꝝ. Cham hec aũt regna primũ apparuerũt in terra: ꝛ post hec didicerũt om̃es gẽtes cõstituere sibi regnũ Post regnũ igit̃ Nemroth expleta tertia cyliade annoꝝ

Tertia etas mũdi.

Prim⁹ hõ natus p⁹ diluuiũ fuit Jonithus q̃rtus Noe filius d̓ q̃ moyses ĩ Genesi tacet.

Edificatio turris Babylõis

Diuisio linguarũ septuagitaduaꝝ fuit cã dispsionis hoĩm in oẽm terraz.

Astronomie p̃mus inuentor erat Jonith⁹.

Prim⁹ oĩm regũ sup̲ terram erat Nemroth ꝛ p̃mũ regnuz Babylon.

Cõstructio Babilonis ciuitatis magne.

Secũdus rex sup̲ terrã Põtibus.

De prima regnorum cõtrarietate.

De bello inter Cosdron Nemrothiten contra filios Cham: et destructiõe regni Cham.

Anno igit̃ octauo quarta cyliade semp̱ pugnabant ad inuicem vtrorũqꝫ regna. Et deuictũ est regnũ Egyptioꝝ a regno Nemroth. ꝛ obtinuit potentiã Babylonis in semine Nemroth vsqꝫ ad Cusunisden: hic accepit sibi vxorem de filijs Cham. Defuncto aũt Cusunisde. Nemroth sumpsit aliã nomine Eledem: huius neptis suã materteram in vxorẽ: hec genuit Elisdem. Elisden vero genuit Cosdron. Iste cõgregauit sibi virtutes mltas ꝛ surrexit aduersus regnũ Cham ꝛ captiuauit ꝛ ꝯcremauit omnes regiones que erant occidentales. In scdo aũt anno regni Cosdri filij Elisde cõgregati sunt filij Cham: et descẽderunt in terrã Etham vt p̃liarent cũ rege Cosdro. Fuerũt aũt tricenta ꝛ viginti milia peditũ baculos solũmodo in manibus cõtinẽtes. Audiẽs aũt de eis Cosdron sub risit et dimisit eos vsqꝫ dum transirent flumen Tygrim: illuc mittens cõtra eum exercitũ suũ sup̱ elephantes ascendẽtes: omnes eos interfecit: ꝛ nõ est relictus ex eis quisqꝫ: et amplius nõ apposuerũt filij Cham vt pugnarẽt cuꝫ eis et extunc amaricata sunt regna cõtra inuicem. Et in fine quatuor miliũ annoꝝ siue ĩ vicesimo quinto anno desup̱ dicta cyliade descendit Samsabus in Etham qui fuit de cognatione Jonithi filij Noe: ꝛ depopulatus est ab Eufrate fluuio vsqꝫ ad Edroesan flumen sexagintaocto ciuitates a regiones earum: ꝛ pertrãsiuit in tribus regnis indorum et incendit et desolauit omnino: et exiuit in desertum Saba: et concidit castra filioꝝ Ismahel filij Agar egyptie: ancille Sare vxoris Abrahe: et expulsi sunt et fugierunt omnes in solitudinem qui erãt de tribu agar.

Quarta etas mũdi.

Primũ flagellũ synagoge.

Prima captiuitas iudeorũ fuit in egypto regno p̱ Pharaonẽ qđ deuictum est. Gen. xxiiij. videtur esse scriptum de illis hoĩb⁹ licꝫ alijs noĩb⁹ nũcupẽtur quem ibi a Methodio.

De prima regnoꝝ subuersiõe et quomõ Cosdrõ regnũ Cham totaliter deleuit.

Samsab⁹ fuit primus victor ꝯtra ysmabelitas q̃ expulsit eos de deserto Saba ĩ solitudinẽ Arabicã q̃ alias Pharon đr. vt ptꝫ Gen. xxj. cap̃.

Quomodo Ismahelite enutriti in montibus Innũerabili multitudine egressi de nemori⁹ dñati sunt sup regna gentiũ in tra pmissiõis.

Quita etas mundi.

Scõm flagellũ sinagoge fuit illatũ p madianitas q in pposito dr ysmabeliticus populus.

Cum aũt in pdicto heremo in generationib⁹ suis multiplicati fuerunt innumerabili maximaqꝫ multitudine annis ducentis et septuaginta: ex domini dei permissione: filij Ismael exierunt Arabicuz desertũ: ⁊ introierunt terrã habitabilẽ: ⁊ pugnauerũt cũ regibus gentiuz: ⁊ captiuauerũt hoies: ⁊ dominati sunt sup regna gentiũ qui erant in terra promissionis: ⁊ repleta est ex ipsis et de ca-

ſtris eorũ. Erant aũt quaſi locuſte ꝛ incedebant nudo corpo- re ꝛ edebant carnes cameloꝝ cõpoſitas in vtrib⁹. ꝛ bibebant ſanguinẽ iumẽtorum lacte mixto. Cũqꝫ igit̃ obtinuiſſent filij Jſmael vniuerſã terrã ꝛ deſolaſſẽt vrbes ꝛ regiones eaꝝ ꝛ dominati eſſent in oĩbus inſulis. tũc illo quoqꝫ tẽpore cõſtruxerũt ſibi nauigia ꝛ in modũ volucrũ his vtẽtib⁹ aduolabãt ſuper aquas maris. Aſcẽderunt igit̃ et in regionib⁹ occidẽtalibus vſqꝫ ad magnã Romã et Jlliricũ et Egyptũ et Theſſalonicã ꝛ Sardinie magne q̃ eſt trans illã Romã. et dominati ſũt terre in annis ſexaginta. et fecerũt in ea q̃cunqꝫ voluerunt.

Pri⁹ exit⁹ filiorũ yſmahel ſup iſraelem populum in figuris deſignabat ſcõꝫ exitũ in nouo teſtamẽto ſup populũ criſtianum.

Quõ Gedeõ fortiſſimus pugnator liberauerit filios Jſrahel de ſeruitute iſmahelitarũ.

Psalmi. Reges ysmabelitarum.

Tercium flagellū sinagoge .rc ps. ilxxxvij. habet ste passus.

Gedeonis victoria figurauit scdo vltimū regē rōaȝ q̄ liberabit cristianos et destruxit Turciam.

Post vero ebdomodas septē et dimidiā illoꝝ potētie per
quā obtinuerunt vniuersum regnum gentiū: super exaltatuȝ
est cor eorum dum se viderunt obtinuisse et damnasse om̄ia.
In tempore autem illo facti sunt eis tyranni principes mili-
cie quattuor: qui fuerūt filij Humee qui ab eis sic vocabanṫ
quorū nomiua sunt hec. Oreb et Zeb Zebee et Salmanna.
Hij pugnauerunt cum Israheliticis. Et queadmodū fecit
eis deus redemptionem de manibus Egyptiorū per Moy-
sen famulum suum. eodem vero modo et tunc illo tempore
optatus est cum eis misericordiaȝ: et redemit eos ab illis per
Gedeon. Et liberatus est Israhel de seruitute filiorū ysma-
hel. Hic enim Gedeon destruxit castra eorum persequens eie
cit eos de terra habitabili in solitudinem et desertum ex quo
prodierant. Et illi qui relicti sunt dederunt federa pacis fi-
lijs Israhel. et exierunt in desertū exteriorē nouē tribus.

Quomodo filij Jsmael exeūt de deserto et obtinent totum orbem.

Futuri sunt aūt vt exeāt semel ꝛ deuastēt terrā ꝛ obtineāt orbē terre et regiones in introitu pacis a terra Egypti vsqꝫ ad Ethyopiā ꝛ a flūie Eufrate vsqꝫ ad Indiā: et a Tigrim vsqꝫ ad ītroitū Naboth regni ionithi filij Noe. ꝛ ab Aqlōe vsqꝫ ad Romā ꝛ illiricū Egyptū ꝛ Tessalonicā ꝛ Albaniā et vsqꝫ ad mare pōticū. ꝛ in duplū erit iugū illoꝝ sup colla vniuersaruz gētiū. ꝛ nō erit gēs aut regnū sub celo qd possit cū eis ī ꝑlio cōfligēdo supare eos vsqꝫ ad nūeꝝ tēpis octo septianaꝝ ānoꝝ.

Hic btūs Methodi⁹ spiritu ꝓphetico pre dixit scd̄m exitū filioꝝ ismahel sup xp̄ianos Termin⁹ regnoꝝ subijciēdoꝝ turcis hic pōit a methodio Albania ꝛ Pōticū mare.

Quomõ regnũ romanorũ et christianorꝝ supprimet Jsmahelitas hoc est thurcos.

Turci q̄ ⁊ Jsmahelite dicũtur regnis cristianorꝝ debẽt dñarĩ put diuinit⁹ scõ Methodio ibi reuelatũ ẽ p lvi. ãnos. pp̃ta dicit vsq̄ ad numerꝝ octo septimanarꝝ q̄ di

Et post hec deuincent a regno celesti et Romanorꝝ qđ est xp̃ianorꝝ ⁊ subicient ei. Etenim hoc regnũ manificabitur sup om̃ia regna gẽtium toti⁹ mũdi: ⁊ nequaq̄ delebit ab vllo in eternũ. Habet enim arma inexpugnabilia cõtra oẽs aduersarios suos. Hoc ergo regnũ desiderate a circũ gyrantiũ tẽporꝝ regnantiũ regnorꝝ. et hec est veritas rerum: que se ip̃a clarius ostendet absq̄ vllo errore caliginis vel aliq̄ seductione. a Meroth enĩ q̄ fuit gygas ⁊ prim⁹ fũdator Babilonie: ⁊ a Mera-

dach rege eiusdem: vsq ad Baltisar filiuz Nabuchodonosor qui et Nether nuncupatur: super om̄ia regna gentium obtinuit regnum Babilonis p̄matū: quoniā primum regnū sup terram. Et tempore Merodach regis Babilonie regnū Assyriorum in Assadaron Senacherim filiuz successit Quoniaz accepit Senacherim vxorē Secnac filiā Theglatphalasar regis Assyriorū q̄ peperit ei Ardemelech et Naralar. ⁊ hi interfecerunt patrē suum et fugierunt in terram Ararat. et vnus eorum regnauit illic cui nomen Assadaron: etiam filius eiusdem Babylone pro patre suo Senacherib cum Nabuchodonosor qui erat ex patre Lacedemonio et matre regina Saba. Cūq Assadaron egressus fuisset ad pugnandum cuz rege Indie et vsq Saba et desolasset q̄ plurimas regiones: Egressꝰ est cū eo Nabuchodonosor. Illo videlicet educente secū: constituit eum principem milicie sue: et ꝓpter sapiētiā que i illo erat datū est ei regnū Babilonie. ⁊ sumpsit sibi vxorē de Medis noīe Erusdā. et post obitum Nabuchodonosor et Baltisar filij eius: regnauit Darius Medus: habēs iam annos sexagintaduos. Darius autē duxit vxorē Choran noīe Perso a genere. de qua natus est Choris persus. Audi igitur quomō cōmixti sunt hij reges sibiinuicē Siquidē babyloni medis: ⁊ medi persis. Et obtinuit ⁊ potencius factū est regnum Babylonis q̄ Ethiopie et Saba et omnia regna gentiū. a mar vsq ad Eufraten flumen. Adhuc autē et Dauiticum regnuz et Arabum et Egyptiorum per Nabuchodonosor deuictum est Darius ergo medus supergressus regnuz Chaldeorum seu Babylonie: dominatus est regnū Medorū cum hoc et Ethyopū Choris autem Persus qui et Cyrus et Spartacus dictus: obtinuit Traces et redemit filios Israel de captiuitate ipsorū et remisit eos omnes in terram promissionis: et Hierusalem cum multis muneribus et vasis aureis et argenteis reddens eis que detulerat inde Nabuchodonosor rex Chaldeorum. precipiensq eis reedificare templum dei quod destructum erat ab eodem Nabuchodonosor. Cyrusq remisit omnes ad redeundum in Iudeam. Et propter hoc factum est: secunduz imperium Choris regis Persarum.

cūt octo ebdomade s̄m calculatores hebreorum q̄ accipiūt diē ꝓ āno in suis nūeris. vt patz nu. xiiij Annꝰ ꝓ die iputabit̄ illet Gen. xxix. c. d laban et rachel vbi ponit̄ Imple ebdōam huiꝰ cople. ⁊ sequtur. Seruiuit aūt labā ꝓ rachel vij. ānis

Quartum flagellū synagoge geillatū pp̄lo Israelitico p Philisteos et alios et ibi p Senacherimregē assyriorum q̄ ascēdit in iudeā ɔtra regē Ezechiā viruz sctm̄. vt pz. iiij. Reg. xix. c ⁊. ij Paral. xxxij. c. ⁊ Esa. xxxvj. ca

Cessauit regnū Babylōie in balthisar.

Dariꝰ medus fuit filiꝰ regis Assueri d̄ Fultute Medorum.

Quintum flagellū synagoge geilatū per Nabuchodonosor ꝓpt̄ iterfectionē ꝓphetarum. vt pz Neēie. ix. ca.

Deliberatō iudeoꝝ de Babylonis p Cyruz regē ꝑsaꝝ vltima figura fuit sup regez Romanoꝝ p quē liberabūt oñes captiuitati xp̄ani qui r̄mittet eos ad redeundū vnū quēq in xp̄ianitatem et patriā de q̄ processit.

Quō quattuor Monarchie assyriorum persarū grecoꝝ ⁊ romanoꝝ coniuncte fuerunt.

De quattuor magnis regnis in mūdo mlta habent in sac scripta vt ptz Dañ. viij. et. xj. capl'o.

Desponsatio Philippi primi regis grecoꝝ cū Chuseth filia regis Ethiopie dc̄a

Audi igitur nunc certissime quomō hec quattuor regna cō uenerūt in simul. Ethiopes enim Macedonis ⁊ Romani grecis. Hij sunt q̄ttuor vēti cōmouētes mare magnū. Philippus nāq pater Alexandri magni cū esset Macedo: accepit in coniugē Chuseth filiā regis Ethyopie noīe Phool: de q̄ nat⁹ est Alexander grecoꝝ tyrānus. Hic magnā cōdidit Alexandriaz egypti ⁊ regnauit in ea ānis duodecim. Iste descēdēs in ethā occidit Dariū regē Persarū ⁊ dñatus est multaruz regionum et ciuitatum: ⁊ demultauit terram et descendit vsq ad ma-

re qd vocat regio solis. vbi cōspexit gētes inmūdas et aspectu horribiles. sūt autē ex filijs Japhet nepotes. quoꝝ imundiciē videns exhorruit. Comedebāt enim hij omnē cāticoꝝ speciē oīe coinqnabile. i. canes: mures: serpētes: morticinoꝝ carnes: abortiua infirmabilia corpa. et ea que in aluo nōdum p lineamēta coagulata sunt. vel ex aliq parte mēbrorum producta. compago formā figmenti possit perficere formā vel figurā exprimere iumētoꝝ: necnō etiā ꝛ omnē spēm feraꝝ imundarū. mortuos aūt neqq̄ sepeleūt ꝫ sepe comedūt illos.

Quō alexāder magn⁹. Gog ꝛ Magog ꝑpter eoꝝ turpitudinem in caspys mōtibus incluserit.

Phool ex q nat⁹ est Alexander. Iste text⁹ ipugt dcm̄ Orosij q̄ dicit philippū regē macedonū fuisse prēz putatiuū Alexādri magni Alexander magn⁹ occidit Dariū regē medoꝝ q̄ et psaꝝ vltim⁹ fuit qm̄ in ipo cessauit regnum Persarum et fuit filius Arsamis isto Dario bꝫ Dañ. xj. ca.

Hec vero vniuerſa contemplatus Alexander magnus. ab eis immunditer et ſcelerite fieri: timens ne quando exeant clientes in terram ſanctam et illam contaminent a pollutionibꝰ et iniquiſſimis affectionibus: depꝛecatus eſt dominum deuꝫ vt coniūgeret mōtes: et pꝛecipiens congregabit. eos omneſqꝫ mulieres eoꝛum et filios et omnia ſcilicet caſtra eoꝛū: et eduxit eos de terra oꝛientali et concluſit minans eos donec introiſſent in finibus aquilōis: et nō eſt introitus nec exitus ab oꝛiente vſqꝫ in occidentem per quem aliquis poſſet ad eos tranſire vel ipſi exire. Continuo ergo ſupplicatꝰ eſt dominum deū Alexander: et exaudiuit eius obſecrationē. Et pꝛecepit dn̄s deus duobus montibus quibus eſt v ocabulum vbera aquilonis. et adiuncti pꝛoximauerunt adinuicem vſqꝫ ad duodecim cubitos. et conſtruxit poꝛtas ereas inter illas et ſupinduxit eas aſſurim: vt ſi voluerint eas patefacere cum ferro vt nō poſſint aut diſſoluere per ignem nec valeant vtrumqꝫ ſed ſtatim ignis omnis extinguitur. talis eſt eniꝫ natura aſſurim. qꝛ neqꝫ ignis ſuſcipit reſolutionem: vniuerſas enim adinuentiones demonuꝫ et calliditates moꝛtiferas et ſuperuacuas operantur he obſceniſſime diffoꝛmes et ſoꝛdide gentes: vnctas mag ytas artes maloꝛum vtuntur: immunditer etiam viuūt in his in quibus ſoꝛdida et in humana pollutio eſt (magis enim et cōpotenter dicitur) deo odibilis. Deſtructa ſunt maleficia eoꝛum ita vt non poſſint neqꝫ cum ferro neqꝫ per igneꝫ vel cum qualibet alia aſtutia eaſdē reſerare vel aperire poꝛtas et fugere.

Vbera aquilonis dicuntur mōtes caſpei Et aliq̄ dicūt qꝫ terra amaſonum et magni canis attigat. Aſſurum ſm̄ Jeroᵐ in de interpꝛetatōib⁹ noīm hebꝛaicoꝛum interp̄tat̄ ſuſtollens murum eis vl' tollens acerbitatem vel faciens robuſtos eos vel ſuſtollens cōtinentiam.

Quomodo Gog et Magog exeũtes de caspys mõtibus obtinent terrã Israhel

In nouissimis vero temporibus secunduz Ezechielis prophetiam que dicit. In nouissimo die consumatiõis mundi exiet Gog et Magog in terram Israel: q̃ sunt gentes et reges quos reclusit Alexander magnus in finibus aquilonis et in finibus septentrionis Gog et Magog Mosach et Thubal et Anog et Ageg et

Hec ppħa hꝫ Ezech xxxviii ca. xx. xxix. ca eiusdẽ. Apoc̃ xx. ca. Johannes p̃dixit de illis gentibus q̃faciunt sertã psecutionem sup ecclĩam in hec ꝟba. Cũ consumati fuerint. ⁊c̃.

Itē mgr̄ i hy storijs cū loq̄tur de illis sordidis gentib⁹ concordat hic cū sancto Methodio quantum ad numerum dicens.

Athenal et Cephār et Pothim Hei et Libij et Cunei z Pharilei et Ceblei et Lamarchiani et Chachamij et Amaharte et Agrimardi et Alan et Anufagi qui dicuntur Cinocefali et Caribei et Thasbei et Phisolonici et Arcenei et Saltarei. Hi vigintiquattuor reges consistunt reclusi intrinsecus portarum. In reditu vero de istis gentibus. Alexander a pueris suis extinctus est veneno.

Quō mater alexandri Ethyopissa cuidam regi Constantinopolitano desponsata fuerit.

Defuncto igitur Alexandro magno qui fuit prim⁹ rex grecorum: regnauerunt quattuor pueri eius. non enim coniunctus est aliquando matrimonio. Chuseth vero mater eius regressa est in patriam suam in Ethiopiam. Bisas igitur qui et Bisantium condidit misit per mare ad Phool regem Ethiopie germanicum sui exercitus principem: et pacificauit cum eo: scribens ei de Chuseth matre Alexādri magni qualiter eā sibi accipiat in vxorem et regnare faciat eam. Suscipiens ergo Phool rex litteras a germanico: et vidēs quia detulerat largissima dona: accipiens nimis letus est. Surrexit igitur et ipse congregans ex omnibus speciebus Ethyopie: sumensq; pariter et filiam suam Chuseth: profectus est in Bisantiū habens secum triginta milia Ethyopum in comitatu: et susceptus est a Bysa protinus foris trans mare in Calcedonia cum multa nimiaq; alacritate animi. dedit autem et dona copiosa valde his qui cū eo fuerant. Et introiuit Phool iubilanter et dedit munera magna et dona maxima secundum regulā magnanimitatē.

sint intāta plalitate q possēt 24. regna adimplere et dicē q partim muro et parti mōtibus sūt clause Aug; tamē xx. de ciuitate dei aliter sentit de Gog et Magog.

Quō Romulo primo Romanoꝝ regi vxor a Constantinopoli per mare nauibus adducta fuerit.

Romul⁹ pri⁹ rex Rome secūdū btm̄ Methodiū quāuis hystorie alie s. diuersoꝝ p̄sertim gētiliū añ Romuluz plures dicant antecessisse in regendo iliuz Romulum q̄ sibi exprimit.

Et accepit rex Bisas Chuseth filiā Phool regꝫ Ethiopie: ex qua nat⁹ est filia quā ⁊ nūcupauit noīe ciuitatis Bisantiā cum qua nuptus est Rumulus q̄ et Armaele⁹ dict⁹ rex Rome ꝓpter nimiā pulchritudinē eius dilexit eā valde. Erat q̄ppe ⁊ ip̄e simplex nimis ⁊ magnanimus vñ ⁊ in dotalib⁹ ei⁹ vt sūt matrimonialia donauit ei Romā Audiētes aūt optiates ei⁹: īdignati sūt ꝯtra eū Pepit xo ei Bisātea filios tres q̄s ⁊ nūcupauit. Priogēitū

q̃dem scd̄m appellationē p̄ris Armaclū scd̄m vero Urbanū. tercium denoīauit Claudiū. Regnauerūt igit̄ hi tres Armaelus q̃dē in Roma ꝑ p̄re suo Armaeleo. Urban⁹ ꝟo in bisātē ciuitate m̄ris sue. Claudi⁹ aūt in Alexādria. obtinuit aūt semē Chuseth filia Phool regꝫ Ethiopie regnū Macedonū ⁊ Rōanoꝝ: ⁊ semē Ethiopie ꝑueniet man⁹ ei⁹ deo scd̄m ꝓphecie expositionē. Prouidēs aūt beta⁹ Dauid spiritalib⁹ ocul' ⁊ ꝯnoscēs ꝙ Chuseth filia Phool regꝫ Ethiopie: incipiens suscitare regnū Romanoꝝ p̄fat⁹ ē dicēs. Ab Ethiopia preueniet manus eius deo.

Armaele⁹ primo genit⁹ Romali secūdus rex Rome.

Romanū imperiū sumpsit exordium a Chuseth que fuit filia Phool regis Ethiopie.

Quō a sancta cruce In hierosolymis suspensa totus muniatur orbis.

Sexta etas mundi.
Ibi tāgit tēp⁹ Augusti ꝛ Tiberij īpatorū qñ fuit pax vniuersal' mūdi Iste pass⁹ illi⁹ auctoritatꝫ habet ps̄ .lxvij. Esa xiiij. Ip̄z gentes dep̄cabūt erit sepulcrū ei⁹ gl'osū. Dñs iudicabit fines t're ꝛ dabit imperiū regi suo ꝛ sublimabit cornu xp̄i sui.
Ueneratō Romani īpij ē q̄ xp̄us saluator nr̄ nat⁹ ē sub

Quidam igitur in consulte considerauerunt dicentes: quia ꝓpter Ethyopū regnum: compulsus sanctus Dauid hec diceret. sed mentiti sunt veritati qui hec ita estimant. Etenim ex semine Ethyopisse consistēte regno: hoc constructū est magnum atq; venerabile lignū sancte et honorificētissimi ꝛ viuificatorie crucis: et in medio terre confixium est. vnde fortassis (vt cōpetit) ipse effatus est antiquus pater Dauid ita prenūcians: Ethyopia preueniet manus eius deo. Non est autem gens atq; regnum sub celo quod preualere posset aut superare regnum christianorum. sicut iam prefati sumus superius q̄ in medio terre: viuificans confixa ꝛ solidata est crux sancta sub qua et orbis terre munitur. et fines mundi. quare valde sapienter scribitur: constare secundum latitudinem et altitudinem et profundum: qualis vel quis posset eius virtutem superare aut vnquam sancte crucis apprehendere potentiam sic enim obtinet veneratione Romani imperij dignitas pollens per eum qui in ea pepēdit dominum nostrum Jhesum christum.

Quid beatus Paulus de nouissimo die et Romanorum Imperio senserit.

Audiamus igitur quid predicator diuinorum qui in celuz raptus fuerat Paulus edocuit significans de nouissimo die et Romanorum imperio: quibusdam eniz in secūda ad Thessalonicenses epistola ita inquit: Rogamus vos fratres per aduentum domini nostri Jhesu christi et vestro conuentu in ipsum vt non cito moueamini a sensu vestro nec terreamini neqꝫ per spiritum neqꝫ per verbum neqꝫ per epistolam tanq̄ꝫ per nos missam: quasi instet aduentus domini. Ne quis vos seducat vllo modo.

romāo ip erlo alia regn̄ sper nās ⁊ boc factū ē qn̄ rōani subiugauerūt sibi oīa regna mōi.s.qn̄ dn̄abāt totū vniuersuz vtputa tpe Octauiāi Ne q̄s sos seducat vllo mō

Ad Thessal'. ii. Math. xxiiii. Marci. xiii. Luce. xxi. Ethe. v. i. Corinth. iii Coll'. ii.

Quia nisi venerit discessio primũ :et reuelatus fuerit homo iniqtatis filius qui est pditionis: aduersarius ꝛ extollẽs se super omne qđ dicit deus aut qđ colit: ita qđ in tẽplo dei sedeat ostendẽs se q̃si sit deus. Et post pusillũ: solũmodo nũc (inqt) qui tenet teneat donec de medio fiat ꝛ tunc reuelabit iniqu⁹ Quid igitur est de medio tolli nisi Romanoꝝ imperiũ? Omnis enim principatus ꝛ potestas destruet absq; hoc. Nam ab hoc expugnãtur ꝛ supantur omnia regna. q: et oẽs gentes que cũ eo cõfligunt cõterentur ꝛ consumẽtur ab eo: ꝛ obtinebit donec vltima eius hora preueniet manus eius deo. Etiã scđm apostolũ dicentẽ. Cũq; destruet omnis principat⁹ ꝛ potestas et ipe rex Romanoꝝ tradiderit regnum deo pri. quale regnũ? scz. xp̄ianoꝝ. vbi enim vnq̃ fuit vel erit aut est regnuz siue alia potentia q̃ super hoc emineat? certe nusq̃. Si volueris enim mecũ qđ certũ est ptractare: accipe queso te: mosaycã plebem q̃ tãtis signis et portẽtis ꝛ in pfundum maris egyptios etiã excutientem. Uide et Josue sub quo etiam sol circa Gabaoth stetit. et luna circa vallẽ hierichoꝛ: ꝛ alia q̃ plura q̃dã stupẽda poti⁹ q̃ admirãda miracl'a q̃ facta sũt ipis: ꝛ pene omnẽ cõsidera hebreoꝝ fortitudinẽ quomõ sub Romanoruz imperio dilata et cõtrita sit. Tytus ꝛ Uespasian⁹ cõciderũt vniuersos illos. Nunqđ templũ in aratro expugnãs Adrianus non aruit? Quod igit fuit vel erit aliud regnũ? sed nullũ videlicet inuenim⁹. Pro veritate memoriter curã habeam⁹. Nonne mille annis regnauerũt hebrei: ꝛ abscisum est regnũ eorum. Egipti autem triũ miliũ annoꝝ: et ipsi nihilominus perierunt. Babiloni quattuor miliũ annorũ regnum habuerũt: sed et ipsi similiter abscisi sunt. Cõciso igit Macedoniorum regno siue Egyptiorũ: conflixerunt armis aduersus regnũ Romanorũ seu barbaroꝝ. i. Thusiorũ. ꝛ ab armis qui simul vniuersi absorpti ab eo sunt. Jta postq̃ absorptũ fuerit regnũ Persarum: cõsurgent prelijs aduersus regnum Romanorum. Jmperiũ filij Jsmael filij Agar quos scriptura cõmemorans australe brachium appellauit. Daniel quoq; hoc predicens: et contradicunt regno Romanorum in numero circuentium temporum. Jn septimo ipso tempore annoꝝ: hoc est in septimo millenario mũdi eo q̃ appropinquabit cõsuma-

Exodi. xiiii.

Josue. x.

Sextũ flagellum. synagoge factũ fuit Jsraeli per Anthiochum.

Septimuz flagellũ synagoge ab herode factũ ẽ qñ ceptrũ iuda fuit ablatũ ꝛ omnes de stirpe regũ et ducuz interẽpti fuerũt ꝛ totũ cõsistoriũ qđ dicebat Cãchedri

Sub romanorũ iperio dilata ꝛ cõtrita.

Tertia captiuitas iudeoꝝ facta a Romanis regib⁹ durãs perpetue

tio ſeculi ⁊ non erit lõgitudo tempoꝝ amplius. Jn nouiſſimo enim millenario ſeu ſeptimo: tunc a gente in ip̄o eradicabitur regnum Perſaruꝫ. Et in ip̄o ſeptimo millenario incipiet exire ſemē Jſmael de deſerto. ⁊ cum exierit cõgrebabunt vnanimes in magnā Gabaath: ⁊ illic cõplebit ꝙ dictū eſt ꝑ Ezechielem ꝓphetam. fili hominis inquit voca beſtias agri ⁊ volatilia celi ⁊ exhortare illa dicens. Congregamini ⁊ venite eo ꝙ magnuꝫ ſacrificiū immolo vobis: mādu cate carnes fortiū ⁊ bibite ſanguinem excelſorum. Jn hac itaqꝫ Gabaath cadēt in ore gladij a ſemine yſmahelis. qui appellatus eſt onager eo ꝙ in ira et in furore mittuntur ſuper faciē terre totius. Sup homines quoqꝫ et iumenta et beſtias ſilue et ſuper omnē ſaltum et plantariam et ſup omne nemus et in omnē ſpeciē fructiferam. et erit aduētus eorum caſtigatio ſine miſericordia ⁊ ibunt cum eis ſuper terram quattuor iſte plage ſcꝫ captiuitas interitus: perditio quoqꝫ. et deſolatio. Dicit enim deus Jſrael per moyſen. Non quia diligit vos dominus deus introducet vos in terram promiſſionis vt hereditemini in ea. ſed ꝓpter peccata habitantium in ea. Sic enim filijs Jſmael: nõ ꝙ eos diligat dominus deꝰ dabit eis potētiam hanc vt obtineāt terram chriſtianorum. ſed ꝓpter peccatum ⁊ iniquitates que ab eis cõmittunt: ſimilia eis non ſunt facta. et neqꝫ fiēt in omnibus generationibus. Nam induent viri tunicis adulteraꝝ muliercularū ⁊ meretricū. viri cum viris queamodum cū mulieribus et femine cū feminabus ſeipſas cõponentes: ⁊ ſtātes in plateis et foras ciuitatum palam omnibꝰ: et immutant naturalem vſum in eum q̄ eſt contra naturam: etiam ſeminibus abutentes: ſicut beatus quoqꝫ et ſanctiſſimus apoſtolus inq̄t ſimiliter et mulieres quod ⁊ viri agentes. Similiter ⁊ viri dimittentes naturalem vſum in eum qui eſt contra naturā. Cõuenerunt itaqꝫ vni mulieri pater ſimul et filius illius ⁊ frater et vniuerſi qui cognatione adiuncti ſuntꝰ ignorabantur enim hec a meretricibus.

Gabaath ſm Hierom. dicit vallis pcti vel vall' decliuiū. Ezech. xxxix.

Per fortes cū dic̄ Methodius h̄ mādu care carnes fortium intelligūt impatores reges principes et magnates quos turci vicerunt et eorū regnū ſubpeditauerūt. per excelſos xp̄ianí intelligūt.

Deutro. ix. ca Scito ꝙ non ꝓpter iuſtificatones tuas dederit tibi dominus terram hāc in poſſeſſionem.

Paulus ad Romano. j.

Quomodo Turci et Saraceni sortem mittunt super captiuos christianos.

Et ppter quod sapiētissim⁹ Paulus ante tēpoꝝ seriez fortas sis exclamās ait. Propter hoc enim tradidit illos deus in pas sionem ignominie. Nā femine eoꝝ cōmutant naturalē vsum in eū q̄ est contra naturā. similiter autem ꝛ masculi dimitten tes naturalē vsū in eū vsuz q̄ est cōtra naturam. Uiri cōtra na turā exarserūt in desiderijs suis in inuicē. Et masculi ī mascu los turpiter operātes. Et feminne in feminab⁹: similiter ꝛ re tributionē ac mercedē erroris sui in seipsos recipiētes. Prop ter hoc igitur tradētur a deo in manibus barbaroꝝ a quibus

cadent in omni immūdicia ꝛ fetore pollutionis: et cōtaminēt mulieres eoꝝ a pollutis barbaris. ꝛ mittēt sortes filij ysmael sup filios et filias eorum. et tradet terra Persarum in corruptione et perditiōe; et habitatores eius in captiuitatem ꝛ occisionem adducentur. Armenia quoqꝫ et illi qui habitāt in ea in captiuitatem et gladio corruunt. Capadotia in corruptione ꝛ desolatione erit et eius habitatores in captiuitate et iugulatione absorbent. Cilicia in tribulatione erit. Terra Syrie erit in solitudine et ei⁹ habitatores captiui ducent. Egyptus quoqꝫ oriens ꝛ Asia sub graui tributo auri et argēti erit Hyspania gladio peribit: captiui ducentur habitatores eius. Grecia tota in occisione gladij et perditiōe et corruptione ducetur. Gallia Germania et Agathonia varijs prelijs erūt deuorate: et multi ex eis ducētur captiui. Sicilia similiter et habitatores eius in gladio peribunt: Romani corrumpūtur: in occisioneqꝫ gladij erunt et conuertuntur in fugam: in illa Romania. Insule maris erunt in desolatione. et q̄ in eis habitāt in gladio et captiuitate ducentur. Hominesqꝫ in tribulatiōes inmensas coartabuntur· eritqꝫ tribulatio sup christianos qualis antea non fuit. Angariabunt enim sine mēsura ꝛ misericordia et appetuntur sup vires. animarū suarum pondus auri vł argenti. et erunt habitatores Egyptij et Syrie in afflictione temporum maxime: Et replebitur Hierusalem a gentibus et terra promissionis a facie hominum qui captiui ducentur a quattuor ventis qui sub celo sunt. Et erunt tanq̄ locuste in multitudine que congregabantur a vento et erit in eis pestilentia et fames. et exaltabit cor ex terminatoꝝ et in superbiā elabitur et loquentur excelsa vsqꝫ ad tempus constitutū eis et obtinebunt introitum et exitum aq̄lonis et Ethaz: vsqꝫ ad occasum· et meridiē· et erit christianoꝝ tribulatio maxima. et erunt omnia sub iugo eorum.

Quō thurci et infideles destruunt ecclesias et altaria faciētes abominabilia i locꝭ sacratꝭ.

Esaie. xv. ca. Scdm magnitudinē opis ꝛ visitatio eoꝝ. Eccl. ij. cap. Cū quo q̄s peccat cū eodē debet puniri. Apoc. xviij. c Quantū delectat⁹ ē in delicijs tantū date illi tormentum ꝛ luctū. Iuxta mensuram d̄licti erit ꝛ mod⁹ plagarum.

Hierusalē calcabit a gētib⁹ donec impleātur tēpa nationū. Lu. xxj. Quāuis terra sctā ꝛ hierusalē ter de manib⁹ īfidelium sit deliberata scꝫ. p Tytū ꝛ Vespasianū p Eracliū tēpe bōifacij. iiij. ꝛ p gotfridū regē frācie ꝛ data xp̄ianis. tm̄ saluator nr̄ cristus d̄ vltia d̄ liberatōe ihrm ꝛ terre p̄missionis ītellexit que fiet p quēdam regem

Romanoꝝ et xp̄i fidelis isti vltimis tēporibus qꝛ oīmoda ſbiectō omniū fideliū p⁹ pn̄tē o ē calamitatē xp̄tani ppl̄i p vniuerſalē p̄dicationem mūdi cōtinget atteſtāte chriſto.

ps. lv. xciij. Populū tuū dn̄e humiliauerunt et hereditatē tuā vexauerūt. viduā et aduenaz interfecerunt et pupillos occiderunt.

Homines quoqꝫ ⁊ iumēta ⁊ volatilia ⁊ piſces ⁊ natātia ī aqs ⁊ etiā aq̄ maris obaudient eis: ⁊ diſtitute ciuitates q̄ ab habitatorib⁹ popl'oſe fuerūt viduate: erunt illoꝝ: Et ſcribēt ſibi terminos p ſolitudīes ⁊ ligna ſiluarū. ⁊ puluis terre ⁊ lapides ⁊ vbertas terre ⁊ piſces maris erunt in ītroitu eoꝝ ⁊ labores vl' ſudores agriculoꝝ terre: ⁊ hereditas diuitū. ⁊ q̄ fuerint in eccleſijs ſctōꝝ ſiue aurū vl' argētū ſiue lapides p̄cioſi et oīa ornamēta eoꝝ ⁊ indumenta etiā ſacrata vel p̄clara ⁊ ferrū ⁊ metalla ⁊ eſce oēs: ⁊ q̄cq̄d p̄cioſū ē illoꝝ erit et diſtribuent miſteriꝫ dei. ⁊ exaltabit' coꝛ eoꝝ vſqꝫ adeo: vt moꝛtuos appetāt ſcd̄m eq̄litatē viroꝝ. ſil'r aūt ex pupillis ⁊ viduis ⁊ ex ſacratis locis eſcas exigētes: et nō miſerabunt' inopi et pauperi.

Quō chꝛiſtiani deducti ad viam anguſtie ⁊ tribu lationis: irridentur per infideles et deluduntur.

Omnem enim. maioꝛem natu inhonoꝛant et affligunt egenos: et non habebūt viſcera miſericoꝛdie: neq̧ ſuper imbecillos et infirmos: ſed illudent illos et derident omnes qui in ſapientia fulgebant: et eos q̄ in rebus reipublice magnificabātur. et conticeſſent vniuerſi ſilentio: ex timoꝛe non valētes arguere: aut pꝛoloqui quid eſt hoc vel illud: et obſtupeſcūt omnes pꝛe timoꝛe qui habitant terram. et erit ſapientia eoꝛum ⁊ diſciplina ꝑdēs nulli: nec ſemetipſis: ⁊ nō ſubcreſcēs aliquod neq̧ addēdū vł adiciēdū ad eā quicq̧ ⁊ nō erit q̄ poſſit immutare aut q̄rulare ſermones eoꝝ. ⁊ erit iter eoꝝ a mare vſq̧ ad

Iere. viij. ca. Dabo mlieres eoꝛuȝ exterſ. agros eoꝝ heredibus. Sap̄. xvj. ca. Et eligēt magis moꝛtē ⁊ ꝯſiderabūt moꝛi. Eſaie. ij. Oſee. iiij. Iere. viij. ca. Omnes q̄ reſiduī ſunt eligent magis moꝛteȝ quam vitam.

Dañ.xj.ca.et ruēt in gladio et in flāma et in captiuitate et rapīa dier. Apocl.ix.ca. In dieb⁹ illis querūt hoīes mortē et desiderabūt mori et fugiet mors ab eis.

mare. et ab ortu solis vsq ad occasum. et ab aqlone vsq ad desertum: et vocabit iter eo⁊ via angustie et gradiūt in ea senes et seniores inopes et diuites: esuriētes sitiētes cōpedib⁹ vincti et manicis ligati et beatificant eos q̄ iam mortui sunt.

Quō onagri et capre a dserto exeūtes omnē spēz bestiarū supgredient rabie et bestie silua⁊ fame īteribūt.

Apocl.3.cap. Ego quos arguo et castigo Ysmahel vocatur onager. Apud hebreos vocat phara vt patet. Geñ.xvj.

Disciplia em̄ cū īcrepatiōib⁹ q̄ a Paulo dcā est hec: Ait eniz Quia nisi venerit discessio primū et reuelat⁹ fuerit hō pctī: fili⁹ q̄ est pditionis. Siq̄dē discessio ē disciplina vel correctio q̄ corripiet vniuersi habitatores terre. Et quō onagrū vocauit dn̄s de⁹ ysmahelē prēm illo⁊. Propter hoc onagri et capre a deserto exeūtes omnē speciē bestiarū supgrediētur rabie et ab eis mansueti conterent: et pausitabūt sub eis et psequent oēs

ꝛ bestie oēs fllu aꝝ: fame iteribūt eo ꝙ discute sūt regiōes te-
re; Et abscidēt omne lignū salt⁹: ꝛ species mōtiū disperiet. ꝗ
dsolabūt vrbes ꝛ erūt regiōes sine via. eo ꝙ dimiuta ē hūani
tas ꝛ polluet terra a sāguine iterfectoꝝ cōtinebit fruct⁹ suos.
Nō eñ sūt hoies ꝗ tyrannico more ac barbarico natiōes sim-
pliciter obtineāt. sed filij sunt solitudinis a deserto exilientes
ꝛ ideo indesolationē ꝑdeūt: corrupti sūt ꝛ in corruptionē mit
tunt. et odibiles sunt atqꝫ abhominabiles omnibus homini-
bus et ideo odium ipsis complectuntur.

Quō mulieres xp̄iane habētes part⁹ in vtero ꝑfodi
ent cū īfātib⁹ suis gladio ab īfidelib⁹ ꝛ thurcis: ꝛ cor-
pora ꝓiecta ī plateis erūt volatilib⁹ ī escā ꝛ canibus.

Deutr. xxxij. ca. Cōgregabo sup eos mala et sagittas meas cōplebo in eis. Cōsumā illos fame et deuorabūt eos aues morsu amarissimo Dētes bestiarum immittaꝫ cuꝫ furore trahentiuꝫ super terrā atqꝫ serpentium foris vastabit eos gladi⁹ ꝛ intus pauor. iuuenē simul ac virginem lactantē cum homine sene. ꝛc.

Quintus angel⁹ ſup ecclesiã q̃ dr̃ q̃ntum flagelluz dz ꝑsecutõ filiox ysmahel q̃ dicunt turci ⁊ de isto q̃nto flagello ſup ecclesiã ⁊ dstructionez impij ſedis grecox habet Apocl 16. ca. vt patz de q̃nto ãgelo q̃ effudit iraz. Nõ em̃ om̃is qui ex. Ad rõmanox. ij Nõ em̃ q̃ in mãifesto iude⁹ ẽ neqꝫ q̃ in manifesto in carne ẽ circũcisio ſz q̃ in absconditto iudeus est. Gen. 33. ca hr̃ ꝙ de ſexcẽtuz millib⁹ hoĩu q̃ exierũt de egypto duo tm̃. ſ. caleph ⁊ iosue fili⁹ nũ ĩtrauerũt terrã ꝓmissionis.

Et in principio exitus eorum incipientes ab heremo: mulieres habentes partus in vteris gladio perforabunt et fetum pungent simul cum maritibus. et infantes ab humeris nutricum rapiunt et necant et multa corpora proĳciuntur in plateis eo ꝙ non sit qui sepeliat. Sapientes interficiẽtur erũtqꝫ bestĳs in escam. Sacerdotes autem intrinsecus sanctorum locorum occiduntur. et concumbent in eisdem cuz mulieribus in fornicacionibus pessimis. virgines stuprãt atqꝫ mulieres deo datas turpant: et violant etiam in ecclesĳs in quibus perficitur misticum sacramentum: et cõtaminant sacraficiuz celebrãdum. et ex sacris vasis et calicibus comedẽat et bibent: sacras stolas induuntur. et exornamentis ecclesi rum et lapidibus preciosis adornabunt se et vxores et mulieres eorum: et sup filios suos imponunt et super filias suas: et in equis suis. et super lectos suos expandunt ea. Et iumẽta sua ad sepulchra sanctorum alligabunt tanq̃ ad presepia. et reliquias eox dispergunt. et erunt homicide et corruptores et ignis ꝓbationis generi christianorum. Etenim sacratissimus apostolus inquit. Non enim omnis qui ex Jsrahele sunt et hi Jsrahelite. Jta non omnis qui dicunt christiani hi sunt christiani. Septem enim milia sicut scriptum est saluati sunt filioruz Jsrahel qui non curuauerunt genua sua ante Baal. et omnis popul⁹ per eos saluos factus est. Et in ipso tempore dissensionis ⁊ ꝑsecutione filiorum ysmael pauci inuenientur crhistiani veri: quemadmodum ipse saluator noster in sanctis euangelĳs dicit. Utiqꝫ veniens filius hoĩs putas inueniet fidẽ in terra.

Quomodo christiani abnegabunt fidem et clerici ꝛ monachi res diuinas prophanabunt.

Minuetur in tempore illo spiritus perfectorum. et multi abnegabunt veram fidem et viuificatoriam crucem christi et sancta misteria etiam sine aliqua vi vel tormento aut flagellis abnegant christum et asistunt transgressorib⁹. Preuidēs autem sanctus apostolus predicauit dicens. Quia in temporibus illis recedunt quidem a fide: attedentes spiritibus erroris et demoniorum doctrinis: in infidelitate et dolo: mendacibus sermonibus attendentes. et cautherisantinm suam cō-

Notādū ꝙq̄ntuȝ ad mltitudinē copiosaȝ omniū hoim sup terrā ꝛ etiam xp̄ianoruȝ paucissimi inueniunt christiani veri ita ꝙ vix apparēt pre multitudine alioꝝ malorum semp tn̄ ad nūeꝝ .vij. reseruant iuxta illud. 3. Regl 19. ca. Reseruaui mihi in israhel septeȝ milia viroruȝ q̄ non curauerunt genua an̄ baal⁹ p q̄s itelligunt viri fideles. vij. donis spūssancti pulchri formiter illustri qui non curauer̄t genua diabulo bellatori. Apostol⁹ ad Thimoteum .iij. caplo.

scientiam. et continuo adijciens idem dicit. In nouissimis diebus insurgunt tempora periculosa: et erunt homines semetipsos amantes: amatores pecunie: elati: superbi: plasphemi· parentibus non obedientes: inutiles: immundi: sine affectõe absq; federe dilatores. incontinentes: immoderati: malorum amatores: proditores: susurrones inflati luxuriosi: amatores mundi: magis quam amotores dei ingrati. scelesti. sine pace. criminatores. adulteri. immites sine benignitate: proditores pterui. timidi. voluptatũ amatores oẽs. ibecilles. ꝛ infideles sacrilegi. excõmũicati. nll'a correctiõe meliorati: ꝛ semetipos segregabũt ab ecclesijs sanctorum. etiam propria voluntate. idem enim tempus aduocat eos in errorem. Humiliter vero sentientes. et quieti. suauesq; et verissimi cultores dei. sapientes etiaz et conscientiosi scientificiq; et iusti. boni. morigerati et electi: non queruntur in tempore illo. Sed pro his inquirũtur. quicunq; tales sunt: semetipsos amantes. cupidi pecunie elati. superbi. blasphematores: raptores. pluriuz possessores circumuentores. ebriosi. immisericordes. transgressores. sine affectione. sine vinculo caritatis: insuaues: immundi: vt dixi damnatores. in continentes: inmansueti inuerecundi. proditores: susurrones. adulatores. proterui. inflati. luxuriosi· fornicatores adulteri. lenones amatores seculi. fures. periuriosi· falsarij. mendaces et plagarij vt prediximus. Habentes q̄dem pietatis speciem: virtutem eius abgregantes.

Quomodo ex transgressione cleri: vulgus in eos preter modum seruiet·

Tales ministri contra precepta dei erunt dierum illorum. et omnia que ab ipsis imperantur: facile perficiuntur. Timentes vero dominū in nullo: sed et omnia mala reputabuntur in conspectu oculorum eorum pro nihilo. sed in vituperatione illorum sunt queadmoduz stercora sub vestigio cōculcata. Erūt enim homines in illa correctione filiorū ysmahel. et venient in necessitatibus vsqz dum desperent de vita sua in captiuitatibus et calamitatibus suis. Et tollitur honor a sacerdotibus et supprimitur misterium dei et quiescet omne sacrificium ab ecclesijs. et erūt sacerdotes sicut et populus in eodē tempore seu in septimo abdomatico tempore.

In nouo testamento saluator noster xps de honestatione cleri predixit Math. v Vos estis sal terre. qz si sal euanuerit in quo salietur ad nihiluz valet vltra nisi mittatur foras et cōculcet ab hominibus.

Quō eſt fame ⁊ peſtilētia pluria pars viuētiū morieť.

Per' primum ſal intelligunť ꝑlati ⁊ ſacerdotes. Per ſecūdū ſal intelligiť doctrina eccleſiaſticoꝝ atq; vita eorū ⁊ ſi ampli⁹ nō valet oportet ꝙ mittať foraſ id eſt ſpolienť et ꝯculcēť ab hoib⁹ ⁊ illa ꝑſecutio cleri ꝑcedet deſtructionē tburcie immediate, vt poſtea dicet.

Cumq; igitur complebiť numerus annorum potētie eorū ꝙ obtinuerunt terram: multiplicabiť etiam et tribnlatio ſup hoīes ⁊ ſuper iumēta: et erit fames et peſtilentia. et corrūpentur oēs. ⁊ ꝓijciētur hoīes ſup faciem terre ſicut puluis. Et ꝑ ſingulos dies ī tēpore illo adhuc plaga vna adijcieť hoib⁹. etiā dormiēs accubabit hō ad veſperā: ⁊ exurgēs mā̄e repiet ad limē ianue dom⁹ ſue: q̄ ab eo exigat pōd⁹ auri ⁊ argēti: et āgariātes ſe. Expediť oīs acceptō auri ⁊ argēti et venūdabit hō oē̄ vtenſiliū ſuū. ⁊ ferramēta et optoria et veſtimenta et in ipſo ebdomatico tempore vendunt homines natos ſuos.

Cuius itaq rei grã despexerit dominus deus fideles vt sufferant has tribulationes: vt mõstrent qui sunt fidelissimi vł infideles. ⁊ vt separẽt palee a tritico mũdo. eo q ignis pbationis ẽ temp⁹ illud. ⁊ lõganimitatẽ fert deus sup tribulatões iustoꝝ ⁊ fideliũ: vt manifesti appareãt electi. pdixit eñ nobis saluator nr̃ ita inqens. Beati estis cũ ex pbrauerit vos: ⁊ psecuti vos fuerit: ⁊ dixerint oñe verbũ malũ aduersũ vos ppt me mẽtiẽtes: gaudete ⁊ exultate qñiã merces vestra copiosa est in celis. sic enim persecuti sunt prophetas qui fuerũt ante nos. Qui autem sustinuerit in finem hic saluus erit.

Dañ xj. caplo Et de erudit; ruent vt cõflẽt ⁊ eligant et d albãt vsq ad tẽpus prefinitum qr ad huc aliud tp̃s erit

Quõ thurci post victoriã leti existẽtes: ⁊ cõuiuãtes a romano rege Inter epulas opprimuntur.

Et post tribulationem que fit a filijs ysmahel: cunctis periclitati fuerint homines a tribulationis pressura: non habentes spem salutis aut redemptionis alicuius de manibus eorum: persecuti et tribulati ab eis afflicti fuerint in fame siti et nuditate: Barbarorum vero nationes erunt hec comedētes bibentes et iocunditātes in victorijs eorum gloriantes ⁊ in desolationibus quibus desolauerunt Persidam quoꝗ et Syriam: et Capadociam et Hysauriam: Affricā quoꝗ et Syciliam. et eos qui habitant proxime Romam: et insulis. circūamicti quemadmodum sponsi: et blasphemantes dicunt ecce vicimus terram in fortitudine nostra et omnes qui habitant in ea. et nequaquam habebunt christiani ereptionem de manibus nostris: Tunc subito insurgent super eos rex grecorū siue romanorum in furore magno. et expergiscitur tanquam homo a somno vini: quem estimabant hoīes tanꝗ mortuū esse: et in nihilo vtilē profecisse. Hic exiet sup eos a mari Ethyopum et mittet gladium et desolationem in tribu que est in eorum patria. et captiuabit mulieres eoꝝ et filios illorum.

Quia turcoꝝ ps̄. lxvij. Exurgat deus et dissipētur inimici ei⁹ ⁊ fugiant q̄ oderunt a facie ei⁹.

Ultimus rex romanorū q̄ ⁊ grecoꝝ dr̄ quō vincꝫ turcos xp̄ianosꝗ captos deliberabit Dañ. xj capl'o.

Rex romanoꝝ ꝑ viā maris ethyopuꝫ intrabit terrā Sarracenorū vt Methodi⁹ vult patꝫ hoc etiā Dañ. xj. ca. loquēs de illo beato rege rōanoꝝ in hec x̄ba Per libani q̄ꝗ ⁊ ethyopiā trāsibit ⁊ fama turbabit eum.

Quomodo quidam filius regis Romanorū thurcos et eorūꝫ vxores et pueros captiuos abducet. et varijs penis afficiet.

Superhabitantes autem terram promissionis descendet fili⁹ regis cum gladio et concident omnes a terra: et cadet super eos timor et tremor vndiꝗ: et ipsi et vxores ⁊ filij eorum lugebunt infantes suos: flentes super eos et omnia castra eorum que sunt in terra patrum illorum: in manu regis Romanorum tradentur in gladio et captiuitate et morte et corruptione. et erit rex Romanorum imponēs iugum suum super eos septies vltra quā erat iugum eorum super terram. ⁊ cōprehendet eos angustia magna: fames: sitis: et tribulatiōes.

Rex romanorum subiu-

gabit imperio
suo omẽs ciui
tates ⁊ castra
turcorum.
Jugũ gra-
ue impõit om
nibus sarrace-
nis ⁊ turcis se
ptics graui⁹.
ps̃.lxxviij.
Redde vicinꝫ
nr̃is septuplũ
in sinu eorum
imꝓperiũ ip-
sorum qđ exꝓ
bauerũt tibi do
mine. Apocꝭ.
xviij. Reddi-
te illi induplũ
sicut ⁊ ip̃a red
didit vobis.
Hiere.xliiij.c
Et erit yduũea
deserta.

et erunt seruientes ipsi et mulieres et filij eorum ⁊ seruientes his qui sibi seruiebant. et erit seruitus eorum amarissima centupluꝫ et durissima vltra hanc quam christianis imposuerũt et tunc pacificabuntur terre que ab eis fuerant destructa: et rediet vnusquisqꝫ in terram suam et in hereditatem patrum suorum Armenia: Cylicia Hysauria: Affrica: Grecia: Sicilia et omnis qui de captiuitate relictus est; reuertitur in propria et in paterna sua. et multiplicabuntur homines super terraꝫ que desolata fuerat sicut locuste in multitudine.

Quomodo rex Romanorum post gloriosam christianorum victoriam eos condemnabat et puniet qui veram fidem abnegauerunt.

Egyptus vero desolabitur. Arabia igni cōcremabitur. et maritime pacificabūtur. et omnis indignatio et furor regis Romanorum super eos qui abnegauerūt dominū nrm ihesum xpm exardescet. Et sedebit terra in pace et erit pax et trāquillitas magna sup terrā: qualis nōdum est facta. neqz fiet similis illi eo qꝫ nouissima est et in fine seculorum. Erit enim leticia sup terrā et cōmorabuntur homines in pace et reedificabūt ciuitates et mansiōes hoim et liberabūtur sacerdotes de necessitatibus suis. et reqescēt hoies in tēpore illo a tribulatōibus suis.

Quō xp̄iani nimiū gaudētes de victoria ꝛ obliti bene
ficioꝝ dei ꝗ repēte supuenientib⁹ Gog ꝛ magog opprimēt.

Et hec est pax quā beat⁹ apl's exposuit dicēs. Cū autē di
xerint pax ꝛ securitas. tūc eis supueniet interit⁹. Et cōtinuo
dn̄s in euāgelio sic inquiens: sic enim in dieb⁹ Noe erant hoies
māducātes ꝛ bibētes ꝛ nubētes ꝛ nuptias ꝯtrahētes ita erit i
nouissimo die. In hac igit' pace sedebunt hoies sup terrā cuȝ
gaudio ꝛ leticia cōmedentes. ꝛ sese potantes. nubētes ꝛ dātes
ad nuptias exultātes ꝛ gaudētes ꝛ edificātes cōstruētes ꝛ nō
erit timor eoꝝ vl' solicitudo. Tūc reserabūt' porte aqlōis: ꝛ in
gredient' virtutes gentiū illaꝝ quas cōclusit intus Alexāder
magn⁹: ꝛ cōcuciet' ois terra a cōspectu eoꝝ. et expauescet ho-

Math. xxiiij.
Luce. xvij. c.
ij. Petri. iij.
Hiere. viij.
Peccauimus
eni dn̄o expe-
ctauim⁹ pacē
ꝛ non erat bo-
nuȝ turpis me
dele ꝛ ecce for
mido ꝛc.
Sextus an
gelus siue sex
tū flagellū sup
ecclesiam vni-
uersalē. vt pȝ
Ezechiel. 38.
ꝛ. xxxix ꝛ Apo
cal. xx. cap. de
Gog et Ma-
gog.

mines: ꝛ fugientes cōterriti abscōdent se in montib⁹ ꝛ spelun
cis: ꝛ in monumētis: ꝛ mortificabūtur a timore. et corripientur
pre pauore ꝙ̄plurimi. et nō erit qui corpora sepeliat.

Gētes nāq; q̄ exient ab aq̄lone. comedēt carnes hominū.
bibēt sanguinē bestiarum sicut aquā: ꝛ comodēt immūda. ser
pentes. scorpiones ꝛ vniuersa aboīabilia et horribilia bestia-
rum. et reptilia que reptant super terraꝫ. iumētoꝝ autē et cor
pora mortuoꝝ ꝛ abortiua mulieꝝ. et necabūt pueros. ꝛ largiū
tur eos mr̄ib⁹ suis vt comedant eos et corrumpent terram et
cōtaminabunt eam: et nullus erit q̄ possit stare cōtra eos.

Post ebdomodā ✠o tēporis cū cōphēderint ciuitatē Jopē. mittet dn̄s de⁹ vnū ex pncipib⁹ militie sue ꝛ pcutiet eos ī vno momēto tēpoꝛ. Et post hec dscēdet rex Rōanoꝝ ꝛ dmorabit in hierl'm septiana tēpoꝝ ꝛ dimidia: qd ē x. āni ꝛ dimidiū. Et cū cōplebūt x. anni ꝛ dimidi⁹: et apparebit fil⁹ pditōis. Hic nascet ī Chorosai ꝛ nutriet in Bethsaida: ꝛ regbit Capharnaū. Et letabit Chorosaim eo q' in ea ē. Et Bethsaida ppter qd nutrit⁹ est in ea. Et Capharnaū eo q regnauerit in ea. Propter hanc causā in euangelio dn̄s tertio sententiā dedit dicens. Ve tibi Chorosaim: ve tibi Betsaida: ꝛ tibi Capharnaum: si vsq in celum exaltaberis vsq ad infernū descendes.

De jopen ciuitate hr̄. Act. x. ca. ꝛ. Ezech xxxix. ca Jopē ē ciuitas ꝛ porta maris ill' trāsfretantib⁹ de nr̄is terris p mare ad irl'm et terrā pmissiōis quā ciuitatē iaphet et tercius filius ipius Noe pri mo fundauit.

Natiuitas antechristi.

Quõ vltimus rex romanoꝝ in monte oliueti coronam et regnum offert deo et illic moritur.

Hic vltimꝰ rex Romanorum tradet imperiũ deo pr̄i. Dañ.xj.c. hr̄ implicite quomõ rex romanoꝝ ascendet mõtẽ caluarie in hec verba: Et fiet tabernaculũ suū a peduo int̄ duo mari a sup mõtem inclitum et sanctum et veniet vsq; ad sum̄itatẽ eiꝰ ⁊ nemo auxiliabitur ei.

Et cũ hic apparuerit filiꝰ ꝑditiõis: ascendet tũc rex Romanoꝝ sursũ in Golgatha in q̊ cõfixũ ẽ lignũ sctẽ cruc; : in q̊ loco ꝓ nobis dñs mortẽ sustinuit. Et tollet rex coronam de capite suo ⁊ ponet eã sup crucẽ ⁊ expãdet manꝰ suas in celũ ⁊ tradet regnũ christianoꝝ deo pr̄i: ⁊ assumet̄ crux in celũ simul̄ cũ corona regis: ꝓpter qđ suspẽsus ẽ in ea dñs nr̄ iesus xp̄s: ꝓpter cõmunẽ oĩm salutẽ ip̄a crux ĩcipiet apparere ãte eũ ĩaduẽtu ip̄iꝰ. ad arguẽdã ꝑfidiã ĩfideliũ. ⁊ cõplebit̄ ꝓphetia Dauid dicẽtis In nouissimis diebꝰ ethiopia ꝑueniet manꝰ eiꝰ deo. Ex eo q: ex semie filioꝝ Chuseth filie Phool reg; Ethyopie ip̄e nouissime ꝑueniet manꝰ suas deo. ⁊ cũ exaltata fuerit crux in celum

sursū. etiā tradet cōtinuo spiritū suū Romanoꝝ rex. Tūc destruet ois principat⁹ ꝛ potestas cū apparuerit fili⁹ pditiōnis. Est aūt h de tribu Dan ꝟm pphetiaꝫ p̄riarche Jacob q̄ dicit. Dā cerastes in via ꝛ accubans in semita mordēs calcaneū eq̄ vt cadet ascēsoꝛ ei⁹ retroꝛsū: salutare tuū sustinēs. Equ⁹ igit est veritas ꝛ pietas iustoꝝ. Calcaneū vero nouissia dies. ꝛ sancti hi q̄ in illo tēpoꝛe sup equū. i. sup verā fidē ascēdēt ꝛ p̄ijssie eq̄tabūt: p̄seq̄bunt a serpēte siue filio pditōis: i calcaneo. i. in nouissimo die. Jn oib⁹ em̄ fātasijs ꝛ mendacib⁹ ꝟmonibus. et

Hic morietur vltim⁹ rex Romanoꝝ. Gen̄. xlix. cap̄ hr̄ hec pphetia.

Septimus angel⁹ super ecclesiam seu septimuꝫ flagellum.

Hic false predicat et docet anthichristuꝫ

De miraculis factis per anthechristum.

operibus suis q̄ fiūt ab eo. Faciet enim tunc signa et ꝓdigia multa super terram inertia vel imbecillia et sophistica falsa. Ceci enī respiciūt. claudi ambulāt. surdi audiūt. ꝛ demoniaci curantur. conuertet solem in tenebras et lunam in sanguinem apparenter. In omnibus suis signis fallacissimus falsissimis et deceptionum prodigijs seducet si potest fieri etiaȝ electos: sicut et dominus explanauit in euangelio. Aspiciens ergo patriarcha Jacob: cordis oculis considerauit que ventura essent in nouissimis diebus a venenoso serpente: vel filio perditionis facienda: quoniam etiam in hominibus tribulatio et angustia per eum fieret. Exposuit sicut ex persona generis humani condolens: et vocem emittens dixit. raro expectabo salutare tuum domine. Dominus autem de antichristo prefatus est dicens. Si fieri potest etiā in errorem inducere electos. Ingredietur enim hic filius perditionis in hierusalem et sedebit in templo dei sicut deus: homo cum sit carnalis ex semine viri et vtero mulieris de tribu Dan. Naȝ et Judas scariotis qui et traditor domini extitit: de tribu Dan descendit.

Math. xxiiij.

Luce. xvij. c. Math. xxiiij. Hic ingredieē anthicristus hierusalē et vēdicat sibi templum.

De predicatione Enoch et Helie contra anthichristū.

Enoch et helias predicatio Apocal. xj. cap̄. Dabo duobus testibus meis ſeȝ

Cunc multiplicata fuerit tribulatio dierum illorum a filio perditionis: nō sinet diuinitas aspicere ꝑditionē generis humani: quod redemit proprio sanguine: Cōtinuo mittet suos famulos sincerissimos atq carissimos supple Enoch ꝛ He

liam adredarguendum eum. et palam omnibus gētibus cor-ripient eius seductionem et ostēdent eum mendacem coram omni homine. et nihil esse. Et quia ꝓpter interitum et perditionem multoꝝ exijt de templo: gentes ergo videntes eū confusum seductionemq; eius obiurgationibus multis increpatā a famulis dei: dimittent eum ꝛ fugiunt ab illo ꝛ adherebūt iustis illlis. Videns ergo seductor sese durissime increpatū ab vniuersis contemptum. furore et iracundia calescens: interficiet illos sanctos dei.

Helie Enoch ꝛ ꝓphatabūt idest predicabunt diebus mille ducentis sexaginta.

Aduẽtus xp̄i ad iudiciũ q̄n tum ad annuꝫ diẽ et horã est nobis omnino incertuſ ex v̄bis euãgelij Tũc interrogauerunt diſcipuli xp̄i vt hr̄ Math.xxiiij. Dic nobis qñ hec erũt aliter qñ fiet cõſumatõ ſeculi. Ad q̄s ſaluator. Nõ eſt vr̄m noſſe tpa ꝛ mometã q̄ pr̄ poſuit in ſuã poteſtateꝫ neq filiꝰ hoiſ ſcit. Et hoc debet intelligi ſe cũdũ ſuã hũanitatẽ et nõ diuinitatem.

Tũc apparebit ſignũ aduẽtꝰ filij hoĩs ꝛ veniet in nubibꝰ celi cũ gloria celeſti. ꝛ ĩterficiet eũ deus ſpũ oris ſui ſm expoſitionẽ aplicã Tũc fulgebũt iuſti tanq̄ ſtelle in mũdo: v̄bũ vite in ſe continentes. Impij autem proiciuntur in infernum: ex quo eripiamur per gratiam et humanitatem domini dei ꝛ ſaluatoris noſtri ieſu chriſti. in quo eſt patri vna cum ſpiritu ſãcto omnis honor et gloria et magnitudo et imperium nunc ꝛ in ſempiternum et in ſecula ſeculorum Amen.

De ciuitate hierosolyma et a gentibus occupatione.

Incipit tractatus super Methodium qui in se continebit quinqꝫ capitula quorum primuz est de possessione terre sancte.

Jerusalem calcabit a gentib⁹ donec impleantur tēpora nationū. Luce.xxi.ca. Et apl'us ad Romanos.xi.c. Tūc enim omīs plenitudo gentiū intrauerit oīs israhel saluus erit. Beat⁹ methodi⁹ vero dicit. Et replebit hierusalē a gētib⁹: ꝛ terra ꝓmissiōis. a facie hominū a q̄ttuor vētis q̄ sub celo sunt. et erit in eis pestilētia ꝛ fames et exaltabit cor exterminatorū ꝛ in supbiā elabit. ꝛ loq̄ntur excelsa vsq₃ ad tēp⁹ cōstitutū eis. Questio q̄re sarraceni ꝛ īfideles possideāt terrā sanctā. Ad questionē illā dat triplex rñsio iuxta Vincentiuz sup isto passu euāgelij. Ecce ascēdim⁹ hierosolymā. Prima ē ad excusationē xp̄ianoꝝ. Secūda ꝓpter cōfusionē sarracenoꝝ Tercia ꝓpter cōuersionē iudeoꝝ. Ad primā causā ꝓpter excusationē xp̄ianoꝝ talis ratō est. Qꝛ null⁹ hō ē ita sāctus qui peccet. excepto xp̄o ꝛ virgīe maria. vñ Eccl'.vij. Nō est hō iustus in terra q̄ faciat bonū ꝛ non peccet. vñ psalmista. ps.cxv. Ego dixi in excessu meo oīs hō mēdax. Et de⁹ nō vult ꝙ xp̄iani peccēt in illa terra in q̄ fili⁹ dei pass⁹ ē ꝑ pctīs hoīm. qꝛ hoc reputaret ad maximā iniuriā. De agarenis vero nō ita īiuriat. qꝛ canes sunt. multū enī displicet regi ꝛ īdignaret si filij sui vl' mulieres mīgerēt in camera sua. si aūt canis minget nō curat. Idē im ꝓposito de terra sctā mltū displiceret xp̄o si nos filij per baptismū facerem⁹ in ea corruptiōes ꝛ pctā. sed de agarenis tanq̄ȝ de canib⁹ nō curat. et cōcordat auctoritas xp̄i nr̄i ꝓ nr̄o themate supius allegato. Hierusalē calcabit a gentib⁹ donec. ꝛc. Et sic patet prima ratō sc₃ ꝓpter excusationē xp̄ianorū ne peccemus in camera sanctificata regis reguȝ iesu xp̄i: nō possidem⁹ terram sanctam. Vñ patet ꝙ hierusalē capta fuit per cruce signatos q̄ȝdiu fuerūt in sāctitate: vt postea dicet vbi de termīo illi⁹ vltime duratiōis tractabit. Quādiu etiā xp̄iani sine offensa xp̄i fuerūt: tādiu possiderūt terrā sanctā. Sed cuȝ multiplicata fuerūt in eis mala ꝛ offēse xp̄i: cōtinuo expulsi fuerūt a terra illa. et introducti fuerūt canes sarraceni ad seruādā illā sicut patuit. Secūda ratio ē ꝓpter cōfusionē sarracenoꝝ. Ipi enim sūt filij xp̄ianoꝝ. qꝛ nō sūt octingēti anni adhuc qñ Machomet⁹ a Sergio decept⁹: hō maledict⁹ decepit eos Et ideo agareni sūt xp̄iani renegati. ꝛ ꝓpterea retinēt ad

Quare xp̄iani hodie non possident terram sanctam.

Agareni q̄d credant.

huc aliqd ꝺ fide xpiāa ꝛ credūt ꝛ aliqd ñ. Credūt nāqꝫ vt xpiāi ꝙ vn⁹ ē ꝺe⁹ creatoꝛ oīm. nō credūt ꝙ ille ꝺe⁹ sit tres ꝑsōe. et ī cōfusionē ipoꝝ ipi ꝑsonalit̄ ostēdūt locū i q̄ xp̄s fuit baptizat⁹ vbi tota trinitas apparuit. Scd̄o credūt ꝙ fuit hō pur⁹ ꝛ ver⁹ ꝛ sctūs ꝺ spū sctō in maria virgīe cōcept⁹. ꝛ ī magna reuerētia habēt euāgeliū illō Miss⁹ ē grabiel āgel⁹ ad mariā ꝟginem. Jtē saraceni nō credūt ꝙ sit ꝺe⁹. vt pꝫ ī falso libro eoꝝ q̄ ꝺicit̄ Alkoran⁹. ꝛ ī cōfusionē sue credentie ostēdūt locū vbi suscita uit lazarū ꝓꝓo ipio. ꝙ ñ potuissꝫ nisi fuissꝫ ꝺe⁹. Tertō credūt ꝙ ē in celo. ꝫ ñ credūt ꝙ ē ī sacmēto altaris ꝛ ī cōfusionē eoꝝ o stēdūt xpianis locū cenacl'i ī q̄ xp̄s illō sacmētū īstituit. Jtē nō credūt xp̄i passionē. tñ ī eoꝝ cōfusionē ostēdūt vbi xp̄s fu it crucifixus. Jtē agareni baptizāt̄. ꝫ nō cū forma ꝟboꝝ. ꝛ ipi ostēdūt locū vbi xp̄s cōstituit sacramētū baptismi cū forma il la Jn noīe p̄ris ꝛ filij ꝛ spūssācti in eoꝝ cōfusionē. Jtē ꝺic̄ Da uid. Fac mecū sigūū ī bono vt videāt q̄ me oꝺrūt ꝛ cōfūdant̄ Vñ sicut custodes portaꝝ in ꝺomib⁹ regū xpianoꝝ cū haberi possūt sūt hoīes ꝺifformes. vt Ethyopes. sic ꝙ null⁹ ītrare pōt nec fili⁹ neqꝫ milites. nisi ꝑ man⁹ illoꝝ. sic xp̄s in palatio suo terre sctē ꝑmittit ꝙ custodes portaꝝ illi⁹ p̄rie sunt hoīes ꝺiffoꝛmes scꝫ bestiales Machometiste: ne scꝫ filij sui milites xpiani: ad interioꝛa secretoꝝ terre sctē admittāt̄ nisi ꝑ manus illoꝝ. Etiā ī ꝺomib⁹ magnatū scꝫ in castris etiā ī nauib⁹ marꝭ ponūtur canes vt custodiāt. ne q̄s ingrediat̄ nisi sit hō pacꝭ et ad honorē talis loci. ꝛ pꝫ ꝙ sic etiā custodes ꝛ vigiles terre fācte sūt canes saraceni. ne q̄s ingrediat̄ ad interioꝛa secreta vbi xp̄s in hūana natura ābulauit nisi fuerit hō pacꝭ ꝛ ad honorē illius loci q̄les sūt peregrini xpiani visitātes terrā sctām. Et patꝫ ꝙ istud cedit in cōfusionē sarracenoꝝ ꝙ assimilant̄ canibus custodiētes ꝺomos: Jtē in cōfusionē cuiuscūqꝫ virtuosi ē sustinere aliqꝺ ꝓpter auaritiam. Cū ergo sarraceni reputent se virtuosos et creꝺunt falsum essē qꝺ iesus nazaren⁹ fuit mortu⁹ ꝛ sepult⁹ ꝛc̄. et tamen hoc sustinēt ostēdētes p̄dcā loca vt ꝺictū ē cū magna ꝺiligētia. vt pꝫ ꝑ illos q̄ ī terra sctā fuerūt ꝛ ostendūt propter auariciā. quia ꝓpter interesse quod recipiunt a peregrinis christianis. ergo possessio terre sancte per sa racenos: est in eorum confusionem Non em̄ ꝑmitterent prin pes christiani ꝓ toto auro mundi. si inter eos esset sepulchrū.

Machometi: q visitaret' et honoret' a saracenis: sicut faciunt xpiani in terra sctã. cũ hoc nõ solũ cederet in confusionẽ xpianoꝝ ꝫ etiã in cõtumeliã creatoris· scientes falsũ q honor debe at exhiberi bestiali et spurcissio Machometo. q locũ nõ hꝫ p pter abyssũ criminũ in eo cõtẽtoꝝ Est ergo in cõfusionẽ sara cenoꝝ possessio terre sctẽ et in honorẽ xpianoꝝ. Tercia ratõ ppter ꝯuersionez iudeoꝝ. Judei nãq scdm q ex lege moysi sunt assueti et nutriti terreni sũt et sperãt q messias ducet eos ad illã terrã. et dicũt intra se. Ecce habebimꝰ hierosolymã. pp ter hoc iesus xps verꝰ messias voluit q nec xpiani nec iudei habeãt illam terrã. qr nõ venit vt daret illã terrã: ꝫ celestem de qua Dauid. Credo videre bona dñi in terra viuenciũ. sed illa est terra moriẽtium: Jdeo aplus ad romanos vltio dicit. Nõ habemꝰ hic ciuitatem manentẽ. ꝫ futurã inqramꝰ. Et notandum est dato q terrestris hierl'm et terra pmissionis in quã patres eorũ primo p Josue ducti sunt: post mortẽ Moisi cũ exiernnt diram captiuitatẽ egyptiacã. et scdo ppter deme rita: et pctis exigentibus diuersis: et specialiter ppter occisio nem pphetaꝝ introducti sunt scdo modo in captiuitatẽ babi lonicam q septuaginta annis detenti fuerunt. Et post annos hos p Cyrum regẽ persaꝝ oĩes remissi in hierusalem. atq p Zorobabel principẽ et Esdram scribã secũdo modo introdu cti. Tamen ppter zelus cõmissum in filiũ dei verũ messiã. ex lege eoꝝ et pphetis pmissum: q mortuos eorũ resuscitauit. pa raliticos curauit. demones ab eoꝝ filijs expulit: viã salutis quõ venirẽt ad celestem hierl'm q est visio pacis edocuit: quẽ inno center interfecerũt: suspendentes euz turpissima morte in pa tibulũ: inter scelera tos. qui peccatũ non fecit nec dolus in ore eius inuentus est vt dicit Hieremias ppheta. Ex hoc maxi mo peccato cõmisso in filium dei introducti sunt per romanos principes scꝫ Titũ et Vespasianũ in tertiã captiuitatẽ q dura bit ĩppetuũ. et hoc ppt' mortẽ iesu nazareni. Vñ ppheta bñ dicit. Expelle eos. suple iudeos d terra ppria: qm̃ irritaue rũt te dñe. Jtẽ q occisio xpi ẽ grauissimũ pctm̃ qd iudei cõmi serũt. vnde Amos. tercio habetur. Super tribus sceleribus Juda et super quartum non conuertam. quia vendiderũt iu stũ scꝫ iesũ nazarenũ filiũ dei p argẽto. et pauperẽ pcalciamẽ to. d q paupe p̃dixit Zacharias in eiꝰ. xij. ca. Dicite filio syon

Quō rex Romanoꝝ recuperabit hyerosolymam.

Ecce rex tuus veniet tibi māsuetꝰ sedēs sup asinā ꝛ filiū subiugalis. ꝛ ip̄e pauper. hec ꝛ alia patēt superius vbi tractaꝛ de sexto millēario ꝺ excidiōe ihl'rm. ꝛ quō mortificati pūiti et in diuersum mundū imperpetuā captiuitatē ducti sunt hebrei Jude ergo nō possunt nisi per penitētiam hoc scelus cōmissum ab eorū captiuitate q̄ durant vltra mille ꝛ trecētos ānos liberari. sic fiet vltimis temporibꝰ vnde psalmista. Conuertētur ad vesperam ꝛ patientur famē vt canes. Cessent ergo sarraceni ab excellētia sue legis. sileant iudei et conuertanꝛ a miseria sua. Consolentur xp̄iani in filiatiōe et militia sua. qꝛ christus dedit eis potestatē filios dei fieri his qui credunt in nomine eius. Johannis primo.

Sciēdū tñ q hierusalē ꝛ terra ꝓmissiōis post passionē dñi q̄ter fuit data ad man⁹ xp̄ianoꝝ. Prio p Romanos. vt p Tytū ꝛ vespasianū oēs iudei q non fame aut gladio mortificati sūt introducti sūt in captiuitatē vt dictū ē ꝛ vbi scribit de excidiōe hierl'm. de illa deuastatiōe habet hiere. j. ij. ꝛ iij. c. Trenoꝝ i suis lamētatiōib⁹ de p̄ma illa desolatōe ꝓpt inocētē mortē quā cōmiserūt cruētis māib⁹ in filiū dei: Et de p'ria excidiōe hierl'm post passionē dñicā habet etiā Dañ. ix. ca. in his v̄bis. Post ebdomodas sexagita duas scʒ cōputādo post captiuitatē babylonicā occidet xp̄s. ꝛ ꝓseq̄tur Daniel dicēs. Et ciuitatē. s. iherl'm et sanctuariū dissipabit popl's. s. roman⁹ cū duce vēturo scʒ Tyto. ꝛ finis eius vastitas. ꝛ post finē belli statuta desolatio. ꝛ cōcludit ꝓpheta. Et erit in tēplo abōiatio desolationis ꝛ vsq ad cōsumationē et finē id est vsq ad vltima tēpora ꝓseruabit De ista captiuitate iudeoꝝ p̄dixit Saluator flendo. Ve aūt pregnātibus ꝛ nutriētibus in illis diebus. erit enim pressura magna sup terram. et ira populo huic. ꝛ cadēt in ore gladij. et captiui ducētur in omnes gētes: etiam in eodē Luce. j. cap. et Math. xxiiij. ꝛ Marci. xiij. ꝛ Joh. xv. ca. et postea scribitur.

Prima excidio hierusalē post passionē christi.

Prima possessio xp̄ianoꝝ in hierusalē.

Prima possessio christianoꝝ post excidionē hierusalem facta est tēpore Adriani imp̄atores. qui fundamenta tēpli cum aratro euertisse dicit. et ciuitatē aliter edificasse in locū Caluarie et cū episcopis et christianis eandem collocasse et multis annis inhabitauerūt postea per paucis annis exceptis. vt tēpore Juliani apostate q reedificauit templū in priori loco hierosolymis. ꝛ iudeos fecit inhabitare. qui tamen corruit iuxta ꝓphetiam Danielis. ix. Et xp̄iani habuerunt terrā sanctam in manibus vsq ad regē Persarum. Secūdo modo hierusalē capta est p Cosdram regem Persarū. qui Cosdras abstulit crucē sanctam ab hierusalem. et duxit secum in persiam. et fecit se adorari et ciuitatē sanctam cum infidelibus inhabitare.

Secūda excidio hierosolime.

Secūda recuperatio terre sancte.

Secunda deliberatio hierusalē et terre sc̄tē: facta p Eracliū imp̄atorē. qui Cosdram regē Persarū vicit ꝓiecitq eū in fluuiū Danubij. et sanctā crucē cū maxima reuerētia secū in hierusalē asportauit

vt patet in legenda de exaltatione sancte Crucis. et restituit terram sanctā cū sancta ciuitate xpianis. q̄ tūc fuit ī habitabil' facta p infideles. Itē iste Cosdras q̄ ab Eraclio submersus est. hierl'm cepit ꝛ alias multas ciuitates: occisis nonagita mi libus. Iste eraclius tāte fortitudinis fuit ꝙ d̄ eo scribit̄ ꝙ leo nes sepe ꝓstrauit. Facta sunt autē hec sedēte in kathedra Pe tri Gregorio papa primo. Et nota ꝙ p paucos annos post Eracliū impatorē scꝫ tempore Cōstantini tertij. q̄ rexit. xxvij annis. ꝛ fuit proxim⁹ impator et immediat⁹ post eū Eugenio primo. Hierl'm capta fuit a Machometist ǭbus humarus p̄- fuit. q̄ in loco antiq̄ tēpli nouū erexit supstitiosū et ꝓphanuꝫ ablata pri⁹ cruce. Machometusq̄ tempe Eraclij cū falsitati- bus totū Romanū imperiū in affrica auertit ab obedientia ro manorum. in quo bello Eraclij sunt centum quinq̄ginta mi- lia bellatorum de exercitu imperatoris interempti.

Tertia excidio vrbis sancte.

TErcia recuperatio hierusalem et terre sancte fctā p christianos. et fuit tercia possessio xpianoꝝ q̄ facta est tēpore Leonis pape. iij. per Karolū magnū re- gem Frācie recuperatur ꝛ subijcitur manibus fide lium. et saracenorum secta vbiq̄ vastatur: quia tempus mise rationum venit. Cum Karolus regnasset in Francia, xxxiiij. annis assumptus est in imperatorem romanorum. et impera uit annisquattuordecim. quante prerogatiue vite hic fuerit in omnibus que principeꝫ laudabilē faciunts. qui valet enar rare: sufficienter patent hec in cronicis et in legenda quaꝫ scri psit Emardus. Sepultusq̄ est Karolus magn⁹ in Aquisgra- no vbi requiescit corpus. anima autē eius in celesti curia col- locata. Anno vite sue. lxxvij. obijt.

Tertia recuperatio hierosolyme.

QUarta possessio terre sancte ab infidelibus fctā est tēpore. Heinrici impatoris. Nota ꝙ a karolo magno vsq̄ ad heinricū p̄mū īpatorē q̄ fuit dux Bauaroꝝ gubernacl'a īperij tenentis. et. xvj. post Karolū. Hierusalē et terra ꝓmissiōis iterū ꝛ q̄rto mō capit̄ a saracenis pmitete deo et Gloriosum sepulchrum ab infidelibus possidetur. Iudei multis in locis metuentes. baptizant̄ sedēte in kathedra Pe- tri Sergio. iiij. ꝛ post eū Tusculano Benedicto viij. Sepul- chrū aūt dn̄i fere p. cc. ānos saraceni ī manib⁹ suis habuerūt.

Quarta excidio hierosolyme.

Quarta recuperatio hierusalem.

Uarta possessio terre sctē τ hierusalē p xp̄ianos sctā ē tēpore Heinrici tercij imp̄atoris. sedēte in kathedra Petri Urbano. ij postq̄ infideles occupauerūt p̄missō modo terrā sctāȝ circit ānos. lxxx. Hierusalē τ terra p̄missiōis hoc tp̄e ex magna p̄te recup̄ata ē. Cepit em̄ hierusalē Gotfridus dux frācie. τ sepulchrū gloriosum cū Antiochia et alijs ciuitatib⁹ m̄ltis de manib⁹ saracenorū. Credūtur trāsfretasse vltra. dc. milia xp̄ianoꝝ. Quāt⁹ aūt zelus fuerit in omni pop̄lo ad hoc op⁹ p̄ficiēdū. τ quō ex omni statu senes τ iuuenes diuites τ paup̄es cōfluerēt nemine cōpellente: vix aliq̄s sine lacrimis aut dicere aut audire posset. Passagiū em̄ istud fuit beate marie v̄ginis q̄ mirabiliter duxit τ p̄texit p̄pugnatores suos sicut ostēsum fuit in visione. Principes fuerūt plures Gotfrid⁹ Bulion dux Lutringie: q̄ adeo robust⁹ fuit q̄ leonē interfecit: τ fratres eius Eustachi⁹ τ Balduin⁹. Bohemūd⁹ dux apulie: Hugo ff̄ reg̃ frācie. τ plures alij q̄ pro fide se discrimini dātes: gl̄ose vicerūt: τ nomē sibi eternū acq̄sierūt in oīb⁹ magnifice a dn̄o delectati τc̄. vide hystoriā. Gotfrid⁹ vero fact⁹ hierosolymitan⁹ rex ab oībus digne vocat̄ xp̄ianis Ob reuerētiā tn̄ passiōis saluatoris noluit aureā coronā offerre. s̄ spineā in memoriā spinee corone dn̄i: cū q̄ coronat⁹ fuerit Lancea dn̄i cū q̄ latus xp̄i in cruce pēdētis aptū est: in antiochia inuēta ē τ miracl̄ose demōstrata cuidā rustico. Idem Gotfridus habuit ffem eq̄ victoriosū Balduinū noīe q̄ ei in regno successit. Et erat totus inclit⁹. miraculosa bella gessit cō tra sarracenos. Finit̄ successio regū Anglie. Et wilhelm⁹ comes Normannoꝝ interfecto Araldo regnat pro eo de q̄ fit mentio in hystoria Conceptionis beate marie virginis.

Gotfridus de bullonis rex hierusalem

Balduinus

Ultima occidio hierosolymie.

Ultima possessio hierusalē cū terra sancta facta est a sarracenis τ thurcis post mortē Gotfridi et Balduini fratris ei⁹ τ nepot̃ sui. Habuerūt em̄ xp̄iani sepulchrū dn̄i a temp̄e Gotfridi vsq̄ ad tēp⁹ imp̄atoris Friderici primi: ferme annis. lxxx. sed m̄ltis peccatis τ demerit̃ xp̄ianoꝝ: hierusalem nouissīe p̄mittēte deo capit̄ a sarracenis τ gloriosū sepulchrū cū sctā cruce p̄pter pctā xp̄ianoꝝ τ precipue luxurie τ crapule. Quia rarus erat in monasterijs: rari orq̄ in seculo quē nō morbus luxurie infecisset. et q̄ tota ter-

ra sordescebat facinoribus: ideo piciet dñs ꝑsm suū. Passagium grande ordinat tempore Clementis tertij. et fridericus primus imperator crucē accepit et multi principes cū eo: et factus est cōcursus maximus sed parū profecerūt. nec aliqd recuperauerunt preter solam ciuitatem magnam Accon et contigit eis sicut pdixerat eis beatus Joachim abbas de Calabria. qr sciscitātibus pricipibus cū Friderico impatore ab eodem beato viro quē ad se cōuocauerūt an ire deberent p recuperāda terra sancta Respōdit nō. qr tempus nōdum inpletum est. qre vtor digne verbis saluatoris p themate. Hierusalē calcabitur a gentibus donec impleantur tempora.

Quō nudi homines veniētes ex mōtibus et nemoribus faciūt ante se fugete omnes homines.

Secundũ capitulũ est de termino durationis istius vltime possessionis terre sctẽ p infideles: ac destructione Turcie ꝛ oppressione saracenoꝝ per xpianos.

Donec impleant tpe nationũ. verba a xpo ꝓlata loco ꝛ caplo vbi supra. Nota ꝙ ex his verbis saluatoris habet autẽtice terminus q̃ ampli⁹ hierlm et terra ꝓmissiõis nõ inhabitabit a saracenis ꝛ Turcis. nec etiã a iudeis. ꝫ in his habitabit a xpianis vltimis his tẽporibus nõ aũt possunt itelligi p pmã recupatiõẽ Adriani. nec p scdaꝫ factam ab Eraclio. nec p terciã factã a Karolo magno istis impatorib⁹. nec p Gotfridũ. qꝛ post istos oẽs hierusalem et sepulchrũ dñi cũ tota terra ꝓmissiõis iterũ p saracenos. et iã p saracenos ꝛ turcos habitabilis est. Ergo verba xpi icludunt in se ꝛ itelligũt de illa vltia q̃ ẽ q̃rta. Verba autem xpi. Donec ipleant tpa nationũ: Cõformiter possunt exponi p textũ beati Methodij. cũ dicit. Inter cetera. Et post tribulationẽ q̃ fit a filijs Ismahel. cũq; periclitati fuerint homines a tribulatõis pressura. ꝛ cõgregati fuerĩt. vt supi⁹ dicitur. In terrã ꝓmissiõis ducti in captiuitatẽ a q̃ttuor ventis q̃ sub celo sunt. sicut nr̃is tẽporib⁹ hec oĩa cernimus ꝙ Turco patet introitus ad q̃ttuoꝛ ptes mundi. s. vers⁹ oriẽtẽ. occidentẽ. meridiẽ ꝛ aq̃lonarẽ plagã nõ habẽtes speꝫ salutis aut redẽptiõis de manib⁹ eoꝝ psecuti ꝛ tribulati ab eis. Afflictiq; fuerĩt in fame siti ꝛ nuditate. Et inter hec loq̃tur imediate. Et tollit honoꝛ a sacerdotibus illo tẽpore: seu inseptio ebdomatico tempe. et supprimitur misteriuꝫ dei ꝛ q̃escet omne sacrificiũ ab ecclia. Cũq; igitur cõplebit numerus potẽtie eorum scꝫ filioꝝ Ismahel. i. turcoꝝ scꝫ octo septianarũ annoruꝫ hoc est q̃nquagintasex anni. ꝓut seq̃tur cõputationẽ hebreorũ q̃ diẽ p ãno solẽt ãnotare in suis scriptis. vt i notabili circa textũ dctm̃ ẽ. Hec aũt afflictio i q̃ xpiani sic captiui ducunt in turciã ꝛ ꝓmissiõis terrã. vt pꝫ in textu lati⁹. Et cuꝫ tollit honoꝛ a sacerdotib⁹ ꝛ publicũ sacrificiũ cessabit vt supra. Illa discessio a Paulo dctã: quã beat⁹ ille doctoꝛ Methodi⁹ expõit in q̃ corripient oẽs habitatores terre. ergo seclares puniti sũt ex iam dictis. Et eccliastici scꝫ sacerdotes corrigẽtur ante adeptionẽ q̃ntã terre ꝓmissiõis q̃ fit per quẽdã regẽ Romanorum nostra etate. vt meli⁹ declarabitur in. v. capitulo.

Numerus annorum regni thurcorum cõpletus.

De bestia exeunte a mari cū septem capitibus et x. cornibus quibus inscriptum est nomen plasphemie

Uo aūt termini pncipalit̄ Jsmahelitarū hoc ē Turcoꝝ ponūtur a btō Methodio i textu ex q̄bꝰ cognoscit̄ nr̄is temporibus ruina Turcorū ꝛ Saracenorū qui valde prope est. et tunc implebit̄ illud dictum a xp̄o prolatū vt supra. Donec impleantur tempora nationum. ꝛc̄. Primus terminus est regnorum et terrarū subijciendaꝝ Jsmahel iticis. Cū dic̄ btūs Methodiꝰ. Futuri sūt aūt. s. in septio millenario: vt exeat adhuc semē Jsmael. Et hoc fctm̄ ē pꝰ mortē

Gotfridi ꝛ paulo post. qꝛ tūc exierūt Turci de latibulis ꝛ desertis locis. et ꝓseq̄tur in textu sanctus Methodius dicens. Et deuastēt terrā et obtinebūt orbē terre ꝛ regiōes in introitu pacis: q̄si diceret nullis regibus ꝛ principibꝰ xp̄ianis resistētibus. vt priores Jmp̱atores xp̄iani fecerūt. vt patet de karolo. Ottone. j. ij. ꝛ. iij. ꝛ alijs. qꝛ ex discordia inter se quaꝫ habent scꝫ per multos annos faciētes sibi intestina bella. vera expositōꝛ vltra Methodius ꝓseq̄tur. A terra egypti vsq̄ ad Ethyopiā. a flumine Eufraten vsq̄ ad Jndiam . ꝛ a Tygri fluuio vsq̄ ad introitū Nabod regni Jonithi filij Noe. et ab Aq̄lone vsq̄ ab Romā. p̱ quā Romā intellexit Jtaliā. qꝛ vsq̄ ad fimbrias Jtalie Turcus iā possidet. Et vltra dicit. Et Jllyricū et Egyptū ꝛ Thessalonicā ꝛ Albaniā. ꝛ vsq̄ ab Pōticū mare . qđ diuidit Germaniā. Uidemꝰ em̄ ip̄m p̱fidū Turcuꝫ subito ꝛ inopinate mirāda egisse. cū in paucis annis duo īperia. duodecim regna ꝛ vltra octingētas vrbes suo. īperio subegit. Duo aūt imp̱ia sunt Trapesōtinum . ꝛ Constātinopolitanū . Quattuor regna post Trapesontinū sue potestati subiecit scꝫ. Litiam. Armeniā. Bulgariā. ꝛ Traciā. vsq̄ ad fines Jtalie. Jhes amicus xp̄i q̇ in cena supra pectꝰ dn̄i recubuit in eiꝰ Apocal. c. xiij. Et vidi de mare bestiā ascēdentē habē tem capita vij. ꝛ cornua x. et sup̱ cornua eiꝰ decē dyademata. ꝛ sup̱ capita eius noīa blasphemie. Quid p̱ bestiaꝫ debemꝰ intelligere tquā spurcissimū Machometū q̇ bestialis in vita sua fuit q̇ suadet in Alchorano idest libro sue legis fornicationeꝫ ꝛ pluralitatē vxoꝝ. cuius fidē et bestialē vitā filij Jsmael idē turci sequūtur. Cuius fidei bestialis sunt septē nobilissima regna q̇ fidē bestie iam sequūtur et credūt. Quorū primū est Pōticū seu Trapesuntinū. Scđm Cōstātinopolitanū. tercium Asiaticū. Quartum Albanū siue Macedonicū. Quintū Bosnēse. Sextum Seruie. Septimū Atheniēse maris Helespōtici. Jn his sunt cornua decē idē fuerūt quōdā xp̄ianoꝝ decē ꝓuintie noīatissime scꝫ Phrygia Bithinia. Tracia Grecia Bisātia Peloponesꝰ. Philipica. Epirꝰ. Thessalonica ꝛ sinꝰ Jllyricꝰ et p̱s magna walachie. Jn q̇bus ꝓuicijs ꝛ regnis sūt noīa blasphemie super capite qꝛ negatur xp̄s esse filiꝰ dei pessimum Machometū ꝓfitent iustum ꝓphetā Que regna su-

Amplitudo regni turcoꝝ.

Bestia q̄ vidit Johānes

Machometꝰ

Septē regna thurcorum.

predicta et quas puicias beatus Johānes predixit bestiales et fetidos Turcos q̄ fidē Machometi tenēt sibi subijcere. Et sic patet primus terminus scz q̄ Turci oīa regna puincias ac terras q̄ a Johāne scribunt et in eius. xiij. caplo includuntur iā habent: et nullo eorum carent. Similter vt superius dictū est. cū terminis regnoꝝ terrarum et fluuiorū quos filij Ismahel. i. Turci obtinebunt. et modo possidēt nullo deficient Ultimus terminus a beato Methodio ponticū mare ponitur quod extendit se vsq̄ ad Italiā et Germaniam. ergo pt3 ex his dictis istius beati viri q̄ Turci non possidebunt Italiam nec romaniā seu Romā nec Germaniam scz altā almaniaz vel bassam. vt quidā ex falsis dictis Merlini opinant. vel alias ex quibusdā scriptis non autenticis Sed italia: Romania in qua et Roma. Et Germania alias per intrinseca et intestina bella corrumpent etiam in gladio. et multi ex eis captiui ducent. predixit Methodius hoc fieri non a Turcis sed a fidelibus inter se tempore tyrannice persecutiōis filioꝝ Ismahel. Et cum ille beatus vir Methodius secūdum ordinē specificat regna que aut p Ismaheliticos aut alias inter se per intranea bella corrumpent per discordiā regumet principum aut magnatum xpianoꝝ: Ultimo ponit Siciliam quorū regnū iā dicit Neapolitanū. et p Romaniā nō illā romaniā q̄ ē in Grecia. voluit beatus iste vir intelligere. cu3 dixit. Tota grecia corrumpitur. Si tota: ergo romania illa que ē pars. Per Romaniā autem que ponitur in textu immediate post corruptionem Sicilie: que nostris temporibus fit per modernum Karolum regem Francie. Immediate dicit de corruptione romanie. cuius caput roma: eiusq̄ destructionem beat⁹ Methodius spiritu pphetico recordatur. quod dictū confirmat per visionem factam sancte brigite de lamentabili destructōe romane ciuitatis propter peccata grandia.

Q̄ Thurci non possidebūt italiā nec germaniam.

Omane ciuitatis destructio ꝓpter sua enormia pec
cata: sancte Brigite in quadam visione ostensum ē
Maria virgo ad filium suum loqtur dicens. roma ē
ager fructiferus. ad quam christus respondit. Ue-
rum dicis. sed super istum agruz zysania excreuit. Ideo pri⁹

debet mundari cum acuto ferro. Inde debet igne purgari. Postea arari iugo boum Ideo faciam vobiscū sicut q̄ trāsfert plantas in alium locuz. Illi em̄ vrbi cōparatur talis pena: q̄si iudex diceret. Excoria inquit totam pellem: extrahe totū sanguinem de carne: excide omnem carnem in frusta: ⁊ cōfringe ossa ita vt defluat omnis medulla li. iiij. cap̄. lvij. Itez in eodē quarto libro dicit' Ve et iterum ve quādo puerse debit in sede lilij. tunc orietur tribulatio in ecclesia sancti Petri. Quid per sedem lilij intelligitur nisi regnum Francie.

Quomodo rex Francie regnum Sicilie destruet quod et Neapolitanum.

Regno Sicilie xp̄s cōminatus est et maria virgo ꝓpter duo pessima et horrenda peccata. vt etiam habetur in diuinis reuelatiōibus sctē Brigite li. vij. c. xxvij. et xxviij. Quāuis Sicilie regnū q̄ nūc dicitur Neapolitanum a saracenis occupatū est ante longa tp̄a. Et tēpore sixti. iiij. ⁊ Innocētij. viij. pape p Turcos q̄dam ciuiates depopulate sunt: tamē ꝓphetia beate brigite nō itelligitur de his deuastationibus: sed deuastatione alia q̄ facta est p Karolum regē Frācoꝝ: qui sibi Neapolim et regnum totaliter suppeditauit. Anno salutis nostre. M. cccc. xcv. et quottidie cū gladio deuastat p suos. et timendū est q̄ maximas cedas adhuc in eodē regno ꝓpter eoꝝ maxima peccata ꝑpetrabit.

Q Sicilia sit de patrimonio ecclie.

Duo aūt horrenda peccata apud eos vt patet per hos qui fuerunt sunt. Sodomiticū. et Usura. Nota qd̄ per Cōstantinum magnū Roma et regnū Sicilie datū fuit Siluestro pape eiusq; successoribus et seruis iesu nazareni. vt patet. xcvj. dis. cap. Cōstātinus. Sednostris tēporibus iam p multos annos ecclesiam sancti Petri ꝑsecuta est. vt tempore. Sixti pape. iiij. et Innocencij viij. et nocuit plus per certos annos q̄ꝫ profuit. Er cum modo ad culmē regiminis eisdē regni: filij ⁊ filie nō de legittimo choro geniti exaltantur. immo de latere meretricum aliq̄ regnant: ex quo abusio fit elemosyne xp̄i data a Cōstantino Et cū ad tuitionem xp̄ianitatis p multos annos nihil opabatur vt tenetur. ꝫ ex auaricia et ꝓprio cōmodo omisit. quare bene dico de illis rectoribus. Priuilegiū meretur āmittere qui permissa sibi abutitur potestate. lxxiiij. dis. vbi ista. Et beata Brigita regina Suetie adhuc plura loquitur de eis quā q̄ supra iam tacta sunt. et inter alia in suis scriptis. caplo. xvij. Egredietur lilium ex agro occidentali. erit crescēs in mille millia: in terra virginali recuperabit amissa odore suo rigabit venenosa. et erit forcior cedro. Quid p lilium occidentale. nisi regē Francie. iuste intelligimus. qui maxie crescit in poplo suo In terra virginali id ē sub signo zodiaci virginis situatū vt est regnū. Silicie q̄ nūc dicitur Neapolitanum Hoc lilium id ē iste rex odore suo id ē cuꝫ presētia sua rigabit venenosa id ē puniet peccata eorū cōtra deū cōmissa.

Sicilia.

Rome aūt destructio prout sācte Brigite in quadā visione ostensa est vt superius tangit non intelligitur de prima nec ō secunda nec de tercia sed tantum de quarta destructione fienda intelligitur.

P Rima destructio Rome post passionē dñi fctā a nepteo Eraclij: noīe Cstōante Impatore regnāte in grecia non Rome. Anno dñi sexingentesimo sexagesimo tpe pape Theodorici primi· Qui Cōstans fuit pessim⁹ in oībus et crudelis contra catholicos. ⁊ heretic⁹ de Acephalitarū secta. q̄dam vice de Neapoli veniēs Romā. pulcherrima edificia et palacia ob inuidiam ciuium Romanorum destruxit: et in Tyberim fluuiū proiecit ⁊ multas plateas ciuitatis fecit desolatas.

Prima ō struetio Rome.

Constans.

S Ecūda destructio Rome facta est per soldanū Babylonie minoris. qa Anno dñi. octingētesimo Tricesimo vij. tpe Gregorij pape q̄rti fctā est plaga horribilis sup Romā et sup totam Italiam. Nā q̄dam puersi xp̄iani miserūt clam ad Soldanum regē sarracenoꝝ vt cito veniret et Romam sue ditioni subigeret. et perceptis litteris et nuncijs venit Soldanus et cepit Romā. et ex eccl'ia sancti Petri principis apostoloꝝ fecit stabuluz equoꝝ. Sed Luduicus rex Francie xp̄ianissimus cū Gallis et Lōgobardus totā illam infinitā multitudinē sarracenorum ex Roma ⁊ tota Italia fugauit nō sine magna sāguīs effusiōe xp̄ianoꝝ

Secunda destructio Rome.

Soldanus.

T Ertia destructio Rome ciuitatis q̄ caput est xp̄ianitatis. post passionem dñicam facta est per Fridericum secundum qui fuit filius Philippi Imperatoris. Et ipe fridericus erat dux Sueuorum cui⁹ et pr̄ erat. Pater vero fuit electus contra Ottonez quartum vt eum expugnaret: quod et fecit. Postq̄ autem venerat de terra promissionis in quam propter votū transfetauit ex suspicione quam habuerat de proditione Romani pontificis: q̄ eum tradidisset in manus infidelium (quamuis in iuste et false) post eius reuersionem incepit ecclesiā laniare. Romaz destruxit. columnas marmoreas pulcherrimorum edificioꝝ proiecit in lutū. muros ciuitat in multis locis dirupuit. Pa

Tercia ōstructio Rome.

Fridericus Secundus.

pam Gregorium.xj.profugauit ad venetias:quã et obsedit. Et ecclesiam sancti Marci stabulum equorum fecit. Postea in concilio Lateranẽsi deponitur et excõmunicatur: in cõtumacia morit Anno Millesimo ducẽtesimo tricesimo octauo.

Quarta destructio roma S. Brigita.

Quarta destructio rome fienda expectatur. que reuelata est sancte Brigite in reuelatione visionis cuiusdam. De ista destructiõe romane ciuitatis superius habetur. Sancta ergo Brigita regina Suetie deuotissima mulierum cui reuelauit xps multa secreta. nõ de primis tribus deuastationibus preteritis ante tempus vite cõmemorat. sed de quarta deuastatione et destructione romane vrbis in posterum post eius mortem: vere cõsiderauit nostris temporibus futura vt supra. Mortua autem est hec sancta muler Anno dñi. M.ccc. lxxxij. Et a tẽpore Friderici secundi vsq ad presentem annũ. M.cccc.xcvj. et postea expectatur punitio romane vrbis fienda prout dictum est. Continetur eniz in libro beati Cyrilli epi q anteq eccl'ia renouet permittet deus vacãte papatu oriri maxima scismata iter imperatorem Almanũ: q de sua cõfisus potentia intendet ordinare ac constituere papam et romanos et. Italos: qui resistere conabunt aquile grandi. q aquila furore incensa. non solũ Almanos. sed de omni genere gentes pessimas quas poterit associabit ad suũ exercitum. et armata manu intrabit romam omnes ecclesie prelatos seu religiosos et ciues trucidabit: et multos interimet varijs supplicijs. vnde faciẽt cleri abradi coronas suas et alij dabunt fugam ad siluas et montes.

Quō aquila associata Griffonibus accipitrē de nido fugabit et nidum sibi ablatum vendicabit.

Sibilla Chumea spū ,pphetico loquitur in vaticinio suo. postq̄ J. octauuz et. F. tertiū deleta fuerint. ⁊ A. sextū nascet. mouebit liliū ab occidēte in oriētē ⁊ vēiet dies tribulatōis matrū. Quid p. J octauū debem⁹ intelligere nisi papā. Innocētiū octauū. Per. F. terciū Fridericū terciū īpatorez ōsignat. Per. A. sextū. i. Alexādrū papā vj.: tribulatio ecclīe expectat. Itez sibilla Chumea ī vaticinijs suis post hec. i. post modicū tēp⁹ Egrediet

Sybille reuelatō de roma.

aquila de Almanie rupibus multis associata griffonib⁹ q̄ irruens i ortū crismatis. sedentē in sede pastoris: de q̄nto clima te hoc ē de roma fugabit ad septimū. ⁊ irruēt in accipitrē vorabitq̄ ip̄m. ⁊ nidū sibi ablatū vēdicabit. ⁊ p decem lustra tenebit. et nō erit pax i terra virginali et gēs sine capite regnabit annis illis. De post adherebit aquile grandi.

Quō lupus aq̄lā eijciet et pllus aquile merebit. Aq̄la aūt a virgine fugata lilium excitabit: volabitq̄ ad meridiem recuderando imissa.

Reuelatō fratris reinhardi.

In reuelationibus fratr̄ reinhardi repit̄ q̄ lupus. i. terra occidētalis aq̄lā eijciet: tūc pullus merebit: ⁊ sui pprij pellē eius delacerabūt: sedēsq̄ nud⁹ q̄rēs adiutoriū: paruz inueniēs

Aquila a virgine fugata idē ab Italia sp̄reta. liliū excitabit volabit ad meridiē recuperādo amissa ꝛc. Nota q̄ iste frater voluit p̄secutionē cleri sub rege romāoꝝ scȝ aq̄le ꝛ regis Frācie fieri. Et illa tribulatio similabit tribulationi q̄ fuerat tp̄e Machabeorū: in q̄ tribulatione summū sacerdotiū fuerat occupatum a Jasone Menelao ꝛ Alchimo. Quāuis eñ Jason Menelaus et alchim⁹ isti tres de genere sacerdotali fuerint. nō tamē sunt ponēdi in genere pōtificum ꝑpter ydolatriam et opera pessima nec debite intrauerūt. vt patet in multis locis librorum Machabeoꝝ. Et vt scribitur primo Mach. ij. cap̄ q̄ Mathathias q̄ fuit zalator legis dei cū quinq̄ filijs suis cōtristabant maxime cōtritionem popl'i Jsrahel. vidētes mala ꝛ ydolatrias in popl'o Juda ꝛ Hierusalē. Et Mathathias clamauit voce magna in ciuitate dicēs. Omnis q̄ habet zelū legis statuens testamētum exeat post me et fugit ip̄e ꝛ filij eius in mōtes ꝛ reliq̄runt q̄cunq̄ habuerūt in ciuitate. Tūc descēderunt multi q̄rentes iudiciū et iusticiā in desertū et sederunt ibi ip̄i et filij eius: ꝛ mulieres eoꝝ: et pecora eorū quoniā inundauerunt super eos mala. Nota mathathias intelligitur donat⁹ a deo vel oīm dei. Et sicut hierosolymis vbi in veteri testamēto ante xp̄i incarnationē summū sacerdotiū habetur per Antiochiū magnū regē syrie ꝛ ꝓcuratorē suū Lisiā templū ꝓphanatū fuerat per duos āños vt patȝ. j. Mach. iiij et. ij. mach. x. capl'o et alias in multis ca. eiusdē: Facta sūt hec anteq̄ Romani dñabant orbi. vt cōtigit ex dispositiōe dei p̄ triumphos maximos Julij primi Cesaris et octauiani augusti nepotis eius q̄ Jmperator romanus extitit et monarcha mūdi totius. Tunc fruiti sunt Romani et oēs popl'i ꝛ gentes omniū regnorū terraꝝ et ꝓuinciarū pace ferme p̄ annos. lxx. de qua pace predixit ꝓpheta Esaias. Et cōuertent gladios ī vomeres. ꝛ lanceas ī falces. Tūc xp̄s filius dei verus amator pacis. quādo omnia erāt sub silentio ꝛ nox in suo cursu: de regalibus sedibus id ē de sinu patris descendēs in vterū virginis voluit incarnari et nasci et Romanū imperiū omnib⁹ alijs spretis. et cum ip̄i solū dñabant orbi voluit venerari. quod celeste imperiū a beato Methodio nuncupatur. Et sicut ante incarnationē xp̄i tēpore Julij et octauiani oīa regna mū-

di deuicta sunt. ita omnes gentes que cōfligunt: vt sunt Ismahelitici et Saraceni tandē consumētur ab eodez Romano imperio. prius purgato et castigato clero. et pphanata ecclesia Romana: et cessante summo sacerdotio ad tēpus: ppter peccata tā populi quā cleri: ppter eorum iniqtates cōtinget iuxta illud. Omnia in figuris contingebāt illis ad correctionem nostrā. Et sicut per Antiochum magnū regem Syrie: et eius procuratorem Lysiam hierosolymis templū dei per duos annos prophanatū fuit et ydolū et falsi sacerdotes ad summuz sacerdotem intrusi. Postea per Judam machabeū templum fuit purgatū et cultus dei reformatus. Sic a simili per quendam magnū principē prefiguratuz in anthiocho rege Syrie et per procuratorem eius Lysiam ppter peccata cleri presertim et populi ex consequenti purgabitur ecclesia Romana a suis sordibus ante destructionem Turcie et terre Sarracenorum. Et post paucos annos per quendā beatū regem Romanorum purgabitur et reformabitur ecclesia qui prefiguratus est in Machabeo. et fiet pax vniuersal sicut tpe Octauiani.

Incipit tercium capitulum quod est de secūdo et vltimo termino. quo termino finito complebunt octo septimane et est de ablatione publici sacrificij. et depauperatione cleri āte destructionē Turcie.

Quō honor: sacerdotiū: et ministeriū dei tollaẜ a clero.

Et tollitur honor a sacerdotibꝰ. ⁊ supprimiẜ misterium dei. ⁊ qescet omne sacraficiū ab ecclesia in eodē tempore ⁊c. Nota ꝙ publicū sacrificiū diciẜ cessare anteꝗ̄ cōplebunẜ octo septimane hoc est. lvj. anni qbus pactis beatus ille rex de q̄ Methodius scribit intrabit terram ꝓmissiōis. ⁊ Turciaꝫ deuastet. xp̄ianos modo captos liberabit oēs: super renegatos christianos ira eiꝰ exardeset.

Ablatio aūt publici sacrificij cur ab ecc̄lia istj tēporibꝰ qn̄ Turci subiugant sibi regna ⁊ terras diuersas dicatur quiescere: fit propter quattuor.

Rimum ꝓpter irreuerētiā sacramēti eucharistie que exhibet tali venerabilissimo sacramēto: qđ est grauissimū et maximū pctm̄ iuxta doctorē sanctum Thomā in iua pte summe ⁊c. vbi q̃ritur. An indigna sūptio sacramēti eucharistie sit maximū pctm̄: cōcludēdo: ꝙ sicut in qđ pctm̄ cōmittit qđ est excellētissimū iuxta glosam sup illud Reus erit corporis ⁊ sāguinis dñi. vt habet. j. Corītheoꝝ. xj. caplo q̃ glosa ita sonat. Qui indigne sumpserit corpus domi nicū ita re⁹ erit ac si xp̄m occidisset. peccatū aūt ip̄m occiden tiū fuit grauissimū. iuxta illud Amos. iiij. Sup quartū nō cō uertaz. Vñ et hoc peccatū cū plurimū ex malitia cōmittit gra uissimū reputat. Cum aūt hoc viciū indigna sumptio seu per tractio diuinissimi sacmēti eucharistie ⁊c. tā a laycis quā etiā a clero inexplicabilis sit in sui enormitate. ideo in vulgari sermone ꝓpter infectionē audiētiū scz laycorum sub silētio p̄ ter eundū est. cum ex eo popls nō adeo edificaret quātū scan dalizaret. In alijs tñ s̄monibus ad clerū sūma cū diligētia re prehendēdum est ꝓpter minus doctos et indeuotos sacerdo tes. q̇ paruā de tam magno excessu faciūt existimationez. Ti meo em̄ (sicut aperte videt) ꝙ q̇dam sacerdotes celebrēt qui nō tantū publici fornicarij sint. quoniā tales p cōfessiōes am motis obiectis et mulierib⁹ cū q̇bus cōmittunt p purā cōfessi onem etiā cuicūqȝ sacerdoti nō suspēso vel excōicato si dicūt cōfessionem cū cordis cōtritiōe seu attritiōe: possunt tales le gittime ⁊ pfcete absolui ab illis peccatꝭ. cū dicūt puta illis pre sbyteris q̇bus ex iure nō ꝓhibet sicut cōtigit in certis casib⁹ vt patet de suspēsis ⁊c. Sed publicus symoniacus presbyter volens missaz celebrare dicēs suam confessionē p ep̄m aut pre sbiterum q̃litercūqȝ doctū nō potest absolui. qꝛ p papā excōi catus et p statuta canonū. Et tales illi sunt q̇ emunt aut ven dunt: aut in pmutatiōibus sup beneficio pensionē instituūt. quam pēsionem vel quas pensiones cū certa pecunia redimūt in spacio aut termino quātūcunqȝ ꝓlixo. hoies isti sunt excō municati et anathematizati p statuta sacroꝝ conciliorū. Et đ his iam dictis symoniacis habent quāplurie bulle sanctoruz patrum ac summoꝝ pontificū. vt est bulla Nicolai. v. Marti tini. v. et Pauli. ij. ⁊ aliorum vbi tales mercatores specifican

Fornicatō pu b. ca.

Symonia

tur. vide in summa angelica. rc. In tali excõmunicatõe et anathemate sunt q̃ obtinẽt aut obtinuerũt beneficia magna vel exilia: aut quascũq dignitates p falsas litteras aut bullas rasas vel abrasas in q̃bus etiam p falsos periuros tabelliones seu notari os scriptas in q̃bus falsi testes cõtinẽtur. q̃ falsi notarij et testes. digni magne punitiõis et correctiõis essent. vtinam in ꝓfundis fluuijs submergerentur. aut in carbones ignitas viui collocarent. Dilatabit enim infern⁹ os suũ ꝛ deglutiet eos in tẽpore suo. De symoniacis presbiteris magnum vbũ loq̃tur beatus ambrosi⁹ in hec verba. Mallez poti⁹ pati penã Jude et Cayphe: q̃ in pctõ symoniaco celebrat. Dicunt eñ tales mercatores cũ illicitis pactib⁹: suas ꝯfessiones ignaris et indoctis sacerdotibus: q̃ curare eos nõ valẽt nec medelã habent cõtra istã leprã Jesi cui maledixit Heliseus in veteri testamẽto. Et Petrus in nouo. Volẽti spm̃ sc̃ctũ emisse scz donuz dei. sicut est om̃e beneficiũ in amarissimã morte xp̃i oblatum vt detur indigentib⁹ ꝛ paupib⁹ q̃ ꝓsunt saluti aiarum Petrus autẽ respõdit cupienti emere. Pecunia tecũ vadat in pditionẽ. vt patet in Actibus aplo⁊ sicut lacius inferius de hoc fortassis tangetur. Quare tales grauissime peccant celebrantes in his pctis. Peccatũ enĩ non dimittit iuxta Aug. nisi ablatũ restituat. tales nõ fiunt absoluti p papã nisi fecerint mẽtionẽ in suis lr̃is in q̃bus petũt absolui quõ cõmiserũt symoniã rc. et desuper remissionẽ cõsecuti sint. denotat autẽ grauitas hui⁹ excessus in reuelatiõib⁹ diuinis sanctarũ Brigite ꝛ Hildegardis in q̃b⁹ plurimũ indigna ptractatõ sacmẽti ab illis iã dictis sacerdotib⁹ deplãgit ꝛ futura ei⁹ punitio describitur. dicẽtes in suis scriptis: q̃ de⁹ pater nõ patiet vltra q̃ talis et tãta irreuerẽtia exhibeat suo vnigenito filio in mistico sacramẽto. et etiã p Gregoriũ in suis moralib⁹ habetur q̃ p nullũ gen⁹ hoĩm deus ampli⁹ offẽditur quã p malos sacerdotes quales sunt symoniaci.

Ecundũ peccatũ est Tyrãnidis ꝑncipũ. sicut patz ex m̃ltis figuris veteris testamẽti p libros Biblie quoniã ꝓpter peccata principũ populus cõmunis flagellatus est a deo. Primo patz q̃ ꝓpter Pharaonẽ totus Egyptus perijt vt patz Exodi. xiiij. Occurrit Da-

uid ꝓpter quē pestis maxima fuit ꝓpter supbiaȝ eius qn nu merauit poplm. vt patet in libris Regū. Occurrit Roboā ꝑ quē regnū Jsrahel scissū fuit. vt patet. iij Regū. xiij. cap. Jtē Sennacherib ꝓpter eius malitiā et supbiā angel⁹ dn̄i occidit lxxxv. milia assyrioꝝ. iiij Regū. xxix. Occurrit etiā Nabucho donosor q̄ ꝓpter malitiā suam fuit q̄si cōuersus in bestiā ꝛ re gnū suū victū vt patȝ Dan̄. iiij. ca: Jtē Anthiochus dequo dr̄ ij. Macha. x. ꝙ d ipius corpe v̓mes staturierūt. ꝛ Syri expost victi. Occurrit etiā trāslatio regnoꝝ de gēte in gentē et ꝑsecu tio ac flagella popl'i q̄ maxime ascribunt̄ malicie principuȝ vt patet etiā intuēti. iiij. libros Regū ꝛ alios passus veteris testa menti. Etiā post xp̄i passionē de Nerone impatore Romano: Decio: Maxētio. Anthonio: Eraclio: ꝙ ꝓpter talia morbosa capita: popl'i ac subiecti eoꝝ puniti sunt. Cū aūt capita nostra de brachio seculari sunt nō executores iusticie. non zelatores legis euangelice. nō defēsores eccl'ie ſ tyranni. ꝛ similiter ma gnates nobiles ꝓpter quas virtutes p̄res eoꝝ adepti fuerūt nomē nobilitatis. vt Hieronim⁹ inq̄t illū esse nobilē q̄ꝫ nobili tat sua virtus. Et Juuenalis. Si vis appellari nobilis fac vir- tutes et opa bona ꝓpter q̄ prisci tui nomē sibi vendicauerūt et merabant̄ dici nobiles id ē notabiles. Cū aūt iam sunt vici osi vt in plurimū auari. vt de eis scribat̄ illud ꝓpheticuȝ dictū Principes tui fures socij latronū omnes currūt post mūera. Et modo viduarū ꝛ orphanoꝝ oppressores: blasphemi forni- catores. vanā gloriā istius mūdi cupientes. Jdeo ꝑmittet de⁹ scismata ecclesie oriri.

Ertiū peccatū ē cupiditas ꝑlatoꝝ. vnde beata Hil degardis in suis diuinis reuelatōib⁹ inquit de ist͡ꝫ duobus peccatis scȝ de tyrannide principum et cu piditate ecclesiasticorum loquit̄ in hec verba. Pro pter tyrannidem principū ꝛ cupiditatē prelatorū ecclesia per cussa est vt vidua. Cupiditas aūt prelatorum et ecclesiastico- rum est in saciabilis. Primo de cupiditate prelatoꝝ dixit Si- gismūdus in concilio basiliensi ꝙ simoniaca prauitas fouet̄ et nutritur in curia Romana: quod non plus deberent sūme- re de litteris: ꝛ primo papa gratis causa dei. ꝛ scriptores bul- larū duplū solutionē birgameni ꝛ scripture. O si acciperēt ipi

ē q̄ taxant decuplum solariū scripture ꝛ birgameni. nō pono os meū in celū. ꝫ beat⁹ ille vir omī laude famosus: q̄ paria merita habet Karoli magni Cōstātini primi. Ottonis primi scdi et tercij ꝛ alioꝝ btōꝝ q̄ dignus esse (vt viri ꝓdocti scribunt de eo) canonizatiōis. Voluit eciā idē qđ papa et ecclesia non admitteret pluralitatē beneficioꝝ ꝛ alia multa bona ꝑsuasit concilio. Etiaꝫ totum ecclesiasticū statū atq; secularē toto conatu suo aliter ꝓpter salutē credentiū reformare fecit. intantuꝫ q̄ Eugenius quartus per conciliū supra dictum fuit citatus. ꝛ in contumacia ab eodem concilio depositus quod non curauit quare inceptū opus Sigismundi ad finem non peragebatur O si viueret Sigismundus modo: quid faceret pro reformatiōe ecclesie Romane: que tribulis vepribꝰ ꝛ spinis plena est vltra modum. credo eū dicere. Indigens esse eradicatiōis et extirpationis tribulorum ac veprium. Roma enim pro nūcē vorago inferni: et māmon dyabolus capitaneus omnis auaricie residet ibi: vendēs pro denarijs et nummis patrimoniū christi iesu nazareni quod ipe saluator noster cuꝫ amarissima passione et dirissima morte promeruit. secreta aplo suo Paulo in celo reuelauit. Quod gratis accepistis gratis date. Nō autem aduertunt presidentes curie illud dictum apostolicū. sed in cōmune prouerbium proferunt dicentes. Curia romana non petit ouem sine lana. Nam dantes exaudit non dantibus ostia claudit. Pessime sonant hec in auribus et in cōspectu dei omni potentis. Indignis asinis et ydeotis prelaturas canonicatus. pastorias. ꝛ prebendas pro florenis certis iuxta qualitatem beneficorum ascribunt. Super incompactabilia beneficia curata dispēsant. q̄ vix vni capelle vł vni altari preesse possent. Nil respondeo ego ne emuli mei dicant me indignationē superioꝝ incurrere ac demereri Quoniā iuxta Gregorium. Sententia pastoris iusta vel in iusta timēda est. vellē tñ qđ illa iā dicta nō esset admissa a sūmo papa qui caput totiꝰ ecclīe existit. qm̄ ex eiꝰ latere ī cruce dormiētis emanauit Audiāt Aug. in đ potestate eccłiastiaca Multe dispēsatōes fiūt ꝑ papā in q̄ nō ē hō tutꝰ ad deū Bene em̄ ait Illustrissimꝰ deuotꝰ ꝛ btūs Impator Sigmūdꝰ ī ꝯcilio Basiliēsi: vbi tractabał de dispēsatone pape Legimꝰ xp̄m solum dedisse.

Petro potestatē relaxandi pctā:et nō admittēdi. Cū aūt his admittit̄ pluralitas beneficioꝝ q̄ saluti aīarum nihil ꝓficiūt qm̄ ignari. aut si sunt docti nō resident sed absentes recipiunt Labores pauperū deuorant:salutē aīarū non curant. nec sub ditoꝝ suoꝝ noticiam habent sed valorē ꝓuentuū ac redituū subtiliter pōderāt diu noctuqꜫ ꝑ maiorib⁹ beneficijs Rome aut in curijs principū et dñoꝝ pl⁹ solicitāt nōcōtēti suis stipē dijs qꜫ mlto plus habēt quā sciētia eoꝝ se extendat. In vinea dñi nihil boni operātes nec p̄dicāt neqꜫ sacramēta ministrāt sed magnū absente aut reseruatū ex prebēdis extorquēt. Ig naros et ydeotas sacerdotes in vicarios et mercenarios locāt in suis pastorijs. q̄ populū dei nesciūt docere. q2 parum in his sapiunt de q̄bus dñs in euangelio dixit. Si cecus ceco duca tum prebet nōne ambo in foueā cadunt: Veri pastores on⁹ pastoralis regiminis susceperunt in ꝑceptione beneficiorū. Aratrū in manibus eorū recipiētes. ⁊ statim post tergū pro magno absenti aut reseruato respiciētes. nō ꝓ saluatōne por rochialium et subditorū. De q̄bus malis pastoribus qm̄ ma ledictionē dei incurrant atqꜫ jhennalib⁹ cruciatibus eternali ter post decessum aīaruꝫ suarū crucientur diuus Augustin⁹ colūna ecclesie Beatus doctor in libro de testamēto lamenta biliter multa scripsit. hec patet intuēti q2 nimis longum esset nobis hic talia adducere Et de his pastorib⁹ dñ⁹ ꝑ ꝓphetaꝫ Ezechielē ei⁹ xxxiiij. cap̄ loq̄tur eternā dānationē cōminēs eis in hec v̄ba. Filij hoīs ꝓpheta de pastoribus Israel qui pascebant semetipos. Ve pastoribus id ē rectoribus ecclesia rum. vt sūt ep̄i. abbates. p̄positi et plebani. q̄bus sicut ⁊ ep̄is suis salus aīarum subditoꝝ suoꝝ cōmissa est. Et ꝓseq̄tur ꝓ pheta dicens: Nōne greges id ē subditi a pastoribus pascun tur lac comedebatis id est dulcia recipiunt ꝓ absenti et lanis opiebamin id ē vestiunt̄ mobilibus vestitis vt compte in ci uitatib⁹ populosis incedāt. Et vltra dicit ꝓpheta. Et quod crassum erat occidebatis. qd̄ infirmū fuit nō consolidastis. et qd̄ egrotū erat nō sanastis id ē peccatorib⁹ sauciatis in pecca tis. medicinam aīe scꝫ cū bona informatione non dedistis. Et qd̄ confractū est nō alligastis. et quod abiectum est non redu xistis scꝫ errantes peccatores et abscisos. et qd̄ perierat non

De malis pastorib⁹ animarum

quesistis. ꝫ cū austeritate īpabatis eis. ꝛ cū potentia vt modo faciūt epi ꝛ p̄lati atqꝫ rectores ecclesie ꝑ se et ꝑ suos officiales ꝛ vices gerētes Et dispersi sunt oues mee eo ꝙ non esset pastor. et facte sunt in deuoratione omniū bestiaꝝ agri: i. bestialiū Turcorū ꝛ Saracenoꝝ ꝛ malorū hoim xp̄ianitatis. Ergo impletur hoc dictū vt supra beate Hildegardis Propter tirānidem principū et cupiditatē p̄latorum eccl'ia ꝑcussa est vt vidua. Et vltra idē ꝓpheta. Errauerunt greges mei in cunctis mōtib⁹ id ē in cunctis regnis xp̄ianitatis et in vniuerso colle excelso id ē in oībus prouincijs et super omnē faciem terre dispersi sunt greges mei scꝫ xp̄iani itroducti in captiuitatē Turcie et terras Saracenorū. Propter istos malos pastores ecclesia sic ꝑcussa est. quasi ꝓpheta diceret. Et ꝓseq̄tur Viuo ego dicit dn̄s ꝓ eo ꝙ facti sunt greges mei in rapinis. ꝛ oues mee in deuoratione. oīm bestiarū agri. eo ꝙ non esset pastor. neqꝫ em̄ pascebāt pastores gregē meū. ꝫ pascebātp astores semetip̄os. ꝛ greges meos nō pascebāt Propterea pastores audite ꝟbū dn̄i. Hec dicit dn̄s de⁹. Ecce ego ip̄e sup pastores req̄ram gregem meū de manib⁹ eoꝝ et cessare faciaꝫ vt vltra nō pascāt gregem meū. nec pascant amplius semetip̄os scꝫ per tā crassa ꝛ pinguia beneficia. Et liberabo gregem meum de ore eorū et non erit vltra eis in escam. Et nota ꝙ post correctionem ecclesie et malorum pastorum et ecclesiasticaꝝ personarum (quoniā tam nocētes quā innocentes sustinebūt flagella ꝓpter purgationē ecclesie ꝛ restaurationē meliorē) tūc liberabūnt̄ xp̄iani ꝙ nuuc mancipati in Turcia ac terris Saracenorū. Tunc miserebitur filijs suis quos ip̄e flagellauit vt pi⁹ pater ne dānent̄ imꝑpetuū iuxta illud Amos. Noui vos ex oībus populis: ideo visitaui super vos iniq̄tates vestras. Et Ezechiel in eodē iam supra dicto ca. ꝓseq̄tur. De illa liberatōe xp̄ianoꝝ postq̄ eccl'ia fuit sic emēdata dicens. Ecce ego ip̄e req̄rā oues meas ꝛ visitabo eas sicut visitat pastor gregē suū in die quādo fuerit ī medio ouiū suarū dissipatarū. sic vitabo oues meas et liberabo eas de omnibus locis in q̄b⁹ dīperse fuerāt. s. in terras Turcoꝝ Sarracenoꝝ ꝛ īfideliū ī die nubis ꝛ caliginis ꝛ educā eas de popl'is ꝛ cōgregabo eas ō terris ꝛ īducā eas in terrā suā et pascā eas in montib⁹ excelsis

Jsrahel id ē in regnis xpianitatis scʒ quādo liberabūtur per vltimum regem Romanorum de captiuitate in qua mō sunt qui reformabit ecclesiā. et prefiguratus est iste beatus rex in Juda machabeo: q fuit zelator legis: qui interpretatꝰ ꝓtegēs quoniā ecclesiā reformabit et ꝓteget. Unde ꝓpheta dicit in eodem. Et suscitabo super ea pastorē (id ē regem Romanorum) fidelē vel vnum qui pascet ea seruum meū Daniel id ē virum desideriorū scʒ deuotū et iustum papam qui vna cum rege Romanorū reformabit ecclesiam. statuta et leges dabit de nouo. Unde quidā seruus dei heremita nomine Theophilus qui ꝛ sacerdos extitit. beatā abstractiuam vitā ducēs in libris ꝓphetiarum suarū que scripsit Anthoniꝰ Theodorus tempore quo erat dux Janue in quo libro specialiter cōtinentur omnia que futura sunt ecclesie desuppressione cleri: et depauperatione ecclesiasticaꝝ personaꝝ descripsit. Et post ꝙ fuit punita ꝓpter excessum: renouabitur sicut deus longo tempore reuelauit suis electis.

Quomodo ecclesia dei scindetur per quoddam scisma in auditum.

Notandum ꝙ Cardinalis Petrus de Aliaco Cameracensis qui concilio Canstantiensi personaliter affuit quendaʒ libellum edidit qui intitulatꝰ Concordantia theologie cū astronomia. Jn capitulationibus vbi facit diligenter mentionem de magnis coniunctionibus Saturni et Jouis ac decēnali reuolutione atqꝫ oppressione multarum ciuitatū ꝛ populoꝝ. sed etiam regum et principum inter que mala non est silendum hoc horrendum scisma quod ab annis incarnationis dñi. M ccccxxxvj. fuit vnde ꝓseqtur iste reuerēdissimꝰ Cardinalis in prefato libello capꝪo. lviij. Huius autem occasione scisma-

tis ꝺ alijs etiā ſciſmatibus eccleſie breuiter aliquid dicenduꝫ
eſt. Unde a quibuſdam tempore Petri cōputando.xxij.ſciſ-
mata fuiſſe numerantur: preter alias intruſiōes factas ab im
peratoribus et populo romano: expulſis de Roma veris pō
tificibus summis. Primū itaqꝫ ſciſma fuit inter Corneliuꝫ et
Nouatianū. Secundū fuit inter Liberium ⁊ Felicē. Tertiū
fuit inter Damaſum primū et Urſinum Quartū inter Bo-
nifacium primū et Elaliū presbiterum. Quintum inter Sy-
machum primū et Laurentium. Sextum inter Siſimum et
Dioſcorum. Septimum inter Stephanū tercium et Conſtā-
tinum, quod ſciſma ſi bene conſideretur multum ſimile.xxij.

scismati repitur. Octauū fuit inter Gregoriū scdm et Sisinū Nonū inter leonē quintū et Cristoferū presbiteꝝ. Decimū inter Johānē duodecimū nobilē Romanū ⁊ Leonē octauum. Undecimū inter Gregoriū qntū ⁊ Johānē placētinū. Duodecimū inter Benedictū quintū et Leonē predictum. Tredecimū fuerat tēpore Benedicti octaui. Decimū qrtuȝ tēpore Benedicti noni. Quīdeci inter Alexandrū scdm et Cadalum epm Parmēsem Sedecimū inter Gregoriū septimum ⁊ Anthoniū vel Gimbertū Rauenatensem q clemēs dictus est. Decimū septimū fuit tpe pascalis scdi. Decimū octauū inter Gelasium scdm et Burdinū hyspanuȝ. Decimumnonū inter Innocētium scdm et Petrum leonis. Vicesimū inter Alexandrum terciū ⁊ quartū scismaticos. Vicesimū primū fuit tēpore Ludouici d Bauaria qui cōtra Johānē vicesimū secundū intrusit antipapam Petrū de Corbario ordinis minoꝝ a quo suscepit coronā impij. Vicesimū scdm qd pei⁹ fuit et magis induratū quolibet pcedēte et incepit vt dicit anno dn̄i. M.ccc.xxxvj. tpe wentzeslai impatoris filij Karoli quarti ipatoris qui et rex Bohemorū extitit. Nota q illud scisma ecclesie omnia preterita scismata excellebat in peioritate pessimuȝ quidē et subtilissimum. adeo enim perplexum fuit vt eciam doctissimi et consentiosi viri nō valebant discutere aut discernere cui esset magis adherendū. et fuit continuatim p annos xl. cū grauiscandalo tocius cleri. ⁊ grandi iactura aīarū. pp ter hereses et alia deuia que tunc pullularunt: eo q non esset disciplina in ecclesia contra huiusmodi. Fuit eñ electus Urbanus. vj. in vrbe ppter vim Romanoꝝ: sed Cardinales hoc metu fecerunt et non ex animo. Qua ppter fugiētes ad ciuitatem fundorū: dixerunt eū non esse papam. et elegerūt loco eius dn̄m Robertū Gebennis eodem anno qui dictus est Clemens. vij. et tūc hic oritur scisma ⁊c. Iterū eligit Rome Bonifacius. ix. loco Urbani qui Bonifacius dictus fuit Petrus de Thomacellis ⁊ cōtinuat scisma. Tunc fuit etiā elect⁹ Benedictus xiij. Auinione in locū clementis. vij. et dicebat Petrus de luna. et perdurauit vsq ad cōciliū Cōstantiēse. s nec tunc qdem obedire voluit. sed semp pmansit ptinax moriēs tandē in regno Arrogonie: cōmisit suis cardinalibus q statiȝ

aliū loco sui eligerēt: quod et fecerunt: ꝛ ydolū eleuantes. Clemente octauū vocauerūt. ꝫ nihil ꝓfecerūt. Item Innocētius. vij. fuit electus Rome in locū bonifacij et dicebatꝛ Cosmatus de Aparusio. Itez Gregori⁹. xij fuit electus rome loco Innocentij. q̄ vocabatꝛ ab ātea Angelus corarius q̄ cessit i cōcilio Cōstātꝭ. Alexāder. v. fuit elect⁹ in cōcilio Pisano: q̄ dicebatur Petrus de Cādia. ꝛ sic additū ē scisma scismati qꝛ tres gerebantꝛ se ꝓ summis pōtificib⁹. Itē Iohānes. xxiij. successit Alexādro. v. q̄ in ciuitate Pisa per cōciliū electū fuit. Hoc ydolū. Alexander prefatus: extirpari ꝑ quoscūqꝫ doctos non potuit. quoniā iste alexander vt monstrū se opposuit. Quaꝓpter decretū fuit in isto cōcilio Pisane ciuitatis sacrū cōciliuꝫ celebrandū in ciuitate Cōstancieñ ꝓuincie Magūtinensi q̄ ē in alta Almania. vbi imperator Romanus Sigismūdus q̄ et vngaroꝝ rex vir xp̄ianissim⁹ ꝓmiserat ꝑsonaliter velle interesse. qd̄ et fecit. Iste Sigismūd⁹ afflicte eccl'ie: et pene desolare: sua mirabili sapientia et industria succurrit. nec in aliq̄ sibi ac suis pepcit: donec plena vnio fieret. ei⁹ auxilio cōciliuꝫ Cōstantiēse maximū. ex q̄ fides xp̄iana iā multꝭ annis q̄si tytibare vid̄batꝛ fortior exsurrexit. qꝛ ibi scisma pessimū xl. ānoꝝ terminatū ē. Itē in isto cōcilio. Martin⁹. v. fuit elect⁹ ꝑ cōcilium Cōstanciēse. alijs ydolis ꝛ papis depositis q̄ diu ꝓ papatu certabant q̄diu scisma habuerunt. Ista aūt ydola seu tres pape fuerunt scꝫ Gregori⁹. xij. natus Romanus q̄ cessit in cōcilio Cōstantinēsi. Scd̄s papa falsus q̄ et ydolum dicebatꝛ erectū in concilio Pisano dict⁹ Alexander quintus vt supra. cui successit Iohānes. xxiij. de q̄bus superius iā dictum est. q̄ Iohannes: primum q̄deꝫ bene inchoauit pro vnione: q̄ et personaliter cōparauit in cōcilio Constantiensi: et obtulit se velle cedere papatui. ꝫ postea deprauatus latenter aufugit. et tñ nihil ꝓfecit ei. capitur tandē: ꝛ sic cessauit a ꝓposito coactus. Isti tres pape falsi iā dicti: scꝫ Gregori⁹. xij. Alexander. v. et Iohēs. xxiij. iā dict⁹ ꝑ sacrū cōciliū Cōstantiēse: insimul sūt depositi Et Martiuus q̄ntus iam prefatus ꝑ sacrum synodū vnanimiter electus. Et sic redijt vnio diu desiderata ꝛ necessaria pro fidei defensione.

Quod quidā rex eliget quēdam falsū papam portās ꝑ armis suis serpentē figurā mūdi in ore habentem.

Et notandū quod ab vrbano.vj.de quo mētio iam paulo ante facta est.quando oriebatur hoc scisma vicesimū secūduz quod est pessimū alijs p̄cedentibus fuit: vsq ad Martinum q̄ntum iam dictum durans.⁊ tēpore medio: nescitur quis fuerit verus papa p quadraginta annos. Sanctus aūt Vincē-

tius de Valentia ordinis pdicatorum: ob cuius predicationem multi iudei et infideles cõuersi sunt ad fidẽ xpi: ppter cuius petitiões deus a mortuis quosdam resuscitauit q p diuersas ciuitates Italie et Hyspanie discurrẽs: p quẽ deus multa miracula ostẽdit: qui ab incarnatiõe dñi. M.ccc.xvj. multis virtutibus vita eius coruscabat. isto tẽpore qdam vice facta sua oratiõe: vidit quẽdã magnũ principẽ pfiguratũ in Nabuchodonosor q interptatur angustiãs mundũ vel sedẽs in angustia agnita: faciet vltimis tẽporibus vnũ magnũ ydolũ maius quã vnq fuit a principio ecclesie vsq nũc in dignitate papali falsum papã. q mortuo aliud nõ fiet in ecclia vsq in finẽ mũdi in dignitate papali. Et iste princeps in signũ q vltimum sit ydolũ qd faciet. et q tale ydolũ erit Antixpus mixtus bastardãdo id ẽ a latere. portabit p armis suis serpẽtẽ mõi figurã in ore habentẽ. et tñ realiter nõ erũt arma illius principis. qr p se alia arma ducetimo dico q bastardabit et pphetabit signum huius mũdi et ruinã ecclie et eccliasticarum psonarũ. sicut serpẽs in padiso fuit causa ruine hũani generis et expulsionis Ade et Eue. Preuaricatio aũt primorum parentũ et expulsio eorum ruinã ecclie vere et recte pfigurabant. Recte eñ Adã summũ põtificẽ pfigurauit: et Eua eccliam. Sicut eñ diabolus in specie serpentis hũanũ genus decepit. Sic illud ydolũ id ẽ falsus papa erectus p magnũ principẽ: q serpẽtẽ bastardãdo portabit: xpianitatẽ et decipiet. etc. Itẽ btũs Vincẽtius dicit q false dicũt qd illud impletũ sit in idolo qd fuit electum in pisa ciuitate. scz Alexãder. v. et ãte eũ Gregorius xij. et tpe Alexãdri. v. Johes xxiij. hi tres fuerũt simul depositi. vt iã dictũ est. Loquunt eñ aliq qd oẽs gentes Alexãdrũ acceptauerunt: pter hoies in regno Anglie et regno Castelle et regno Scocie: q pfigurati sunt in ydolo nabuchodonosor in veteri testamento: vt patet Dañ. iiij. quẽ noluerũt adorare Sidrach Misach et Abdenago: p qs designãtur hoies his tribus regnis dsignatis sic alq volũt. Vide in libello Vincẽtij illius q intitulatur de fine mũdi. Et dicit in eodẽ libello qd falso opinãt q existimant: qñ tũc nõ fuit fulminata sententia pene mortis nolẽtibus obedire. et q non adorauerunt illud sicut fiet p illũ Nabuchodonosor magnũ principem q serpentẽ ducit. Vide iam cuius do-

minũ dñs sit opinand⁹: taceo omino: ꝫ de⁹ scit quoniam veritas odium parit. De illo magno scismate scribit beat⁹ Joachĩ abbas. beata Hildegardis q̄bus de⁹ multa secreta renelauit de statu ecclesiie Sanctus Cyrillus. Heinricus de hassia: Beatus vincentins iā dic tus: q̄ dicit qđ precedet antixp̄m veruꝫ et ille falsus papa q̄ erigitur ꝑ quendā magnū principem. (vt supra) cū suo ydolo: pandet expte Almanoꝝ. vnde veniet et fiet. xxiij. scisma maius ceteris et maximū: et peius omnibus p̄teritis. et adhuc nō est peractum. Sancta Brigita in libris suarū reuelationum sub aq̄la grandi que ignem fouebit in pectore: cōculcabitur ecclesia ⁊ deuastabitur. Datur intelligi ꝙ deus prouocabit altos Almanos (vt quidam volunt) contra ecclesiam qui magis de humana potentia q̄ꝫ dei cōfidunt. Justo iudicio hostilibus in cursibus conculcabitur nauicula Petri: et clerus turbabitur. et sic necesse est vt Petrus succinctus effugiat. ne squaloreꝫ publice seruitutis incurrat. Et sic videat ip̄a ecclesia occidentalis ne sit sibi baculus arūdinis potētia gallicana in q̄ confidit. cui si quis innitit̄ pforatur manus ei⁹. Et pōt cōueniēter intelligi quomō Almani scorpioniste confederationē inibunt cū rege Francie sub quo ecclesia crucem lamētationis humeris proprijs portabit. et videbuntur mala inaudita subnouello. vt q̄dam mathematici ex magna cōiunctione Saturni ⁊ Jouis: q̄ fuit āno dñi. M. cccc. lxxxiiij durans plurimos annos. vere ⁊ bene p̄dixerunt ꝙ hec cōiunctio suā magnā opationē habebit Anno dñi. M. cccc cvj. tūc mala inaudita audient̄. tunc instabunt tp̄a piculosa in eccl'ia sancti petri. Jnter fratres Cardinalis noua mala orient̄. sicut iam cernimus hec optime predixisse Johannem liechtenberger quendā mathematicū virum eruditum ex calculatiōe influētie teterrime: cōiunctōis āno incarnatiōis dñice. vt supra que visa est q̄si totalis: in q̄: benignissim⁹ Jupiter q̄ dñs est pape ⁊ ecclesiasticaꝝ psonaruꝫ in domo martis pfidi omnino oppressus fuerat etiā a saturno maliuolo. q̄d ꝑ martē nisi principes ⁊ magnates ⁊ ꝑ saturnum populares seu secl'arcs itelliguutur: qui istis tēporibus incipiēt Jouistas id est ecclesiasticos psequi. ⁊ durabit ꝑ certos ānos. Accidit aūt insignis et valde admiranda constellatio ponderosorum planetarum

Saturni.s.z Jouis expauescēda cōiunccio q̄ futuras calamitates in clero minabat.denūcians Anno salutis nr̄e.M.cccc lxxxiiij.pfctā nouēbris die.xxv.hora sexta minuto q̄rto post meridiē:xiij. cancri gradu super horizontē horoscopāte.Horum namq planetarū in vnum coitus atq cōgressus raro admodum et nisi lōgioribus circūactis tēporib' ac multis siderum reuolutionibus contingere potest:et fortioris ob hoc influentie dinoscitur.Cuius q̄dem horrende cōgressus ac metuendi cōuētus:deputatū ac statutū est receptaculū horridū illud ac tetrū ac omniū signoꝝ infelicissimū scorpionis domicilium.xiij.eius gradu ac.xliij.minuto:in quo martis perfidi gaudet stella.z quod omniū maloꝝ causa extitet rigidus ille Saturnus maliuolus :ecentrici sui eleuatione ac circuli sui latitudinis in sepetētrionem altitudine.z sublimitate Jouē benignū oppressit hoc est versus Almaniam.Mars quoq cō iunctionis dn̄s.summo de celo minans ferocitate despiciēsq regia in domo ac regali signo et domicilio ꝓprie cōstitutus:z exaltatus:omnem coniūctionis disportionē et gubernationez sibi vendicat.Jupiter itaq benugnus:Saturni et Martis ipugnatione constrictus:malignaq ipsorum radiatiōe oppressus.violentie ipsorum resistere non poterit.neq ob id hominibus salutare sue beniuolentie et consuetum presidium conferre valebit.Jnfluit autē ista teterrima eclypsis(vt superitactum est)destructionem ac oppressionem cleri fieri p tyramidem brachij secularis habens anno lxxxvj.effectus:et durās per cetera tempora.

Quō ſacrificia: diuinus cultus: et honoꝛ dei vituperantur ⁊ ideo in toto ꝓphanabuntur.

Quartū peccatū q̄re ablatio publici ſacrificij fiat. Et dicit̄ fieri ꝓpter malos xp̄ianos ⁊ peccata laycoꝛuꝫ ecclia ſic flagellata eſt cū Turco: ⁊ clerus ſpoliabit̄. ac ceſſatio publici ſacrificij fiet quo ad tēpus (vt ſuperius dictum eſt) et iam inferius dicetur. Nam iuxta apoſtolum quem allegat beatus Methodius dicens cum ſcripſit in quadam ſua epiſtola. In nouiſſimis tēpoꝛibus erūt hoīes ſemetip̄os amātes: cupidi. auari. ꝑiuri. falſarij. parētibus nō obediētib⁹. ībecilles. foꝛnicarij. adulteri ⁊c̄. Ita vt reputant peccata q̄ſi puluis ſub veſtigio cōculcata ⁊c̄. Et q̄ a malis vi

dent aut imperant :facilime pficiunt. Jam enim ob stinati sunt in malis vt ferrũ. sicut refert btũs Vincẽtius de Valẽtia. vñ dr de hũano genere nouissimis iã tẽporib⁹. Ferrũ ptrãsit aiaꝫ ei⁹.i. obstinatio nõ se emẽdãdi a pctis:ptrãsit aia ei⁹.i. cuiuslibet talis xpiani. O quãta pigricia:o quãta obduratio ẽ mõ in ecclia dei.i.in cõgregatiõe xpiana. Nã layci modo vix sciũt se cruce signare:ꝛ male. pauci min⁹ orare. modicũ cõfiteri. et tarde ꝛ male ꝛ peius sciũt missã audire:ꝛ comũicare. ꝛ pessie sermões dei audire Articulos fidei pauci sciũt ꝛ male:ꝛ pei⁹ precepta legis et pessime obseruare. male dant templo oblationes omnes pomposi. vt patet de illis. ij. ad Thimo. iij. cap.

Quõ in tela arenee paru⁹ culex coheret cũ ꝙ ante magna musca pfregit ꝛ quõ epi deuorant camelos.

Nunc de epis et malis p̄latis q̄s debuissem⁹ añ posuisse scʒ ad scdaʒ causā. ꝫ ꝓpter ꝓlixitatē omisim⁹ ⁊ iā ponim⁹

Apostolus primo ad Thimoth. iij. cap· dicit de episcopis. Oportʒ eñ epm irreprehēsibilē esse. sobriū ornatū. prudentē. pudicū. hospitalē. doctorē. non vinolentū. nō ꝑcussorem. ꝫ modestū. nō litigiosuʒ. nō cupidum. Et vltra dicit. Non neophitū ne in suꝑbiā elatus in iudiciū incidat diaboli ⁊c̄. Uide iam vtrum radicet̄ in eis hoc dictū apostoli. Quāuis aliq̄ de epis nostris sint viri famosi: etiā extra laudabilē nobilē ꝓsapiam de qua generose ꝓcesserunt. sine multis virtutibus ornati: quos decet sanctos dei. tñ adhuc non sunt irreꝑhensibiles in certis. Primo ī corrigendo suos ꝓpter magnos excessus. corrigunt̄ enim vt frequenter ab eis. et ab vice gerētib⁹: q̄ minus vl' omnino nō sūt corrigendi. in q̄bus excorit̄ pulex. et alij q̄ magis corrigendi sunt: ꝓpter diuitias aut potestates eoꝝ nō corrigunt̄. nōne ibi deglutit̄ camelus. Et si deuenit ad aures ipoꝝ ꝙ q̄daʒ sūt mercatores benefici oꝝ. quales sūt symoniaci. Et q̄d dicaʒ de illis quos vulgus Cortisanos appellat: quoꝝ aliq̄ per falsas litteras in q̄bus falsi testes cōtinent̄: attēptant beneficia obtitinere. et non verentur in cōpatibilia contra cōmune ius scriptum false possidere. quare illos ꝑmittūt viuere in suis diocesibus. Ecce iusticia req̄rit: illos potius corrigēdos. nō verbo ꝫ factis et diris captiuitatib⁹ ⁊ exclusionib⁹ cū ꝓscriptionib⁹ de eoꝝ diocesibus. Tales habent vtiq̄ adulatores: q̄ in officiis diocesani existunt q̄ eos defendunt in suis excessib⁹. qm̄ in eadem dānatione sunt. Utinā istis rectoribus q̄ non corrigūt cum aspera virga: nō contingeret sicut Phinees et Ophni. d̄ quibus habetur. j. Regum. ij. Secūdo epi multum reꝑhensibiles sunt. contradictum Apostoli faciētes. Quoniam ꝑ suos officiales ⁊ vice gerētes ac etiam ministros suo clero et subditis imperāt. q̄ plerūq̄ dispergunt oues et exactionāt in absentia dñorum pauperes. et clerum q̄ minima beneficia possident aggrauant. et alios habētes crassa transgrediunt̄: gabellas imponūt parua beneficia ꝓ magnis annatibus taxant.

Tercio sunt reprehensibiles multum epi ꝙ ꝑsonaliter in ciuitatibus populosis sicut iura cōsonant circa suas ecclesias cathedrales non resident. vt cū p̄sētia eorꝫ respectu. ad sub-

ditos ꝛ oues eis cõmissas habeãt exẽplũ xpi ꝛ doctrinã imitã tes. vt habet Joh. x. ca. Ego sũ pastor bon⁹ q ponit aīaꝫ suaꝫ ꝓ ouibus suis. mercenarius aũt fugit qꝛ mercenarius ē: ꝛ ad eum non spectat de ouibus. Voluit aũt pius ac iustissim⁹ imperator Sigismũdus in cõcilio basilieñ. vt ecclesia mãdaret. p sanctitos canones vt oēs et singuli epi et pastores ecclesiaꝝ psonaliter circa ecclesias suas residerēt. vt haberent respectũ ad gregē sibi cõmissum: imitãtes doctrinã xpi euangelicã iaꝫ pfatam. et q etiam informarēt ꝑlm eis cõmissum in vita ꝛ bona doctrina. qre Aplus. j. ad Thimo. iij. cap. epm vocat doctorem. Et si epi nostri nõ predicarēt et docerēt populũ xpianum veluti ipi fecerũt in pmitiua ecclesia. saltē q suos veros ꝓprios pastores ecclesiaꝝ prochialiũ ad psonales residētias cõpellerēt: p aplica rescripta nullũ qlitercũq puilegiatũ formidarent. Nisi aliqs ex certo ꝛ magno negotio alicuius ꝓuincie vel principis seu regis ꝓpter maius bonũ ad tempus se absentaret. Melius esset enim saluti ipoꝝ vt maximaꝫ ptem annatuũ reddituũ in curia Romana et apud regē aut principes q ꝓtectores eiusdē dominij existũt ꝓ puilegijs et rescriptis largiter exponerent ad cõpellēdos omnes et singulos pastores ad veras psonales residētias q q alijs mercenarijs ecclesias locarēt. Nunc aũt aliq eorum p suos vicegerētes psonalem residentiã relaxãt: ac q suos annales reddit⁹ augmētant ꝓ certa pecunia de anno ad annũ p singulos annos non posse residere pmittũt cum eoꝝ cõsensu non dico q admittãt nisi abusiue. vt bene latinice exponunt hoc vocabulum: qm admissio est in bonis. sed pmittunt cuius virtus vocabuli intelligitur in malũ. Etiã dant eis licētiã ꝓ certa pecunia. Certe licentia iuxta Platinaꝫ sumet in malo ꝛ nunq in bono. nõ possunt ipis dare veniã qm solus deus dat. Tales enim in acceptatiõib⁹ beneficioꝝ psertim curatoꝝ aratrũ in manib⁹ receperunt. ꝛ ꝓ absentia beneficij pecunias recipiũt. Tales nũq sunt apti regno dei. Pessima eni et maledicta pecũia: dico illam q pmittit eis de ouibus veris absētiam. si lupi rapaces id ē demones infernales aut hereses rapiũt aīas. dñs. d. eisdē pastorib⁹ reqret eas. ꝛ hoc pmittũt diocesiani et eoꝝ vices gerentes ꝓpter merã insaciabilē auariciã ergo contra dictũ apostoli vt supra Non cupidum.

Quarto dicūtur adhuc rephēsibiles in eodē. ca. j. ad Thimoth. iij. c. Q oportet epm esse pudicū hospitalē. Dic mihi q̄ epi hospitēt iā theologos doctos ꝛ cōciēsciosos viros q̄ cōmunē vtilitatē cleri ac salutē aīarū curātē Audiāt gētilem Arestotilē pmo polliticorū Qui curat rē publicā et nō illū qui ꝓpriā vtilitatē vendicat accipias in rectorem. Taceo eīn de seruis ꝛ nobilibus secularib⁹ psonis q̄s cū magno pōpa in eorꝫ pallacijs ꝛ curijs ad defendendū se cōtra potentiā brachij secularis habēt. Loco aūt

theologorũ aut sciẽtificorũ atq̃ cõscienciosorũ virorũ q̃ cõtenti sũt i bñficio vnico. nec loco ipsorũ iuristas q̃ bñ iudicãt q̃ iudiciũ puertũt. q̃ iura s̃m volũtatẽ ꝛ largissime exponũt. Cerea faci ẽtes iura: vt ad q̃scũq̃ ptẽ velit flectẽt. Eligũt em̃ q̃ ipis pla cet. ꝛ q̃ cõtra eos est omnino tacẽt. certe nõ dicunt iuriste sed puertiste. Illi em̃ p̃ alijs eruditis: volũt vocari doctores ꝛ ra bi. ꝛ q̃rũt salutatões in foro. ꝛ sũt adulatores in curijs dñorũ epõrũ ꝛ p̃latorũ. Vñ Seneca. Nichil pei⁹ q̃ adulatores i cu rijs p̃latorũ. Amẽ dr̃ õ illis q̃ receperunt in hoc sc̃lo mercedẽ suã. Tales em̃ fouent ꝛ nutriũtur ꝛ p secretarijs atq̃ intimis cõsiliarijs i curijs epõrũ hñt p̃ ceteris: ꝛ q̃ mlta bñficia possidẽt Alij vero viri sciẽtifici parũ vl nil possidẽtes: ab ep̃is spernũt Et illis in curijs dñorũ õtrahit ꝛ bona fama eorũ denigratur ꝛ hoc faciũt q̃ se iactẽt q̃ multa bñficia dignitates p̃laturas: ca nõicat⁹ magnas pastorias: et bñficia pĩguia possidẽt. q̃s btũs Hyeronimus velut pestes q̃sdam cõtagiosas vitãdos pnũci at illos q̃ acceptãt pluralitatẽ bñficiorũ. Dixit q̃dẽ notabile vbũ. Qui habet vnũ beneficiũ cõpetens. ꝛ eo legittime vtit recto calle ad patriã tendit. Qui vnũ superaddit vno oculo cõ sciẽtie puatur. q̃ aliq̃d adhuc plus acceptat: etiã altero lumi ne p̃uatus totaliter excecat. ꝛ deinceps q̃cũq̃ poterit coacer uat hanc maledictionẽ insaciabilis auaricie olim presignauit Joroboã rex israhel Qui licet diuinit⁹ ad regnũ peruenerat statim tamẽ a cultu dei recessit fecitq̃ duos vitulos aureos: ne p̃plus Israel ad templum dñi ascenderet. Factũ est autẽ hoc verbũ iu peccatũ: ita omnes sequẽtes reges hũc cultũ sa crilegũ obseruarũt in destructionẽ regni. Ita de ecclesiastico statu timẽdũ esse sancti viri cõmuniter asseuerant: ꝛ iã in plu ribus mũdi ptib⁹ cõpletũ cernim⁹ Clerici q̃ nil possidere de berent p̃ter racionabilẽ cõpetentiã. neq̃ se de temporalibus intromittere omnia possidere omnia volunt gubernare:

Sanctus Thomas dicit.

Doctor sãctus i q̃dlibetis suis dicit q̃ null⁹ absq̃ pec cato mortali põt habere duo beneficia cum vnum õ his sufficit ad sustẽtationẽ suã. Ibi em̃ decipitur in tentio primi fundatoris Intentio enim primi fundatoris est q̃ vnusquisq̃ personaliter met resideat in suo loco.

Quomodo tunc vnū corpus simul et semel potest esse ī diuersis locis repugnat. Ergo videāt q̄les dispēsationes habeant q2 decipiūt primos fundatores quoꝝ elemosinas deuorāt: et in eisdē beneficijs nec horas canonicas nec missas dicunt. quō redimēt illas aīas a q̄bus dū erāt in vita redditus fūdatiōis receperunt: quō redēptioni valebūt cum sunt in purgatorio q̄ spectāt in penis ꝑ illas fundatiōes beneficioꝝ ac celebrationem missaꝝ eis fieri reuelamē. Nota q̄ tēpore heinrici. vj. Impatoris cōtra pluralitatē beneficiorū facta est illa solēnis disputatio Parisius Anno dn̄i. M. cc. xxxviij. In q̄ determinatū ea ꝑ sanctos doctores. q̄ nemo sine pctō mortali tenere potest duo beneficia quorum alterū sufficeret ad sustētatiōez suā. Et q̄dam opinati fecerūt cōtrariū: q̄s diuina iusticia horribiliter dānauit. de hoc sunt plura scripta ꝛ exēpla in diuersis locis. Dicit q̄dā sanctus doctor q̄ medietas ministroꝝ dei est q̄si resecata ꝑ hoc gen⁹ auaricie: q̄ vni plura bn̄ficia ꝑmittiꝛ habere. Sed q̄s vel vnū pōt digne admiuistrare aut ꝓꝓijs ꝓ pctīs satisfacere. Ergo isti a diocesanis seu epīs essent fugiendi ꝛ excludēdi: nō obstāte q̄ coꝝ secretarij seu capellani vocarenꝛ ꝛ a curijs eorū ꝓcul pellēdi Dicit Apl'us. Qui episcopatum desiderat bonū op⁹ desiderat. hoc dictū verū fuit in ꝑmitiua ecclesia: qn̄ vicia de eorū ecclesijs extirpabāt ꝛ abominabanꝛ atq̄ inaudita fuerūt. Et sic apl'us p̄fuit in ecclesia orientali certis ecclesijs: nō inficior iuxta scripta ei⁹. ꝓut Augustin⁹ scribit d̄ eo: scribiꝛ tn̄ in ꝟbis eiusdē Augustini q̄ tunc ministrorū dei fuit magnus defectus. cū autez nō est iā defectus: Ergo nō cōuenit q̄ vn⁹ clericoꝝ habeat hic alibi ꝛ in diuersis locis bn̄ficia sub pena pctī mortalis ꝛ dānatiōis aīe sue.

De canonicis q̄ resident in ecclesijs cathedralibus seu collegiatis.

Canonici dicunꝛ ab horis canēdis: nō dicēdis. q2 alias oēs existentes in sacris tenenꝛ ad illas. Dicunꝛ aūt ab horis canēdis q̄s minime canūt. ꝫ alios loco sui ipsius cōstituūt: q̄bus aliq̄ stipēdia largiunꝛ: vl' q2 ipi nesciūt aut ob accidiā negligūt ꝛ alijs secularib⁹ pōpis vacant seu ocianꝛ. quos illustrissimus beatus impator Sigismūdus in cōcilio Basilien̄. domicellos dei: derisorie vocaue-

rat. q̄s et monachos vocitabat. q̄ nūc in capitulis magna cal
liditate valorē ac reddituū ꝑsentuū prochialiū ecclesiarū ad
q̄drātem pōderēt: falsas sentētias machinant̄ dare. vt in oppi
dis foris atq̧ villis eorū collatiōib⁹ incorperent̄ pastorie ec-
clesiarū ꝛ de ecclīs prochialiū sibi meliores pastorias vēdi-
cāt. vt lanā de ouib⁹ abradēt. lac sugēt. pīguia mactāt. vt p̄tꝫ
Ezech. xxxv: Indoctis (vt multū dēt in absenti) prochias ac
curas aiaꝝ locāt. Quero ab eis vbi canonici. abbates. p̄posi
ti ꝛ monachi fuerūt qñ xp̄s saluator nr̄ q̄ om̄ia pñtia p̄terita ꝛ
futura sciuit. qñ duodeci ap̄l'os pre oīb⁹ alijs discipl'i elegit ī
intimos ꝛ secretos sui cōsilarios: p̄ Matheū postmodū scribi
tur. q̄ꝛ signauit ꝛ alios. lxxij. q̄bus dedit virtutē ꝛ potestatem
Nōne ius canonū cōformat se dictis nr̄is: q̄ꝛ p̄ xij. intelligunt̄
epi. p̄. lxxij. pastores ecclesiarū q̄ docēt p̄dicāt ac ministrant.
vt vtar ꝟbis bt̄i Crisostomi: elegit. xij. q̄m xij. ptes mūdi sūt.
ꝛ. lxxij. q̄m tūc. lxxij. ydeomata fuerūt. ꝛ ad vnū q̄dq̧ ydeoma
ꝓpriū pastorē seu plebanū mitit. Ubi fuerunt tūc canonici q̄
nunc facti sunt vacātes domicelli: vbi abbates: prepositi ꝛ mo
nachi: certe christus elegit Petrū quē p̄tulit alijs suis ap̄l'is ꝛ
alijs discipulis ceteris: nō de monachis s̄ de seculo q̄ relique-
rūt sua ꝛ secuti sunt dn̄m. Certe minim⁹ pastor ecclesie etiam
villanus prehonorād⁹ est canonico: q̄m ille fidelibus sacramē
ta ministrat: predicat animas ad celesti p̄adisi introitus infor
mat atq̧ deducit. Ad instar minima ecclesia prochialis dig-
nior est: atq̧ maiora p̄uilegia de mera iusticia dei debet habe
re quā aliq̄ ecclesia cathedralis vel collegiata in q̄ sacramēta
nō ministrant̄ nec corp⁹ dn̄icum fidelib⁹ in viaticū ad celeste
hierusalem tribuit̄. ꝛ si habēt paria merita tales ecclesie colle
giate cū ceteris pastorib⁹: hoc habet roboraꝫ ētū ex illo: q̄ꝛ pa
storie ꝛ prochiales ecclesie modernis tēporibus p̄ dispēsatio
nes ap̄l'icas facte sunt. Nulli tamē ecclesia cathedrali seu col
legiata sub pena dānationis mēbroꝝ collegij aut capituli de-
bet sibi prochiales ecclesias in oppidis foris aut villagijs in
corporare. nec aliq̄ p̄uata p̄sona alicui⁹ cathedralis ecclesie vl̄
collegiate canonic⁹: q̄ꝫtumcūq̧ doct⁹ sibi debet ascribere aut ī
curia romana īpetrare sub pena eterne dānatiōis quātūcunq̧
doct⁹: vt bene illustrissim⁹ cesar Sigismūd⁹ in cōcilio Basili-
ensi deduxit p̄ sua reformatiōe ecclesiastice status. g iij.

De abbatibus prepositis ac religiosis.

De abbatibꝰ monachis ac religiosis In libro lamentationū Hieremie ꝓphete. Beatꝰ Joachim abbas dicit. Certe vita cōtemplatiua oliȝ in veteri lege viguit sub Helia ꝛ Heliseo et filijs ꝓphetaꝝ in filijs Israhel. Sed qꝛ torrēs Carit defecit in eis gr̃a spūalis: ꝓpter errores nepharie Jesabelis id est ꝓpter fluxus vanos istius mundi: vita ip̄a migrauit ad grecos sub Paulo p̄mo heremita. Anthonio ꝛ alijs heremitis. inter eos quoqȝ repti sunt heresiarche ꝛ falsi religiosi vtriusqȝ sexus et q̄a fornicati sunt a dō suo. vita ip̄a cessauit. Postea vero religiositates venerunt ad Romanos: hoc est ad latinos vbi iā eatenus expulse: q̄ spūalis ista religio dabit̃ Gelfis ꝛ Gebellinis. Hinc ꝛ Esaias Egeni et paupes querūt aquas ꝛ non sunt ꝛ lingua eorū siti aruit Proinde dabo in supinis montiū flumina. et in medio cāpoꝝ fontes. Datur intelligi quō abatie monasteria ꝛ p̄lature subijcient̃ tēporalibus: ꝛ metebūt seculares vbi nō seminauerunt. colligēt vbi non sparserūt. vnde scribit̃ Tulerunt inde aurū meū in iram et doctrinam a monasterijs: et fecerūt inde Baal locum. Demerebūt autem abbates prelati ac religiosi in hoc de pauperatiōes cenobioꝝ suorū: qꝛ parrochias ac pastorias ecclesiaꝝ sibi vendicant atqȝ incorporāt: decimas maiores per falsitates et mēdaciose sibi ascribūt in lr̃is et supplicatiōibus apud sedem ap̄licam male et minus vere narrāt magnos thezauros eorū cenobijs acq̄rētes: paupibꝰ ꝛ egenis minima erogantes. cū austeritate imperātes. Nūc supbi. pomposi. symoniaci. raro eliguntur canonice. sed qꝫ fiant abbates et prepositi religiosi. et precessiores multa symoniace pollicentur. luxuriosi. auari. q̄ fidem in mensura terrenaꝝ rerū posuerūt. sed tātum fidem habēt quātus est redditus in pōdere. Curā ecc̄lie aut monasterij curāt modicū. sūt em̄ sine caritate erga subditos: luxuriosi. gulosi. pigri. et nec celebrāt nec predicant sed scandalizāt. Et de primo ad vltimuȝ. ꝓpter mala capita purgabitur ecclesia. ꝛ ex cōsequenti ꝓpter omnes malos ecclesiasticos. purgabuntur enim filij leui ab iniq̄tatibus suis: a qbꝰ gratis se nolunt purgare.

Quõ sex viri ab aqlone: portant in manibus vas interitus: habẽtes in medio virũ indutũ lineis id ẽ papam.

Ublicũ sacrificiũ vt cõcludã hoc iiij. c. dr̃ tolli ꝛ honor sacerdotũ auferri añ õstructiõez Turcie qm̃ vniuersalis correctio tã sclariũ ꝙ etiã cleri btũs Methodi⁹ voluit fieri ꝛ hoc i nouissio maledictõis tpe. vtputa in. vij. millenario. vt de⁹ p ppħtas i veteri testamẽto p̃dixit. Et sctis suis in nouo reuelauit. Jn veteri testamento testimonia quattuor prophtarum adducuntur Prio Esaie. xxiiij. cap̃. vbi dicit.

Ecce dominus dissipabit terram et mutabit eam et habitatores eius supple Jsmaheliticos. et vltra in eodem dicit. Et erit sicut pplus sic sacerdos. ꝛ sicut seruus sic dñs eius. Secundo Hieremias. viij. ca. suarum ꝓphetiarum: causam destructõis cleri ꝓpter peccata tam cleri ꝗ eciam laycorũ predixit in hec verba. Dabo mulieres eorũ exteris. agros eorum heredib⁹ supple turcis. ꝛ seqtur eodem. Quia a minimo vsq ad maximum omnes auaricias sequunt. et a ꝓpheta vsq ad sacerdotem cuncti faciunt doluz Et. Daniel. viij. caplo suarũ ꝓphetiarum dicit. Robur datũ est contra iuge sacrificium ꝓpter peccata. et dixit alter: nescio cui prosternit veritas in terra. Et sequit. Post pauca in eodem caplo. Vsq quo iuge sacrificium et peccatũ desolationis et sanctuariũ et fortitudo conculcabitur et dixit ei vsq ad vesperam et duo milia tricenta. hoc debet intelligi per tres annos cũ dimidio. Et vltra dicit ꝓpheta ꝙ hec sunt futura in nouissimo maledictionis tẽpore. cum creuerint iniquitates sicut iam suphabundant: qđ est nostre etatis tempore. de quo etiã aplus loquitur. Jn nouissimis temporibus. Quarto depauperationẽ cleri et ablationẽ sacrificij publici deus predixit p ꝓphetaz Ezechielẽ in ei⁹ viij. et. ix. inter cetera dicens ꝙ vidit venire sex viros ab aquilone id est de partibus Alamanie. qui omnes portabãt in manu vas interitus dicit Ezechiel ꝙ in medio eorum vidit hominem vnũ indutum lineis id est papam ꝛc. vt patet in eisdẽ capitul et vltra ait. A sancturio meo incipite ꝛ nõ parcet oculus vr a maiori vsq ad minimũ interficite Inceperunt igit a senioribus id est a dignioribus seu ecclesiasticis.

Quomodo ecclſia ꝑturbata fugit in ſolitudinē
et ibi alitur ꝑ tempus ⁊ tēpoꝛa ⁊ dimidiū tp̄is.

Jn nouo teſtamento Chꝛiſtus ſaluatoꝛ noſter dehoneſtationem cleri fieri vltimis tempoꝛibus pꝛedixit. vt habetur Mathei. v. capitulo in his v̄bis Uos eſtis ſal terre. ꝙ ſi ſal euanuerit in quo ſalietur. ad nihilum valet amplius niſi vt mittatur foꝛas et conculcetur a hominibus. Per pꝛimum ſal intelliguntur epiſcopi. pꝛelati et rectoꝛes eccleſiarū ac ſacer-

dotes.p scdm sal intelligitur doctrina ecclesiasticorum atq vita eorum. et si nostris temporib9 non valet oportet q hoc sal mittatur foras id est spolientur et cōculcentur ecclesiastici ab hominibus. vt circa textum Methodij dictū est. Itez Johānes amicus xp̄i sincerissimus q in cena domini recubuit super pectus eius Ablationē sacrificij publici et de honestationem ecclesie ad tēpus predixit in eius .xij. capitulo. in hec verba Vidi mulierem fugientē in solitudinem et ibi alitur per tempus et tēpora z dimidiū tēporis. Quid voluit beatus Johānes intelligi per mulierē nisi ecclesiam: que fugiet ad desertū locum. quoniā publicū sacrificium cessabit ab ea per tres annos cum dimidio. beata Brigita libro. vj. cap̄. lxxvj. circa litteram b predixit hec. beatus Vincēci9 de valentia re pbat dictaillorum false dicetium hoc pfici tēpore antixp̄i veri similiter autor fortalicij fidei li. iiij. narrat ix. preābulātia antixp3 verum. inter que est vnum ablatio iuge sacrificij. Item Heinricus de hassia predixit. beata Brigita. Hildegardis. Cyrillus. Joachi abbas vt diximus. Et tūc cōplebūtur. viij. septimane annoru3 hoc est, lvj. anni. vnde Methodi9 dicit. Tūc cōplebunt anni potētie eorum. Aliq aūt incipiunt istos ānos calculando a destructione Constantine ciuitatis nouissime. vt beatns Marseus patriarcha Nicenus predixit. z expositor super Apocalipsim. de qbus pphetijs in vltimo capitulo tractabitur. quod fiet quintum in ordine.

Quartum capitulum de futuro triumbo xp̄ianorum in Turcos et Saracenos ac omnimoda destructiōe Impij eorūdem p pphetas p̄dictas:

Quomodo post victoriam thurcorum rex qdam Romanos eosdem letatates z cõuiuãtes occidet.

ET post hec deuincent a regno celesti z Romanorũ qđ est xp̄ianorꝝ. etenim subijcient ei. Hec dicta sunt a beato Methodio z sũmunt pro exordio presentis quarti cap̄. Nota q post hec debet intelligi. i. post quã Turci vicerũt regna christianitatis ac pplm xp̄ianum captiuauerũt p octo septimanas. hoc est. lvj. annos vt supra dictum est Et postq̃ honor tollit a sacerdotib⁹: in eodẽ tp̄e Ergo Methodius dicit. Et post hec deuincentur a regno celesti vt supra.

Prophetia dauid de triũpho xp̄ianorũ atq̃ destructi one Turcie ac terre Saracenorum q̃ predixit in ps.

D Eus q̄s simil' tibi ne taceas neq̃ cõpescaris. Quo niã ecce inimici tui (supple Jsmaelite q̄ ꝛ turci seu Saraceni) ꝛ q̄ oderũt te exultent caput. Sup p̄p̄lm tuũ (supple xp̄ianoꝝ) malignauerũt ꝯsiliũ et cogitauerũt aduersos sctõs tuos .i. xp̄ianos (in sãguie filij tui) id est p morte ei⁹ (sãcitos. Dixerũt supple adinuicẽ Uenite disp̄damus eos id ẽ xp̄ianos de gẽte ꝛ nõ memoreꝝ nomen Jsrahel) .i. fideliũ xp̄ianoꝝ ãpli⁹. Et p̄cedit psalmista loq̄ns in spiritu p̄phetico. Q̄m cogitauerunt vnanimiter simul aduersum testamẽtũ .i. leges et statuta. Disposuerũt tabernacl'a ydumeorum ꝛ Jsmahelite .i. Turci Moab .i. vorago. exterminãs suple xp̄ianos Et ammõ popul⁹ meroris supple faciẽs hoĩes tristes. ꝛ Amelech id est p̄p̄l'us resurgẽs. Alienigne cũ habitãti b⁹ Tyrũ scꝫ in angustia. Eteni Assur .i .tollens robustos venit cum illis: facti sunt in adiutorium filijs Loth. supple cõclusi. Fac illis sicut Madian et Sysare: sicut Jabin supple qui victi suut per Gedeon. Disperierũt in endor (supple in murmuratione in iquitatibus suis) facti sunt vt sterc⁹ terre. Pone principes eorum sicut Oreb et Zeb Zebe. et Salmana. d̄ quibus habetur Judicum. vij .et. viij. capitulo vt supra. q̄s omnes vicerunt filij Jsrahel: et nouem principes in locum deserti magni nomie saba expullerunt. Unde propheta prosequitur orans ad deuꝫ quasi diceret. Fac illis persecutoribus christianitatis ꝛ populi electi quos filij Jsrael prefigurabant Cum omnes principes Turcorũ et Saracenorum supple dicant. Heredidate possideamus sanctuarium dei id est christianitatem. Redde retributionem istis. Deus meus pone illos vt rotam et sicut stipulam ante faciem venti. Sicut ignis qui comburit siluam. et sicut flamma comburens montes. ita persequeris illos in tempestate sua ꝛ in ira tu cõturbabis eos Imple facies eorum ignominia et querent nomen tuuꝫ dñe. Erubescant et conturbentur in seculum et confundantur et pereant ꝛ cognoscant quia nomen tibi dominus. tu solus altissimus in omni terra.

Salomonis scripta Ecclesiastici.x. ibi verificabuntur in destructione Turcie.

Propterea exhonorauit dñs conuētus malorum: et destruxit eos vsq; in finem. Sedes ducū supbo℞ destruxit de⁹ ꝛ sedere fecit mites ꝓ eis. Radices gentiū supba℞ suple saraceno℞ arefecit de⁹. vbi p̄sens accipit ꝓ futuro.i.faciet ꝛ plātauit hūiles suple xp̄ianos ex ip̄is gētib⁹ suple deliberās. Terras gētiū euertit dñs. ꝛ ꝑdidit eas vsq; ad fūdamentū. Arescit de⁹ ex ip̄is et disperdidit eos: ꝛ cessare fecit memoriā eo℞ a terra: Memoriā supbo℞ scz saracenorū ꝑdit deus: ꝛ reliqt memoriā hūiliū sensu.i. xp̄iāo℞

Jsaias ď destructiōe Turci ꝛ Saraceno℞ ꝛ trarū ei⁹.xv.c

Nus moab. suple illo℞ q̄ sūt de semine Jsmahelis dicit ꝓpheta Cū ꝓuidit ei⁹ omnimodaz destructionē in visiōe ex spūsācto ꝓdicēs. sic Moab nocte vastata est.i. suscitatio fiet per xp̄ianos. Moab id est ysmaheliticus ꝑlus cōticuit. quia nocte vastat⁹ est mur⁹ ei⁹ id est municio illi⁹ gētis. Ascēdit domus id ē societas xp̄ianorum ꝛ Dybō id est satis intelliget. Jsmaheliticus ꝑlus eius deuastatiōez fieri ad excelsa.i. ad summū in plāctū sup Nabo idē sup sessionē ei⁹ ꝛ sup medaba id ē sup famē antiq̄ruz Moab.i. q̄ sunt de p̄re seu semine Jsmahelis. vt sūt oēs Turci et Saraceni vllulabit in cūctis capitib⁹ ei⁹ caluiciū.i. desolationem. ꝛ oīs barba radet. Jn triuijs eius accincti sūt sacco id est penā lugēti triplici via scz in fame gladio ꝛ captiuitate: super tecta eius.i. in cūctis mansionib⁹ ꝛ in plateis scz ciuitate: eo℞ oīs vllulatus descēdet in fletū. Clamauit esdron id ē cingulū tristicie eorū fiet ꝛ Eleale.i. cōsecutio eo℞ fiet vsq; Jasa id est factu ra mādati audita est vox eo℞. Sup hoc expediti Moab .i. ꝑli Jsmahelitici vllulabunt. aīa ei⁹ id ē vita ī Turcia vllulabit sibi. Cor meum ad Moab id ē ad Jsmaheliticum ꝑlm clamabit. vectes eius.i. destructionē vsq; ad segur.i. vsq; ad meridianā plagā vitulā consternātem. Per ascensum em̄ iuit flens. ascēdet in via oznaim in ira iniq̄tatis id ē popl'i clamorē cōtritiōes leuabūt scz in turcia Aque.i. ꝑli em̄ deserte erunt nērim.i. ꝓfugi xp̄iani ꝛ apostate. Aruit herba id ē delicie eorum cessabūt: viror oīs iterijt. oēs em̄ turci: renegati xp̄iani dicunt. Jtē ꝓseq̄t Jsaias orādo ad deū. Scd̄m magnitudinem

opis ⁊ visitatio eorũ.i.q̃nta mala intulit ꝑplus iste xp̃ianitati in tãtis malis puniẽs illũ. Ad torrẽtẽ salicũ id ẽ captiuos ⁊ ligatos ducẽt eos qm̃ circuibit clamor terminuz moab.i.terras Ismahelitarũ seu turcoꝝ vsq̧ ad Gallim.s. fiet trãsmigratio eorũ in captiuitatẽ vlulatꝰ eiꝰ vsq̧ ad helĩ; clamor eiꝰ.i. fortes ⁊ robusti.s.eoꝝ dñi ⁊ magnates ducent in captiuitatẽ: q̃a aq̃.i.ꝑpli dybõ.i.abũdãt Turci ⁊ Saraceni replete sũt sãguie Ponã em̃ sup dybon addimẽta.i.sup ĩtellectũ his q̃ fugerũt de moab id ẽ Ismahelitis ⁊ Saracenis. Leonẽ id ẽ regẽ Romanoꝝ q̃ vastabit Turciã ⁊ reliquias terre scȝ Saracenos

Quõ ascẽsor asini hoc est rex qui tardus reputabat aliquando camelũ ascendet et nimium festinabit.

Esaias suarum prophetiarum.cap.
xxi.p̄dixit destructionem Turcie.

o Nus deserti maris sicut turbines ab affric oveniūt id ē ab illa plaga australi in q̄ Machomet⁹ primuꝫ gētes ab obediētia Romani īperij auertit.p̄dicauit ibi suas falsitates.ergo p mare Ethiopū (vt Methodius vult) rex Romanorū īgredietur Turciā cuꝫ xp̄ianis circa affricā. ꝓsequitur ꝓpheta. De deserto de terra horribili visio dura nūciata est mihi scꝫ Jsaia. Qui īcredulus fideliter agit ⁊ q̄ depopulator est: vastat scꝫ btūs ille rex Romanoꝝ ad q̄ꝫ de⁹ dicet nr̄o tēpore. Ascēde (supple tu rex cū xp̄ianis) Elam id ē maledictā Turciā obside.mede id est redde ei ad mensurā.i. sicut xp̄ianis fecit sic facies ei in retribuendo mala.oīm gemitū eius id est xp̄iani ꝓli in Turcia diu capti, cessare feci. Et ꝓpheta ꝓcedit loquēs. Propterea r̄pleti sūt, l ūbi mei dolore q̄si diceret cū vidi visionē illā ⁊ āgustia possedit me sic āgustia pturiētis Corrui cū audirē: pturbat⁹ sū cū viderē emarcuit cor meum.tenebre stupefecerūt me babylō.i.cōfusio terre Turcie.dilecta mea posita est mihi in miraculū.pone mēsā cōtemplare in spelūca. Comedētes ⁊ bibentes surgite principes.scꝫ xp̄ianitatis arripite clipeū. Hec em̄ dixit mihi dn̄s vade ⁊ pone speculatorē ⁊ qd̄cunqꝫ viderit annūciet. Et ego supple Jsaias vidi in visiōe currū duoꝝ eq̄tūꝝ. Ascēsorē asini ⁊ ascēsorē cameli supple in nouissimo millenario scꝫ regē Romanorū q̄ ⁊ xp̄ianorum. Et primo dicitur ascensor asini hic p ꝓphetaꝫ: quoniam ille reputabitur p̄io piger sicut asinus est nil ꝓficiens ecclesie seu xp̄ianis. Et secūdo nuncupatur p ꝓphetā ascēsor cameli. q̄a sicut camelus diu ptulit iram alijs aīalibus cuꝫ lesus est ab eisdem: Tādem cū ingenti furore solet se vindicare: vt naturales dicūt solynus ⁊ alij. Sic etiā ex inspiratione spirit⁹ sancti Jsaias vltimū regem Romanorū p̄dixit ascēsorē asini primo pigrum. secundo ascēsorem cameli contra preuaricatores Thurcos seu Saracenos in vlciscē do christianos. vnde beatus Methodius martir sanctus: in suo libello dicit de isto rege. Et quem estimabant homines quasi mortuum esse et in nihilo vtilē ꝓfecisse, ecce ibi asin⁹ designatur Et ꝓsequitur

Methodius. Et omnis furor regis Romanoruz sup trāsgres
sores et illos q̄ abnegauerūt dn̄m nr̄m iesum xp̄m exardescet
Ecce camelus p diu detēta ira in vlciscendo. Et licet antho
ninus ep̄us Florentinus in suis scriptis et pma suarum sum
marū circa q̄dā paragrapha Cyro rege Persaruz q̄ babylonē
deuicit exponit ad alium sensuz. Tamen Cyrus rex Persaꝝ
in liberatione iudeoꝝ de captiuitate babylonica regē Roma
norum q̄ captiuatos xp̄ianos de mistica babylonica: hoc est
Turcia in qua omnis confusio est plene liberabit figuratiue
vere prefigurabat: iuxta illud qđ scribitur .j. Chorint. .ij. x.
Omnia in figuris contingebant: ꝛ cōtemplatꝰ est dili genter
multo intuitu scꝫ Jsaias in spiritu. et psequitur ppheta. Et
clamauit (suple rex Romanorum) vt leo sup spolia ego sum
stans iugiter p diem super custodiam meā. ego sum stans to
tis noctibus dicit Jsaias. Ecce iste venit ascensor vir bige eq̄
tum. scꝫ rex romanorum q̄ prio dicit ascensor asini. vt supra ꝛ
depost ascensor cameli. et respōdit et dixit deus ad me: ceci
dit cecidit babylō. i. mistica cōfusio scꝫ Turcia et oīa sculpti
lia deorum suple vt sunt diuicie q̄ plus in terra eorū amātur
quā deus. q̄re ppheta appellat deos. Cōtrita sunt in terra sup
ple eoꝝ. Tritura mea et filij aree mee q̄ audiui a deo Jsrahel
ānunciaui vobis: onus suple captiuorum xp̄ianoꝝ in Turcia
duma scꝫ tacēs ꝛ in silentio ad me clamat ex seyr. i. ex turcia.
Jbi nota q seyr interp̄tatur hircus seu hirsicus. ꝛ scōm beatū
Cyrillum ꝛ alios q̄ machometū appellāt hircum. ꝛ btūs Me
thodius Jsmahelitas id ē turcos nuncupat capras q̄ fetidi in
libidine. ppheta autē accipit cōtētum p continēte scꝫ p tota
terra ꝛ cōgregatiōe Turcorū q̄ fidē Machometi id ē hirci ha
bent. Custos q̄d de nocte custos q̄d de nocte dixit custos. ve
nit mane id est diu habuisti ꝛ p multos annos fideꝫ Macho
meti: ꝛ nox scꝫ iam est: quia cessare iam volo illā spurcissimaꝫ
fidē. ꝛ psequtur ppheta dicens. Si queritis (suple o xp̄iani) q̄
rite (videlꝫ iam) Conuertimini suple ab ydolatria q̄ est in
Turcia. et venite suple ad me in cordis contritōe. Onus sup
ple xp̄ianoruꝫ in arabia id est in callida ꝛ que fuit insidiatrix
xp̄iano sanguini saltu id est deserta fiet. ad vesperaꝫ dormie
tis id est in terra vestra q̄etē habuistis p multos annos in se-

mitis dodanim.i. par tela vra. Occurrētes sicientē ferte aquā q habitabitis terrā (supple turciaz) austri id ē q habitatis brachiū australe vt faciūt turci et saraceni. Cū panib⁹ occurrite fugienti. A facie eni gladiorum (supple xpianorum q intrabūt vna cū rege romanorum turciā ad habendū cōflictū vobiscum. dicit propheta fugierūt. a facie iminētis a facie arcus extēti. a facie grauis prelij Adhuc in vno anno q̄si in āno mercenarij id ē i vno anno desolabitur turcia p magna pte: qn intrabūt xpiani cū rege eorum primū cōflictū et auferetur oīs gloria Cedar. i. tenebrositas turcorū supple multitudo q xpianos fecerūt tristes et numeri sagitariorum fortium de filijs cedar id ē de turcis minuentur dn̄s eni deus Israhel locutus est. De his deuastatiōib⁹ turcie habetur Isaie xxij. et xxiij. c. q nimis lōgum et tediosū esset hic adducere et exponere. s in textu biblie cui placet legat et sumat ante se interp̄tationes nominū hebraicorum btī Hieronimi et statim intelliget. q2 hec sunt dicta p Esaiam et alios prophetas de destructiōe turcie quāuis de liberatione captiuitatis babylonice filiorū israhel q facta est p Cyrum persarū hec prius p̄dicta sint. tamen et de ɔseq̄nti liberatione xp̄ianorum q est altera et scd̄a mistica babylonia p nunc intelligimus.

Hieremias de destructiōe Turcie atq deuastatōe terre Saracenorū spiritu prophetico in eius. c: xxvij. p̄dixit:

Quod factū est verbū dn̄i ad Hieremiā pphetā cōtra palestinos. i. ɔtra ora malleatorū anteq̄ pcuteret pharao. i. disipauit Bason supple robustos Hec dicit dn̄s. Ecce aq̄. i. pp̄li ascēdēt ab aqlōe. i. romāi supple latini q et xp̄iani dicuntur: et erūt q̄si torrēs inūdās et operient terrā et plenitudinem eius. vrbē supple vnāquāq et habitatorem eius supple Turcie. Clamabūt hoies et vlulabunt oēs habitatores terre a strepitu pōpe armorū et bellatorum eius a cōmotione q̄drigarū eius et multidune rotaruz illius Non respexerūt p̄res filios manib⁹ dissolutis p aduētu diei in q vastabuntur oēs philisti id est bruti vt sunt omnes bestiales Turci seu Pagani. Et dissibabitur tyrus id est fortitudo Saracenorū et sydon id est cōmotio iniq̄tatis cum oībus reliquijs et auxilijs suis. Depopulatus est enim dn̄s Palestinos id est ore cōtundentes quia tacent et dāt victoriā latinis id ē

xp̄ianis qm̄ superantur ab his ⁊ reliq̄s insulas Capadocie .i. man⁹ tortorū supple Turcoꝝ venit caluiciū.i.deuastatio sup gazan.i. sup robustū videlicet pp̄lm q̄les sūt Turci. Cōticuit ascalon.i.ignis in famis ⁊ reliq̄e;vallis earū vsq̄ q̄ cōsciderís o mucro domini vsq̄ q̄ nō q̄esces: ingredere in vaginaꝫ et sile Quō quiescet cum dn̄s p̄ceperit ei aduersus ascalonem.i.ad uersū apensum vel ignem infamē ⁊ aduersus maritimas eius ibiq̄ condixerit illi id est deuastabit in ore gladij.

Hieremias.lxviij.capitulo.

D moab id ē illos q̄ sunt de p̄r̄elgeniti. vt sūt Turci quoꝝ pr̄ Ismael dicit̄ fuisse. Hec dicit dn̄s exercituū deus Israhel id ē deus xp̄ianoꝝ. ve sup nabo .i. supueniens supple q̄ fiet Ismaheli ⁊ Saracenis qm̄ vastata est et cōfusa est. Cariathiarim id est ciuitas ⁊ societas turcomānorum et sarracenorū confusa est fortis et cōtremuit non est vltra exultatio. in moab id est in terra Ismahelitarum seu Turcorū cōtra Esebon id est cōtra cingulum tristicie hoc est contra captiuitē xp̄ianorum. Cogitauerūt malū supple prius Sarceni et dixerunt Venite et disperdamus eaꝫ id est xp̄ianitatē de gente. Ergo silens conticesces seq̄tur te gladius scꝫ qm̄ retributiōeꝫ mali accipies qd̄ perpetrasti. vox clamoris de Oronim id ē de lumine scꝫ de cognitōe ip̄oꝝ et de ira intq̄tatis sue supple cognoscent se accepturos premia. vastitas et contritio magna supple fiet terre Saracenorū ⁊ Turcorū. Contrita ē supple terra moab. annūciate clamorem paruuli ei⁹ id est iuuenes portabūt iniq̄tates pr̄m suorum supple et senes cū iuuenibus. Per ascensum enim luit plorās ascendet in fletu Quoniā ī descensu Oronim id ē de cognitione iniq̄tatis sue hostes vllulatū contritionis audierūt. Fugite saluate aīas vestras ⁊ eritis q̄si mirice indeserto id est arescent pre pauore ip̄i Sarraceni. Pro eo eniꝫ quod habuisti fidutiā in munitiōib⁹ tuis et in thezauris tuis tu quoq̄ capis. ⁊ ibit Chamos id est cōgregatio Turcoꝝ ⁊ Saracenorū in trāsmigrationē.i. in captiuitatē xp̄ianitatis. Et nota q̄ vsq̄ in fineꝫ hoc capi. est de destructione Turcie. Vide capitulum Esaie loco et capitulo vbi supra.

Quomodo mōs seyr hoc est Turcia fiet desertaet Thurci cadent in ore gladij.

Ezechiel de destructione Turcie et terre Saracenoꝝ predixit spiritu ꝓphetico. vt habet eius xxxv. ⁊ xxxvj. cap.

ET factus est ſmo dn̄i ad me dicēs. Fili hoīs pone faciē tuam aduersus montē seyr id est aduerſ⁹ imperium seu regnū Turcorū. quoniam seyr interpͣtat hyrc⁹. ⁊ iuxta oēs expositores Machomet⁹ dr̄ hirc⁹. ⁊ vltra ꝓpheta dicit Et ꝓphetab̄ d̄ hirco. i. de Turcia que fidem hirci habet. Et dices illi hirco. Hec dicit dn̄s deus:

Ecce ego ad te mons id ē regnū seyr. et extendā manū meam sup te supple o hirce. et dabo te desolatū atqꝫ desertum. vrbes tuas supple in Turcia demoliar. et tu desertus eris. ⁊ scies qꝛ ego dn̄s eo ꝙ fuerꝭ inimicus sempiternus. et cōcluseris filios Jsrahel id ē xp̄ianos in man⁹ gladij in tēpore afflictionis eorū in tēpore iniqtatis extreme id ē ad maximū psecutus es. Propterea viuo ego dicit dn̄s de⁹. qm̄ sanguini tradā te id ē interfectioni ꝓpter peccata q̄ fecisti: supple qꝛ xp̄ianos captiuos in ore gladij induxisti. Et ꝓseqtur ꝓpheta dicēs. Et cū sanguinē odieris: i. cum xp̄ianoꝝ sāguine afflictus es: ꝓsequitur etiam te. q̄si diceret. cum q̄ peccasti cū eodē punieris. Et dabo montē seyr desolatū id est destruā Jmperiū Turcie Et auferam de eo euntē ⁊ redeuntem id est tam intraneū q̄ꝫ etiā captiuū. et in ea. i. turcia. Jmplebo montes eius. i. regna ⁊ ꝓuincias Turcie occisorū suoꝝ scꝫ Turcis seu filijs Jsmahelitic is interfectis a populo xp̄iano. Jn collibus tuis et in vallib⁹ tuis atqꝫ in torrentibus id ē in riuulis ⁊ aquis interfecti supple Jsmahelite: q̄ et turci dicunt gladio cadēt supple a xp̄ianis in solitudines sempiterna. qꝛ ampli⁹ imppetuū turcia non fiet Quasi diceret. sicut factū est Babylon et ꝑ̄lo Caldeorum cuius generatio etiam nō fiet imppetuū sicut patꝫ Esa ie. xiij. Sic continget turcie eius generatio eciam non fiet amplius imppetuū Et sicut dn̄s submersit Zodomā ⁊ Gomorram sic etiā omnino delebit turcia. Et ꝓpheta ꝓcedit dicens Et scies quia ego dn̄s deus. eo ꝙ dixeris due gentes. i. ꝑ̄lus xp̄ianus et gens Jsmahelitaꝝ. vel aliter duo Jmpia scꝫ Jmperiū xp̄ianoꝝ ⁊ Jmpiū bestialium sarracenoꝝ qui fidē Machometi habent. vt sunt turci ⁊ Sarraceni. Dicit ꝓpheta q̄si deus dicat mee erunt ⁊ hereditate possidebo eos: supple ꝑ vnā fidem catholicam Quoniā deuicent a regno celesti oēs turci et fides Sarracenica et etiam vincent q̄si diceret a regno Romanoꝝ id ē xp̄ianorū. qm̄ oēs gētes q̄ cōfligunt cum ip̄o. delebunt ab eodē vt Methodius vult. Qꝛ iuxtū beatū Augustinꝰ in Encheridiō Adeo mificors omnipotēs de⁹ ē ꝙ nō sineret mala fieri in vniuerso. nisi etiā faceret de malo bonū. ⁊ iuxta sententias theologorum Et Ezechiel in supradictto. xxv. ca. Propterea viuo ego dicit dominus deus qꝛ faciā iuxta iram

tuam ꝛ scdm zelũ tuuz quam fecisti odio habentes eos supple xpianos. et notus efficiar p eos videlicet xpianos cũ te iudi caucro id est qꝛ sperauerũt ꝙ vindicabo eos. et sci:es supple tu ꝑplus Jsmaheliticus. qꝛ ego dñs solus. Audiui vniuersa ob probria tua q̃ locutus es de mõtibus seyr id est regnis xpianorum dicens. Deserti nobis ad deuorandũ dati sunt. Et insurrexistis sup me ore vestro. et derogastis adu:rsum me vnõ Beatus Methodius dicit. Jsmahelitici dicẽt cum vicerunt regna xpia nitatis et desolauerunt vrbes et multas terras atq̃ populũ xpianum in captiuitatẽ duxerint. tũc loquẽtnr excelsa vsq̃ ad tempus constitutũ eis :contra deũ dicentes. Ecce vicimus terram in fortitudine nostra et omnes habitãtes in ea. Et nequaq̃ habebunt xpiani ereptionẽ de manibus nostris. Tunc surget super eos rex Romanoꝝ id est xpianoruz vt patet. Quare ꝓpheta Esaias ꝓcedit ex spũ ꝓphetico dicens. Et insurrexistis super me ore vestro et derogastis aduersuz me. verba vestra ego audiui. Ibi in ꝑsona dei loqtur ꝓpheta. Hec dicit dñs deus Letante vniuersa terra:in solitudinẽ te redigam sicuti gauisus es sup hereditatẽ domus Jsrahel id est xpianitatis:eo ꝙ fuerit dissipata sic faciã tibi. Dissipatus eris mõs seyr id est tu Jmperiũ Machometi. et ydumea omnis videlicet tota turcia. et sciãt qꝛ ego dñs. Et finis illius capituli sic est. Et si de destructione prime Babylonis esset impletũ. tamen in scda mistica Babylonia scz turcia in q̃ omnis cõfusio. in eius destructione etiam implebiẜ iuxta illõ Omnia in figuris nobis contingebãt. Nota ꝙ sequens capitulum scz xxxvj. eiusdem Ezechielis etiã dicit de omnimoda deliberatione xpifideliũ de turcia et quãtũ se glorificauit populus Jsmaheliticus et Jmperium turcorũ captiuitate christianorũ ac possessione terrarum prouinciarum ac diuiciaruz xpianitatis. Jn tantum dabiẜ ei luctꝰ et pena vt supra. Quoniam iugum tantum et etiam septies grauius inponeẜ turcis vt postea in v. cap. patebit. q̃ ipi xpianitatis iposuerũt.

Quomodo rex quidam Romanus hierosolymā recuperabit: et saracenos interficiet.

Daniel de destructione turcie ac Imperij Saracenoꝝ in suo. xj. c. inter cetera sic dicit.

Conuertetur rex aqlonis id est rex Romanoꝛuꝫ et pꝛeparabit multitudinē multo maioꝛem supple in recuperanda terra ꝑmissionis et deliberatiōe fide liuꝫ quā pꝛius: q̄si diceret quā Eraclius fecit: ꝛ Karolus magnus vel Gotfridus: de q̄bus superius dictū ē quō recuperauerūt terram sanctam. et sepulchꝛum domini iteruꝫ subiugauerunt xpianis. Et in fine tēpoꝛum annoꝛum dicit

Daniel. quod dictum intelligitur in vltimo septimo millenario scz nostra etate veniet pperans supple rex Romanorum cũ exercitu magno et opibus nimijs. Jn temporibus illis multi consurgent aduersus regem Austri id est tempore medio scz cõputãdo a victoria Eraclij q̃ deliberauit terrã sanctã de manibus infidelium Similiter Karolus rex Francie q̃ ꝛ Jmperator. ac Gotfridus fecerunt Et post mortem Gotfridi quando quarto et vltimo Machometiste et turci possiderunt Hierusalem et terram sanctam que adhuc durat procedit ppheta dicens. Jn tẽporibus illis multi supple reges Jmperatores ꝛ magnates consurgunt: supple preliando aduersus regem Austri id est regem Saracenorũ vt est Soldanus: seu regẽ Turcorum. vt fecerunt quasi omnes Jmperatores grecorum ab vltima quarta possessione que nunc durat q̃ ĩcepit circa lxxx. annos post mortẽ Gotfridi. vsqȝ ad excidionẽ Constãtinopolitane ciuitatis et destructionẽ omnimodã sedis grecorũ ac ecclesie oriẽtalis. Et ĩ nostro Jmperio occidentis pro recuperãda terra sancta aliqui Jmperatores passagia contra infideles fecerũt. vt patet de friderico primo qui nihil pfecit. Cui predixit beatus Joachim abbas. Similiter de Sigismundo Jmperatore qui nouem bella contra infideles habuit. quãuis aliqualiter victoriam habuit contra eos: tamen Jmperiũ et potentiam regis Austri hoc est Turci et Soldani nõ valebat superare. Quare beatus Methodius bene dixit in suo libello Et ñ erit gens aut regnũ sub celo quod possit cũ eis in prelio eos confligendo superare vsqȝ ad tempus cõstitutũ eis. alias vsqȝ ad tempus octo septimanarũ annorum de quibus habetur superius. Postmodum vincentur a regno celesti et Romanorũ quod est christianorum vt diximus. Unde Daniel in predicto. xj. capitulo procedit dicens. Filij quoqȝ preuaricatorum id est Turci ꝑl'i tui extollentur vt impleant visionẽ supple q̃niam in ipsis cessabit et corruent Et veniet rex aquilonis id ẽ rex Romanorum et cõportabit aggerem id est terram pmissionis seu xp̃ianitatem orientis et nostram iam in multis locis et terminis per infideles deuastatam. Et capiet supple rex Romanorum cum xp̃ianis vrbes munitissimas: supple in Turcia et brachia austri non sustinebunt id est potentie Soldani seu

Turci non iuuabuut et consurgent electi eius id est fortes Turci seu Soldani ad resistendum supple regi Romanorum et christianis. et non erit fortitudo. Et faciet veniens super eum iuxta placitum suum: supple rex xpianorum. et non erit qui stet videlicet in Turcia ex timore scz: contra faciez eius. Et stabit inclita in terra id est in terra promissionis. et consumetur in manu eius et ponet faciem suam vt veniat ad tenendum vniuersum regnum supple regis austri scz Machometistarum vt sunt Turci et Sarraceni. et facta faciet supple rex Romannorū cū eo scz cum Machometi fide Et filiā feminarum supple deus dabit regi xpianoruz id est spurcissimā fornicariaz bestialem fidem Machometi: vt euertat illum et non stabit supple amplius nec capiet multas et cessare faciet principem opprobrij sui id est conuertetur in eū. Et conuertet supple populus Ismaheliticus et non inuenietur. Et stabit in loco eius vilissimus Soldanus rex et Turcus qui vices eius tenēt et indignus. decore regio et in paucis diebus conteretur non in furore nec in prelio supple quoniam tantum ex permissione et voluntate diuina.

Quomodo Constantinopolis a thurcis capit
et Imperator ipsorũ illuc sedem sua m locat.

Quintum capitulum est de principio calcula
tionis quinquginta sex annorum per octo sep
timanas bti Methodij intellectas et dicitur qꝫ
nouissime incipit ab excidione Constanntino
polis et Imperij grecorum.

E ve ciuitas illa magna q̄ amicta erat bysso ꝛ purpura et coccino deaurata est auro ꝛ lapide precioso ꝛ margaritis qm̄ vna hora destitute sunt tāte diuitie ꝛ oīs gubernator:et oēs q̄ lacum nauigāt Apo. xviij.ca. Johs xp̄i cōsanguineus secūdum carnem:ꝛ pre alijs apl'is saluatoris nr̄i intim⁹ secretari⁹:qm̄ in cena dn̄i supra pectus eius recubuit:secreta de fonte eius hauriēs.de statu et flagellis ecclesie in suo libro vt supra.inter cetera in.xvj. ca. multa et de septē angelis q̄ dicunt̄ septē flagella ecclesie:que causa breuitatis hic omittūt̄.tn̄ cōpresse hic notat̄. Johānes in supra dicto cap̄.dicit de septē angelis habentes septē phialas ire dei q̄ effuderūt eas in terrā. Per p̄mum angelū intelligitur pria afflictio eccl'ie illata a iudeis xp̄o ꝛ suis discpl'is. Secūdus angelus q̄ effudit phialā suā designat scd̄m flagellum eccl'ie illatū a gentibus vt Rome p nerone.Deciū.et alios tyrannos in p̄mitiua ecclesia. Per terciū angelū intelligitur tercia afflectio eccl'ie illata ab hereticis scȝ ab Arrianis vt tpe Augustini.a Nicolatis ꝛ alijs prauis scismaticis Per quartaȝ effusionē quarti angeli intelligit̄ non absurde q̄rta afflictio gn̄alis eccl'ie illata a Gothis:ꝛ wādalis Hunis:Sarracenis.vt patȝ inspiciēdo hystorias illius psecutiōis. Per q̄ntū angelū:et effusionē viole plene ire dei sup sedem bestie hoc est sup sedē Impij oriētis Cōstātinopolitane:ad quaȝ ciuitatē q̄ prius dicebat̄ Bisantiū Impator Cōstātin⁹ de Roma trāstulit ꝓpter certas causas q̄ causa breuitatꝭ omittūtur et qn̄ turci q̄ ꝛ Ismahelite dicūtur subiugauerūt sibi imperiū orientis.et ciuitatē capitalē eius videlicet Constātinopolim tunc iplebatur ꝓphetia beati Johānis cū dicit super sedem bestie.et ꝓcedit.ꝛ factū est tenobrosum scȝ cū erroribus multiplicibus Machometi ꝛ tenebre ignorantie vere fidei. Et cōmāducauerūt hoīes liguas suas pre dolore:ac plasphemauerunt deū celi pre doloribus Quid enim est cōmanducare linguas homines q̄ȝ illud quod dicitur a paulo ad Galathas.v. Si inuicem mordetis ab inuicē cōsumamini. Maxima auteȝ tribulatio fuit in xp̄ianitate cum Turcus subiugauit sibi imperiuum orientis et Constantinopolim.quare merito nouissime inchoantur calculationes annorū lxvj.per octo septima

nas dictas per beatū Methodiū ab excidione Cōstantinopolitane vrbis vt diximus. Secundo cōfirmatur hoc dictum q incipitur nouissima illa calculatio a Cōstantinopoli excidione p dicta sācti Morsei pāriarche Anthioceni: de q aiūt armeni q pphetauit fere circa inicia Machometi: q clarissime dicit in suis pphetijs: q capta Cōstantinopoli et grecia: a gente Jsmahelitarum sagitiaria: rex eorum mittet in Jtaliā et latinos qsdā legatos. q occulte baptizati aperiēt latinis id ē xpianis modū capiendi Cōstantinopolim. Latini vero post paucos annos collecto exercitu venientes per mare et terrā . xpo restituēt omnem Greciā. Traciam. Asiā zc. Et ita scdm hunc sanctum virū illi q sub sunt Turco dabunt viā victorie xpianis. Quare dicit de illis illud dauiticū Qui mādu caauerunt mecū panē in mensa supplātauerūt sup me supplātatiōes suas. et patent hec inferius in. xviij. cap. Johannis in suo Apocalypsi Tertio patent hec ex dictis beati Joachim abbatis ī suis diuinis reuelatiōibus super illud Hieremie. lxix. ca. vbi dicitur Deijciēt ydumeos id ē Jsmahelitas puuli mei: a voce ruine eorum cōmota est terra. clamor in mari rubro audit⁹ est sic dicens. Ecce q̄si aquila ascendet et euolabit et expādet alas suas sup Bosrā: z erit cor fortiū Jsmahelitarū q̄si mulierei perturiētis. Ubi ait Joachim q paruuli gregis xpi sunt latini seu xpiani qdestruēt Turcos. Et Jmperator Roman⁹ vsq ad Jsmahelitas penetrabit absq resistentia. Et cōcludit dicens: Et futurum est vt orientales exercitus inter se discedant et sub Romano rei publice principe veniant. Et allegat Sibillam Chumeam p confirmatione supredictorū q nimis longum esset hic nos talia adducere. Jtez scdm Joachim discordia erit occasio q veniant sub xpianis.

De stirpe et origine thurcoꝝ ꝑ septē ramos: ꝛ quō octauus q̄ potētissim⁹ reputat̄ ꝑ regē romanoꝝ amputabit.

Quarto patet ꝑ Johannē in suo Apocalypsi eius capita. xvij. cum dicit. Hic est sensus qui habet sapientiam Septē capita: septem montes sunt id est septē regna. Jn ꝓposito vero mihi significat septem Jmperatores Turcorū qui sibi inuicē in regendo successerūt. Primus dictus est Ottomā vilis pro-

fectio de villa Ottomāgubi q̄ prim⁹ in asia minori cepit bursiā: ⁊ eā vi eripuit a dn̄o caracti: q̄ nil attēptauit contra Cōstātinopolim eo q̄ puus erat dn̄s. Scd̄us rex fuit filius ei⁹ vocatus Bayazit q̄ p̄ris puo impijs adiecit pūiciā Aydin ⁊ Sarcan. eripiēs eā a potētatu Caracti q̄ adhuc exigu⁹ nil de Cōstantinopolitano impio cogitauit. Tercius filius fuit p̄dicti Bayazit q̄ secut⁹ est patrē suū cui⁹ nomē ignorat̄· ⁊ tūc terci⁹ in ordine fuit: quē stolide Jmpator Cōstantinopolitan⁹ contra suos subditos euocauit Qui sub pignore accepit p̄sidiuz Calipolis. Prim⁹ ausus est maris Asiatici terminos transire et aspirare ad Cōstātinopolitanū Jmpiū. Cepitq̄ primus ī Grecia Andrianopolim ⁊ Megalicaream. Quartus rex fuit eius filius vocat⁹ Jldrin q̄ latina lingua tonitruū interpretatur. paucaq̄ grecorum cepit castra: quē Tamburlanus captū secum duxit in ferreo ergastulo inclusuz. Et seruati sunt multi de domo eius: ⁊ potissime filius eius Musmulmam q̄ conatus fuit capere Seruiam: decollatus est a dn̄o Seruie. hic Quintus fuit rex. cuius filius rex sextus dictus Cirischi ogolij: q̄ etiam nil p̄ficiens cōtra Constātinopolitanū Jmpium obijt relectis duobus filijs hoꝝ alter nomine Morat trucidauit fratrem suum Mostafam suscepto ipso p̄ rege: et erat in numero septim⁹ cepit orā grecie circa littora scithica: et portionez quandam ex peloponeso et seruiam et macedoniaz. quo mortuo successit ei octauus rex filius eius q̄ nunc imperat nomine Machmeth qui etate nostra constantinopolim ⁊ oīa residua regna integra vsq̄ ad latinos: mira celeritate: vno enim fere impetu validissima regna cepit Ex his octo duo primi nihil de grecorum imperio cogitauerūt. Vn̄ hic a Johāne non cōputantur. sed solum reliq̄ sex videlicet qui Calipolim presidium cepit. secundus Jldrimi. tertius Musmulmam. quartus Cirischiogolij. quintus Morat. Sextus vero Jmpator q̄ obtinuit Jmperium orientis cum Cōstantinopolitano Jmperio. ⁊ obijt Anno in carnationis dn̄i M. cccc. lxxxj. q̄ dictus fuit Machmet sub cuius filio q̄ iaz regnat cessabit Jmperiū. quare Johannes in. xvij. cap̄. in fine dicit. Et bestia q̄ erat et nondū ē et ip̄a octaua est et de septē ⁊ vadit ad interitum.

De destructiõe magne meretricis babylonis que est thurcia.

Ostendit Johãnes triplicẽ viã Turcie Primo ymaginẽ Secundo ꝓsperitatẽ ad tẽpus. Tertio destructionem.

T venit vnus de septez angelis qui habebat septẽ phialas et locutus est mecũ dicẽs. In quo capitu. xvij. Johãnes facit tria In prima parte ponit imaginẽ Tur

cie et damnationē ac totalē destructionez Imperij Saraceno rum ibi· Ueni ostendā tibi dānationē meretricis magne. In secunda parte ponit admirationē ꝓsperitatis eius ad temp⁹ ibi. Quare miraris. Ego dico tibi sacmētū Tercio mō ponit modum ꝛ viā destructionis. ibi. Aquas quas vidisti. Primū igitur ponit figurā Turcie dicens. Ueni o Johānes ostēdaz tibi destructionem turcie meretricis magne: quia xp̄o relicto mechatur cū Machometo. que supple turcia sedet siue imperat sup aquas multas cū q̄ simul in fide sunt fornicati reges eius: et de vino siue ritu ꝓstitutiōis sue heresis: in ebriati sūt ad lr̄am dicendo habitatores terre. Et abstulit me supple angelus in spiritu in desertū. Dicit in spiritu. quia non corpore sed mente ostensum est Johanni desertuz turcie. Et vidi ibi turciam quasi mulierem ascendentem super bestiā quod aderat secte Machometi et induebatur coccineam. quia vtit̄ sola cede ac sanguine xp̄ianorum. Eratq̧ plena nominibus blasphemie supple hereti͂ce prauitatis. quia negat xp̄m crucifixum: mortuum. et deum. Asserit circūcisionez: negat baptismū et trinitatem: et multas alias blasphemias. vt patz in primo capitulo in secunda causa Quare christiani non possidēt terram sanctā. et hoc in cōfusionē Sarracenoruz. quō autem negant de xp̄o sicut iam prefati sumus patet in libro eoꝝ qui dicitur Alchorran⁹ in quo falsa fides Machometi cōtinet̄. Et ꝓsequitur Johānes in supradicto. xviij. cap̄. Et habebat supple bestia: capita septem: et cornua decem sicut supradictū ē. Et ad litterā vestit̄ purpura coccino et in aurata est auro et lapidib⁹ p̄ciosis ꝛ margaritis. qm̄ turci sūt effecti diuites ac delicati mercatu ac p̄dis seu spolijs xp̄ianoꝝ ꝛ habet in manu sua: siue religione. Poculū aureū: supple Alchoranuz. i. librū quē q̄si diuinū venerat̄. Et licz ab eis estimet̄ aureū: tn̄ in rei veritate ē plenū abominatiōib⁹ heresū ꝛ īmūdicia fornicationis ꝛ vicioꝝ. Et ī frōte habebat scriptū misteriuz supple ꝙ videlz. Hec ē turcia q̄ ē mistica babylō illa mr̄ fornicationū ꝛ abominatōnū terre Saracenice. Ex q̄ patet errare p̄dicatores illos q̄ asserūt ātixp̄z oriūdū ī babilōia corpali. vt ē ille Discipul⁹ q̄ edidit s̄mōes d̄ tpe ꝛ d̄ sctis. s̄ nascet̄ in mistica s̄m hūc locuz. Quia sicut corpalis Babyloina prima que fuit in terra

Caldeorum ydolatriam induxit et dei populum scz Ismahelliticuz captiuauit per lxx. annos. et tandem periit ꝛ destructa est per Cyrum regem Persarum: et Darium regem Medorum: qui transtulerunt monarchiam Babilonicam ad alias gentes. et ppl'um dei captum in Judeam remiserunt. Redēptio aūt ppli Israhelitici de captiuitate Babylonica: vere pfigurabat redēptionē ppli xpianoꝝ mō capti i turcia: q̄ est altera et secunda Babilon. de qua mistica Babylonia hoc ē turcia in presenti xviij. caplo. loquitur Johannes. Q2 aūt prima Babylonia omnino destructa sit atq₃ deserta inhabitabilis omnino sit ab aliquo homine. patet primo Esaie xiij. cap. in hec verba. Et erit Babylon illa ciuitas gloriosa in regnis inclita in superbia Caldeorum sicut submersit dn̄s Zodomā et Gomorram cuius generatio non erit inperpetuū. Sic etiā continget turcie que est mistica Babylonia. et destruetur per regem Romanoꝝ ꝛ xpianos et amplius inpertuuz non fiet ꝫ peribit in eternum. vnde ꝓsequitur Johannes dicens. Et vidi mulierem supple turciam ebriam de sanguine sanctorū supple xpianorum quo ad volūtatē. et desanguine actualiū martyrum iesu. quia ad litteram inebriatur actu et volūtate christiano sanguine. Et miratus sum cum vidissem illam ꝓspera ri contra sanctos ammiratione ac dolore magno. Hec igitur ē figura turcie ostensa Johanni in deserto.

Quō qdam rex Romanoꝝ bestiā cum septem capitib⁹ et decem cornib⁹ subpeditabit adiutus celesti presidio.

Secūda pars hui⁹. xviij. c. Johānis ꝯtinet ꝓsperitatē Turcie ad tēpus qd .patet Cū angelus dixit ad eum.

q Uare o Johānes miraris ego exponam tibi sacramētū siue significatū. Primo mulieris. Et secūdo bestie q̄ portat mulierē habentē capita septē ꝛ cornua decem. Per mulierem primo Johānes intellexit turciaꝫ ebriam de sanguine xp̄ianoꝝ et martyruꝫ Jesu. Scdo modo exponā significatū bestie. bestia igit quā vidisti: ꝑsona Machometi est: q̄ fuit et non est sed sua secta. Et hec secta est ascēsura se eleuando sup omnia xp̄ianorū regna vsq quo veniat

in vltimam sũmam et abyssum ꝓsperitatũ. et tunc ineternuȝ peribit. qꝛ xp̃iani eam delebunt. Sed anteq̃ deleatur mulier xp̃iani habẽtes terram eoꝝ et alij quorũ nomina ab eterno nõ sunt scripta in libro vite: videntes bestiã et sectã machometi: q̇ fuit ⁊ non est: in tanto culmine ꝓsperitatis. cum tanta igno minia xp̃i ammirabunt: cõcludentes: ergo machometi lex ve ra est quẽ deus tutatur: et eleuat cũ tanta xp̃i ignomia. et ita plurimi negant fidem vt euidentia facti ostendit cũ modo se ducunt si fieri potest etiã electi. Hic est sensus q̇ habet sapien-tiam. Septẽ capita sunt septem mõtes siue alta regna septeȝ europe. superius narrata in tercio capitulo. Similiter signifi cant septem vltimos reges turcorum q̇ conabant capere Cõ-stantinopolitanũ Jmpium cũ dictis regnis. Sed q̇nq̃ primi videlicet Auxiliator Jldrin. Musmulman. Chirischi ogolij et morarat pater machmet ceciderunt a ꝓposito: quia parum cõsecuti sunt contra Jmperiuȝ grecoꝝ. Unus aũt de istis pre ceteris triũphis nequissim⁹ q̇ cepit anno dñice incarnationis M.cccc.liiij. Cõstãtinopoli ⁊ oĩa regna ⁊ ꝓuĩcias Jmpio oriẽ tis subiecta nullo audẽte resistere. Alius aũt septim⁹ rex suc-cessor machmet: cũ dicit Johãnes nondũ venit: ⁊ cũ venerit: ⁊ est ille Turcus q̇ modo impat ⁊ incepit Anno dñi. M.cccc. lxxxij. Procedit Johãnes dicẽs. Oportet illũ breue tẽp⁹ ma nere. subdit Johãnes. Et bestia siue secta Machometi q̇ fuit ⁊ non est: portat hanc mulierẽ. qꝛ sub eius religione sũt Tur-ci. Et ip̃a Octaua est supple quo ad ritum et de septem est .i. de septem regibus: qꝛ non sunt distincti ab illa lege cũ omnes sunt Machometiste: Hec bestia post septimũ regẽ vadit ad i-teritum. quia xp̃iani eam omnino et totaliter delebũt siue ex tinguent Et decem cornua que vidisti decẽ reguli ponẽdi ex dictis ꝓuincijs. Hi sub sexto rege scȝ dicto Mahemet accepe-runt actionẽ et potestatem tanq̃ reges post bestiam: siue vi-cariũ bestie Soldanũ. Hij habẽt vnum cõciliũ ⁊ volũtatẽ di-scordandi a septimo rege et virtuteȝ suam et potestatem pro tunc tradent bestie. quia adherebunt Soldano. et ita secũduȝ Joachim exercitus orientales inter se dissidebunt. Hi pugna bunt cum agno siue latino exercitu qui soli subsunt agno. et agn⁹ existens in exercitu latino vincet illos Turcos: quoniã

agnus ipe est rex regũ dñs dñantium ipse est. et nõ Soldanus et decem cornua sunt decẽ prefecti. Milites quoqꝫ latini q̄ sũt cum agno habẽt tres ꝓrogatiuas. Prima qꝛ ipi soluꝫ sunt vocati ad hoc belli ꝛ triũphi decus. et ideo non potuerũt reijci a Turcis. sicut p̄decessores Affrici. Asiani. Persi. Armeni. Capadoces. Cilices. Syri. et Greci. tanq̄ nõ vocati ad triũphũ sed ad plagã: Secũda est quia latini soli sunt electi ad remigãdum ꝓ hac nauicula Petri totaliter agitata. Et ideo Turci tanq̄ tyranni cedent eis tanq̄ electis canonice ad dñm. Tercia est qꝛ qui plagãdi erãt a bestia solũ sunt heretici. ꝛ scismatici. Sed latini semperfuerũt fideles in euangelio et non heretici et ideo nõ poterant subici a bestia q̄ solũ ad flagellandas hereses missa est. Si ergo q̄ratur causa victorie: respõdet Johãnes dicens Et qꝛ monarchia mũdi est agni et non bestie et latini supple sunt milites qui cum eo sunt vocati: sũt electi: sunt fideles:

Tercia pars huius capituli ẽ in q̄ tãgit victoria a parte humana q̄ erit discordia Turcoꝝ ꝛ rebellio xp̄ianoꝝ ibi

Ja destructionis Turcie ponit ibi Aquas quas vidisti super quas sedet Turcia meretrix. sunt p̄pli ꝛ

v lingue et gentes quibus imperat: et decem cornua sunt decez reges siue prefecti sub septimo rege. Hij odebunt fornicatoriam sectã suam. prefecti quidem quia potius eligent xp̄ianos eam delere q̄ manere sub septimo prefẽti rege. Christiani vero licet heretici: tamen bestiam naturaliter odio habent. Et ideo facient bestialẽ illam sectam et desolatam ab Jmperio et nudã a domino et manducabunt siue dilacerabunt et delebunt carnes siue sectatores eius. Et ipsam sectam concremabunt igne homines et ciuitates subiciendo. Et quia Johannes mirabatur de tanta ꝓsperitate eoꝝ cõtra xp̄ianos idcirco angelus ei respondit dicẽs. Hoc deus ꝑmisit o Johãnes vt castigata heresi oriẽtaliũ hereticoꝝ: Facile latinis cõsentirẽt: et tandẽ Turcis et Saracenis rebellãdo facilẽ xp̄ianis victoriam ministrarẽt. Jdcirco sic legatur littera. Deus inspirauit in corda eorum orientalium: vt suum Jmperiũ dent bestie: et subijcient se ei sine resistentia. ꝛ faciẽt qđ bestie placet statim tradendo ciuitates et regna vt consumant ꝛ cõ-

pleantur verba et ordinacio dei de castigādis heresibus vsq ad septimū Turcie regem. Et mulier quā vidisti ipa est ciuitas siue societas Turchomannorum: q habet regnum siue Imperiū super reges et prefectos dictos europe.

Tunc subito īsurget sup eos rex Romanorum in furore magno et expergiscit. Nota q ex textu beati Methodij patet eūdem regē per quē vincēdi sūt Turci. Oriri de occidētali Romano impio et nō oriētali scz constātinopolitano qd imperiuz Turcus occupat: qr dicit romanorū qd est xpianoruz. modo aūt xpiani nullū imperiuz orientis habent. Sed nauicula Petri et religio xpanorum ē latina et occidētalis ecclīa q est romana: p qua ecclesia xps saluator prem suū celestē exorauit vt fides petri quā tenet romana ecclesia nō deficeret ineternū. Et quia oratio xpi semp fuit exaudita: vt ipse attestatur. Grās ago tibi pater qm semp audisti me. Hec inq ecclesia habet iudicare de oībus alijs et nō iudicatur ab aliqua. hoc intellige ibi quātum ad fidē catholicam. qm fidelis fuit et pmanebit iueternū ex verbis xpi. Oriētalis autem et greca ecclīa supple Anthiocena seu Cōstantinopolitana non pmansit s multis heresibus infecta. quia subesse sumno Romano pontifici quez saluator in persona Petri omnibus alijs pretulit greci omnino recusauerunt. Cumtamen sub obedientia romane ecclesie extitit vera religio fidei et salus aiarum. et subesse romani pontifici est de necessitate salutis. vt deducit sanctus Thomas cōtra errores grecorum Oportebit autē romanam ecclīam etiā cōtingere pter excessuz. vt in qrto cap. dictū ē d causis dmeritorijs ablatōis publici sacrificij q ad tēpus ante destructionē turcie. Adepta aūt turcia per beatum regem romanorū renouabitur ecclesia in melius et religio latine ecclesie extolletur et cōuertet gentiles turcos et Saracenos ad nostram religionem vt patet ex verbis christi cum dixit ad petrum in persona romane ecclesie. Et tu aliquādo conuersus confirma fratres tuos. id est conuerte qui iaz renegati xpiani sunt. Dicit em beatus augustinus in Encheridiō Adeo misericors est oīpotens deus vt nō sineret malū fieri in vniuerso nisi etiā faceret de malo bonū. Hoc igit quintū flagellū ecclīe illatū p turcos xpiano pplo: veniet ecclīe in melius bonuz

Dupliciter. Primo venit xp̄ianis orientalibus propter corrigere hereses et etiam ppter correctionem xp̄ianoꝝ in occidētali ecclesia ppter eorum excessum. vt patet p Amos pphetam Tantūmodo elegit vos ex omnibus nationibus Ideo visitaui sup vos iniqtates vestras. vt supra. Secundo ppter cōuersionem eoꝝ ad nr̄am fidē vt impleant verba xp̄i ꝙ fiet vnum ouile et vnus pastor. cū dixit. Alias oues habeo q̄ nō sunt de hoc ouili. quas oportet me adducere.

q Uestio cuius puincie rex fiet iste q̄ modo viuit et triūphabit cōtra Turcos: deliberabitqꝫ xp̄ianos ⁊ terram pmissionis possidebit atqꝫ ciuitates opida castra Ismahelitarum sibi subiugabit. et breuiter oīa recuperabit xp̄ianitati ⁊ ppria eoꝝ dominia sibi subijciet Uidet ex verbis Beati Methodij ꝙ sit q̄dam rex Almanus cū Romanū imperium stat iam in Almania cuius rex Romanorum est caput. Secundo videt ꝙ sit q̄dam rex Frācie. Qr legitur in legenda Karoli magni regis Francie ꝙ de stirpe eius suscitabit q̄dam in nouissimis temporibꝰ noīe. P. q̄ erit princeps et monarcha totius Europe q̄ terrā pmissionis recuperabit et ecclesiā atqꝫ clerū reformabit. post illū nullꝰ ampliꝰ imperabit. Tercio videt ꝙ presens calamitas Turcorū atqꝫ recuperatio orientalis ecclesie fieret per quēdā regē Ungaroꝝ. Nā tali scribit in hec verba in q̄bu sdā autēticis scriptis. Lapis q̄dam triangularis ad mo dū silicis re pbatus fiet in caput angeli. licet sue exterioris vite acerbitate ad tantū opus fidei irreputatꝰ existat. Hinc picerna aquilaqꝫ illa vna cum rege Hunorum plurimū preerit saluti xp̄ianoꝝ. Dicitur aūtqꝫ ladislaus rex filius regis Casemiri Polonie bene appellat lapis triangularis. quia natus rex Polonie a p̄re cui etiā successit vt senior filius post obitū suū. M. cccc. xcj. in regendo de hereditario iure accipiens tantū titulū illius regni et prefecit fratrū suū Albertū. Secūdo dicit rex Bohemorū quare pincerna dicitur cuius regalia regni ab antea suscepit post Jeorium hereticū regis obitū Tercio dicit vna cum rege Ungarie. quia ip̄e rex Ungarorum dicit. et sucessit in maiori electione a magnatibus Mathiam quare triplex rex nuncupatur ideo bene dicit triangularis Irreputatus dicit quia

pauca ꝑfecit huc vſq; cõtra rebellionẽ ſuoꝝ ſubditorum tam contra Bohemos q̃ etiam contra Ungaros quorū dñs eſt. Item ſcribit etiā de quo iā rege Ungarie ſic. Surget rex ex Almanie rupibus qui ... ſuperabit Pragẽſem eccleſiam. deni q; templū ſancte Sophie in Conſtãtinopoli reſtaurabit piuſ et miſericors ſcandetq; ad ardua inter catholicos. Solutio illarum obiectionū. Quãuis autẽtice ꝓphetie ac ſcripture ſint nobis obiecte de illis regibus illorum trium regnorū. vertit tamen in dubiū de quo aſſertiue ſit dicendū: et cõmittuntur hec iudicio dei: abyſſus cuius multa. Et ad auctoritatẽ beati Methodij cum dicit Cum ſurget rex Romanorū Dicendū eſt q per regem Rõanorū intellexit quendã regem xpianorū de ritu Romane eccleſie occidẽtalis. et non fortaſſis ad gubernationem regiminis q̃uis omnia laude digna dicant de preſẽti rege Almanorum q et romanorū exiſtit. Paria laudabilis virtutis dicuntur de filio: cuius nomen incipit a P. littera. ⁊ ex matre ſit de ſtirpe regum Francie. et iam ſuſcitatus eſt in nouiſſimis diebus. Tertio omnia laudabilia dicuntur de moderno rege Ungarorū Ladiſlao: tamẽ hec ſūt in iudicio dei ſepulta Attamen iā eſt in vita qui hoc opus ꝑficiet et ceſſare faciet quintū flagellum eccleſie. Et breuiter fortaſſis: qui magis refutabitur ab hominibus quẽ elegit deus ad tantū opus perficiendum. et alios reges reijciet et reꝓbabit ꝓpter tyrãnidem et ſupbiam eoꝝ q vocem dñi nõ audierunt. Uñ habetur q̃dam figura. j. Regū. xvj. capitulo de Saul cui dixit deus p Samuelem (q vices ſummi pontificis tūc gerebat). Saul quia vocẽ dñi nõ audiſti. ideo reijciet te deus d regno ⁊ alius reget ꝓ te Dauid quẽ accepit deus de ouibus et prefecit eum in regem ꝑplo Iſrahelitico. Sic deus elegit minima vt confūderet fortia Qui rex Romanorū de quo dicit Methodius reformabit eccleſiam. et clerum diſperſum liberabit de ſuis neceſſitatibus renegatos xpianos caſtiget. terrã infideliū ſibi ſubijciet nouos p̃dicatores euãgelij eliget et nouã reformationẽ eccl'ie faciet. Et de illis reperitur in reuelationibus ſancte Brigite ⁊ Hildegardis. Itẽ p eūdẽ magnificabit cū auxilio xpi regnū Romanoꝝ ſup oĩa regna mūdi. Ultimo vniuerſalẽ pacẽ i mūdo et maximã faciet vt p p̃ſentẽ pacē mereamur ꝑuenire ad

Braga Conſtãtinopolis.

eternam. quod nobis prestare dignetur iesus christus dominus noster verus amator pacis Amen.

Tractatus continens in se quinq; capitula de fine quinti flagelli ecclesie super textum diuinarū reuelationū beati Methodij martyris cū prefatiōe ac cōcordantijs autenticis notabilibusq; diuersis textui conformiter applicatis. hic cōpletur laboriosa cura et ingenio Wolffgangi Aytinger clerici ac icole Augusteñ. vindelicoꝝ Artiuȝ magistri. necnon Juris vtriusq; promoti. Qui motu cōpassionis orthodoxe fid eliū mō mancipatoꝝ in altera secūdaq; Babylonia videlicet Turcia qui in sanguine agni nobiscū redempti sunt: Ac pro speciali consolamine deliberationis eorūdem per magnum triūphuȝ regis Romanorū et catholicos in proximo cōflictu habendū cum Ismahelitícis. sicut libellus presentis opusculi vere delucidat: pro quo feliter orate.

Omnipotens genitor qui verbo cuncta creasti:
Condignas laudes quis tibi ferre potest:
Tu pacem conferre velis per tempora nostra:
Ne miseros tangant seua futura: iuues.

Finit Basilee per Michahelem Furter
opera et vigilantia Sebastiani. Brant
Anno. 1. 4. 9. 8. Nonis Januarijs.

